

مازنی خویش

گردآورنده: احد قربانی دهناری

نشر ماز

گوتنبرگ، ۱۳۸۰

مازنی خونش گردآورنده: احد قربانی دهناری

مازنی خوئش

گردآورنده: احد قربانی دهناری

نشر ماز

گوتنبرگ، ۱۳۸۰

قربانی، احد
مازنی خونش دفتر دوم
چاپ نخست: ۱۳۸۰
انتشارات ماز
سوئد، گوتنبرگ
نشانی:

ahad.ghorbani@gmail.com

<http://ahad-ghorbani.com>

<http://telegram.me/ahaddehnari>

<https://t.me/AhadGhorbaniDehnari>

<http://www.facebook.com/ahad.ghorbani.dehari>

پیشکش به مردم زحمتکش
دهنار، هویر، مومج، یهر، لیپشت، کاهنک و آرو
که بیشتر این ترانه ها را اولین بار از آن ها شنیده ام.

متن مازندرانی این اثر با لهجه مازندرانی روستاهای شرق شهرستان
دماوند (دهنار، هویر، مومج، یهر، لیپشت، کاهنک، آرو)، شاهی (قائمشهر) و
روستاهای اطراف آن ثبت شده است.

هرجا که در وزن ترانه سخته وجود دارد به همان شکلی شنیده
شده آمده، تنها با نشانه (؟؟؟) مشخص شد. به امید آنکه زمانی
روایت درست و موزون آن پیدا شود.

مازنی خونش گردآورنده: احد قربانی دهناری

راهنمای نگارش مازندرانی به لاتین

حروف بی صدا (consonant)

ZH	G	ژ	B	گ	ب
GH	M	ق، غ	T	م	ت، ط
K	V	ک	J	و	ج
L	P	ل	H	پ	ح، ه
N	S	ن	D	ث، س، ص	د
Y	CH	ی	R	چ	ر
	KH		SH	خ	ش
	Z		F	ز، ذ، ض، ظ	ف

حروف صدادار (Vowel)

A (abr, adab, Ali, bar)	ا (زبر یا فتحه) مثلن در ابر، ادب، علی، بر
E (edaare, esm, derakht)	ا (زیر یا کسره کوتاه) مثلن اداره، اسم، درخت
O(otaagh, pol)	ا (پیش یا ضمه) مثلن اتاق، پل
U (rud, ud, ghu)	او (چون تلفظ او سوم شخص مفرد) مثلن رود، عود، قو
I (Iran, miz, dir)	ئی مثلن ایران، میز، دیر
AA (aab, aali, baar)	آ (آی با کلاه) مثلن آب، عالی، بار
EE (eellat, deel)	ا (زیر یا کسره کشیده) مثلن علت، دل
OU (poul)	او (پیش یا ضمه کشیده) مثلن پول

مازنی خونش گردآورنده: احد قربانی دهناری

آ

آخه بدی کیجا چی کار ها کردی
ام مله رت انگار ها کردی
ام مله جات فرار ها کردی
غریب ریکار ش یار ها کردی

دیدی دختر، سر انجام چه کردی
محلہ ما را نپذیرفتی
از محلہ ما گریختی
یار پسر بیگانه شدی

Akhe badi kijaa chikaar haakerdi
Ame male re te engaar haakerdi
Ame male jaa te feraar haakerdi
Gharibe rikaare she yaar haakerdi

روشنگره

انگار ها کردن: نپذیرفتن، ترک کردن

α α α α α

آقا احمد شیرگائی

خاخر مره ندائی

صور هاکن نشار بی رم

ت خاخر بنا ر بی رم

ای احمد آقا شیرگاهی

مرا به شوهری خواهرت نپذیرفتی

بگذار از نشای برنج آسوده شوم

می دانم چه باید بکنم

Agha Ahmed Shirgaei
Khaakher me re nedaaei
Savr haaken neshaa re bairem
Te khaakhere nena re bairem

روشنگره

بنار بیتن: اقدام به کاری کردن، چاره اندیشیدن
بین تمام شدن نشا تا رسیدن برنج، مدتی کار کشاورزان سبکتر است.
این مدت معمولن نامزد می کنند.

α α α α α

آهنی پل بوم بابل سر
هلا پلور بوم ت بوم سر
چراغ سو بوم ت تاغ سر
کچکه نومزه بوم ت بال سر

پل آهنی بر رودخانه بابل بشوم
تیر اصلی سقف خانه ات شوم
چراغ روی تاچهات شوم
نامزد کوچک آغوش تو شوم

Aaheni pel bavem Baaboole sare
Helaa palver bavem te boum sare
Cheraghe sou bavem te taaghe sare
Kechke noumze bavem te baale sare

روشنگره

هلا پلور: تیر راست و محکم در سقف خانه که عمده وزن شیروانی را
تحمل می کند.

با توجه به اسامی برشمرده در ترانه می توان زمان سرایش آن را
آغاز دوران پهلوی حدس زد.

الف

اتتار من گمبه اتتار لله
 فردا خامبه بورم ش مار مله
 ونه جا دارمه من رز-رز گله
 چه مره هدائه غریب مله

من می گویم، نی جواب می دهد
 فردا به روستای زادگاهم می روم
 از مادرم شکوه های دوستانه دارم
 چرا او مرا به غربت شوهر داد

Ettaa re men gembe etta re lale
 Ferdaa khambe bourem she maar re male
 Vene jaa darme men rez-reze gale
 Che me re hedaae gharibe male

روشنگره

غربت: گاه روستای مجاور غربت محسوب می شود. شاید با توجه به وسایل
 ارتباط جمعی قدیم منطقی باشد.

α α α α α

اتتاگپ بزومه ت قر بکردی
 امه مله رت ترک ها کردی (؟؟؟)
 همه ماهتاب شو من امبه بیرون
 کار خوب نکردی ت نوم قربون

یک حرف زدم قهر کردی
 محله ما را ترک کردی

همه شب‌های مهتاب بیرون می‌روم
کار خوبی نکردی فدای نامت

Ettaa gap bazoume te ghar bakerdi
Ame male re tark haakerdi
Hame maahtaabe shou men embe biroun
Kare khoub nakerdi te noume gherboun

روشنگره

α α α α α

اتتایار بی‌تمه پیس بیسه
اتتایار بی‌تمه گت تنه سیسه
اتتایار بی‌تمه بچا پلا خار
اتتایار بی‌تمه مردم قرار

یاری برگزیدم زرد و مردنی
یاری برگزیدم شبیه سوسک بزرگ
یاری برگزیدم پلوی سرد می‌خورد
یاری برگزیدم که اجیر دیگران است

Etta yaar baiteme pisse bapisse
Etta yaar baiteme gat tane sisse
Etta yaar baiteme becha-pelaa-khaar
Etta yaar baiteme mardeme gheraar

روشنگره

قرار: قراری بودن یا مزیر بودن بسیار متنوع بود و از اشکم مزی (تنها
خورد و خوراک تا پرداخت مبلغی سالانه یا برای دوره کار کشاورزی
در بر می‌گرفت.

α α α α α

از اون سر در اِ نه اشکن اُ بشکن
سیو لم-کلای لور ت نشکن
سیو لم-کلا او لیزا ملیزه
منا تنه وده، سرد پئیزه

از روبروشاد و سرخوش می آید
لبه کلاه نمدی را برنگردان
کلاه نمدی سیاه و تمیز است
قرار ازدواج ما، آخر خزان است

Az oun sar darene eshken oo beshken
Siyou lam-kelaaye lou re te neshken
Siuou lam-kelaa oo lizaa malize
Mena tene vade, sarde paeize

روشنگره

سرد پائیز: نیمه دوم خزان، پس از درو، خرمن و برداشت، مجالی است
برای سفر، ازدواج و ...

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

از اون سر در اِ نه چاق-چاق میچکا
پر ر بی ریم دکنیم متکا
متکا ر دمبیدیم بالخنه بالا
منا دلبر هاکنیم اونجه لالا

از روبرو دسته‌ای گنجشک چاق می آیند
پرش را بگیریم در بالش بریزیم
بالش را در بالا خانه بنهیم
من و دلبرم آنجا بخوابیم

Az oun sar darenne chagh-chagh-e michkaa
Par-re bayrim dakenim metkaa
Metka-re dembadyim baalkhene baalaa
Haakenyim me-naa delbar ounje laalaa

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

از اون سر در اِ نه کنه کیجائه؟
ونه نازک دل م جا رضائه
کی گنه ک خش هدائن گناهه؟
روز قیامت جواب م پائه (؟؟؟)

آن که می آید دختر کیست؟
دل نازکش مرا دوست دارد
که می گوید بوسیدنش گناه است؟
روز رستاخیز خودم پاسخگو هستم

Az oun sar darene kene kijaae
Vene naazeke del mejaa rezaae
Ki gene ke khesh-hdaaen genaahе
Rouze Ghiyaamete jevaab me paae

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

از اون سر در اِ نه یار ر نمنه
کمر یک زر ججو خروار نمنه

کمر یک زر ججو خروار ب خروار
ت کشه بخسم یک سال ایار

آن که از روبرو می آید یارم به نظر می رسد
کمر یک ذرع و پستان یک خروار به نظر می رسد
کمر یک ذرع و پستان یک خروار
در آغوش یک سال تمام بخوابم

Az oun sar darene yaarre nemene
Kamer yek zar jejou khervaar nemene
Kamer yek zar jejou khervaar-be-khervaar
Te kaashe bakhesem yek saale ayyar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اسساره مشت ها کرده آسمون ر
کیجا جان فرش ها کرده ش دالون ر
اول تش بیارده، دیم غلیون ر
چنده خاسسه خاطر ش مهمون ر؟!

ستاره آسمان را پر کرد
دختر دالان خانه را فرش انداخت
اول آتش و سپس غلیان آورد
چقدر به مهمانش احترام می گذارد؟!

Assare mashat haakerde aasemoon re
Kijaa jaan farsh haakerde she daloun re
Awel tash biyarde deyyem ghayloon re

Chande khasse khaatere she mehmoon re

روشنگره

با توجه به اسامی برشمرده در ترانه می توان زمان سرایش آن را
دوران قاجار حدس زد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اشون بخت بیمه بالای نفار
م دور ر بی تنه رئیس و جاندار
مره بوردنه زندون کنار
دتا خش وسسه بی مه گرفتار

دیشب بالای نفار خوابیده بودم
ژاندارم ها مرا محاصره کردند
مرا به زندان انداختند
برای دو تا بوسه اسیر شدم

Ashoun bakhet bime baakaaye nefaar
Me doure baitne raeiisaa jaandaar
Mere baverdene zendoune kenaar
Detaa kheshe vese baime gereftaar

روشنگره

با توجه به اسامی برشمرده در ترانه می توان زمان سرایش آن را
آغاز دوران پهلوی حدس زد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اشون بخت بیمه من "چماز کتی"
س تا ماشین بمو هر س دولتی
اتا ر بوم سوآر بورم شاهی
س تا دسمال بیرم هر س کودری
اتا ر سر دون اتا ر گلی
اتا ر من بیرم بورم اجباری

دیشب "چماز کتی" خوابیده بودم
سه تا ماشین دولتی آمدند
یکی را سوار به شاهی بروم
سه تا دستمال کودری بخرم
یکی را به سر و یکی را گردن ببند
یکی را من بگیرم سربازی بروم

Ashoun bakhét bime Mlijeketi
Se taa mashin bemou har se douleti
Etta re bavem soaar borem Shahi
Se taa dasmaal bairem har se kodari
Etta re sar daven etta re gali
Etta re men bairem bourem ejbaari

روشنگره

چماز: گونه‌ای سرخس

کتی: آبادی، چماز کتی، روستائی نزدیک شاهی (قائم‌شهر)
سربازی اجباری. با توجه به عدم امکان ارتباط در گذشته و اهمیت
اجباری:

کار جوانان در کشاورزی، خدمت سربازی همراه با فراق بود و برای برخی

خانواده ها خیلی گران تمام می شد.
بیت چهارم به صورت "اتا من دس بیرم ت یادگاری" هم شنیده شد.
با توجه به اسامی برشمرده در ترانه می توان زمان سرایش آن را
آغاز دوران پهلوی حدس زد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اشون بخت بیمه، من خو بدیمه
ت ر من میون دریو بدیمه
ت سینه ی سر من لیمو بدیمه
ت اسبه دل سر جوجو بدیمه

دیشب خواب دیدم
ترا میان دریا دیدم
روی سینه ات لیمو دیدم
روی سینه سفیدت پستان دیدم

Ashoun bakhet bime, men khou badime
Te re men mioune deryou badime
Te sineye sar men limou badime
Te esbe delesar joujou badime

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اشون بخت بی ت ش سرین سر
دی مه تش اشتمه ش چوبق سر
وختی ک پسسامه بموئی م ور
د تا خش هدامه اسبه دل سر

دیشب در بالینت غنوده بودی
داشتم چپق چاق می کردم
وقتی برخاستم آمدی پیشم
بر سینه سپیدت دوتا بوسه دادم

Ashoun bakhet bi te she sarine sar
Daime tash eshteme she chobeghe sar
Vakhti ke pessaame bemoei me var
Detaa khesh hedaame esbe deele sar

روشنگره

با توجه به اسامی برشمرده در ترانه می توان زمان سرایش آن را
دوران قاجار حدس زد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اشون بخت بیمه نفار بالا
شاهی یه کارخنه بکرده صدا
کیجاکون بمونه از بندر شا
ریکاکون بوردنه کیجا تماشا

دیشب بالای نفار خوابیده بودم
آزیر کارخانه شاهی، کارگران را فراخواند
دختران از بندر شاه آمدند
پسران به تماشای دختران رفتند

Ashoun bakhet bime nefaare baala
Shaahi-ye kaarkhene bakerde sedaa
Kijaakon bemone az Bandere-Shaa
Rikakon bourdene kijaa temaashaa

روشنگره

نفار (Nefaar): خانه چوبی که چهار سوی آن باز، از زمین فاصله دارد و بیشتر در تابستان بهره برداری می شود.

کارخانه: کارخانه های نساجی شماره ۱ و ۲ با آژییری که روستاهای اطراف شنیده می شد، تعویض شیفت را اعلام می کرد. کشاورزانی که در روستاهای اطراف شهر در کارخانه هم کار می کردند، با این آژییر سر کار می رفتند.

با توجه به اسامی برشمرده در ترانه می توان زمان سرایش آن را آغاز دوران پهلوی حدس زد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اشون تا سوائی بیمه قوه چی
ش جان برار ر هدامه چائی
جان برار م انام هسسسه چچی؟
الاهی من دئوئم ت عروسی

دیشب تا صبح چای می دادم
به برادرم چای دادم
برادر جان هدیه من چیست؟
الهی در عروسیت شرکت کنم

Ashoun taa sevaaei bime ghavechi
She jaane beraar re hedaame chaaei
Jaane berar me anaam hase chechi?
Elaahi men douem te arousi

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اشون تا سوائی دی مه دوره
لینگ بن بشته قرداغ کوره
الاهی بمیره دشمن ت وچه
منا دلخا بیمی هدی یه تاچه

دیشب تا صبح در گردش بودم
کوه قره داغ را زیر پا گذاشتم
الهی دشمن فرزندت بمیرد
من و دلبر باهم خیلی جور بودیم

Ashoun taa sevaei daeime doure
Linge-ben beshteme Ghardaghe koure
Elaahi bamire deshmene vache
Mena delkhaa biimi hediye taache

روشنگره

قره داغ: رشته کوهی در شرق دماوند
بیین: باهم جور در آمدن، تاچه نصف بار چارپاست و باید هم وزن باشند،
تاچه

وگر نه بار کج می شود.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اشون تا سوائی دی مه گردش
م دور ره بیینه چندتا مفتش
رفق جان ت بروم حال له هارش
از دست کیجا کون بیمه ناخش

دیشب تا صبح در گردش بودم
چند بازرس مرا محاصره کردند
دوست عزیز به دیدارم بیا
از دست دختران مریض شدم

Ashoun taa sevaaei daeime gerdesh
Me dourre baitene chantaa mefattesh
Refegh jaan te berou me haalle haresh
Az dassé kijaakoun baeime naakhesh

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اشون تا سوائی مره نی ته خو
م جان دلبر دندون کرده تو
حکیم بی ته دوا شهر کوریت چو
هزار تا این کوریت فدای ت مو

دیشب تا صبح خوانم نبرد
دندان دلبرم درد می کرد
دکتر کبریت از شهر را تجویز کرد
هزاران کبریت فدای یک خال مویت

Ashoun taa sevaaei mere naite khou
Me jaane deelbare dandoun kerde tou
Hakim baite devaa shahre kvrit-chou
Hezar taa in kverit fedaaye te mou

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اشون تاسا ک ت جا دور بئیمه
انده برمه بکردمه کور بئیمه
چه شوئی بی یه اشون تا صواهی
ت وسه نیاره خدا الاهی

دیشب که از تو جدا شدم
آنقدر گریه کردم که کور شدم
دیشب چه شب بدی بود
از خدا می خواهم چنین شبی را تجربه نکنی

Ashoun taasaa ke te jaa dour baeime
Ande berme bakerdme kour baeime
Che shouei biiye ashoun taa sevahi
Te wesse niyaare Khedaa elaahi

روشنگره
بیت دوم به شکل زیر نیز شنیده شد:
خاسمه بخسم خونیه م ره
بلکوم خو دله بدیبوم ت ره
می خواستم بخوابم خوابم نمی برد
شاید در خواب ترا می دیدم

Khaaseme bakhesem khou naiite mere
Balkoum khou-dele badiboum tere

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اشون نختی امرو ملولم
به مئث نون گننم در تنورم
به مئث نون گننم در تلاطم
دلبر ر خو بدیمه بال ب گردن

دیشب نخوایدم امروز کسل هستم
مثل نان گندم در تنورم
مثل نان گندم در تلاطم هستم
دلبر را در آغوش خویش خواب دیدم

Ashoune nakheti emrou maloulem
Be messe noune gannem dar tanourem
Be messe noune gannem dar telaatem
Delbarre khou badime baal be gerden

روشنگره
بال ب گردن: دست دور گردن، در آغوش
❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اشون نیشتبیمه من اون کاتی تک
بسساهاب کاتی هی کرده چک چک
انده هنیشتمه ماه بمو سی-تک
باهار کل شو نزومه خو چک

دیشب من روی آن نردبان نشسته بودم
نردبان لعنتی چک چک می کرد
انقدر نشستم تا ماه به قله کوه دمید
شب کوتاه بهار دمی نیاسودم

Ashoun nishtbime men oun kaatie tek
Bessaahaabe kaati hei kerde chek-check
Ande henishteme maah bemou si-tek
Baahaare kele shou nazoume khou-chek

روشنگره

سی: کوه، تپه

تک: نوک، قله، سرکوه

بیت نخست به شکل زیر نیز شنیده شد:

اشون بخت بیمه ش نفار تک

نفار کاتی آهی کرده چک چک

دیشب من روی نفار خوابیده بودم

نردبان نفار مرتب چک چک می کرد

Ashoun bakheth biime she nefaare tek
Nefaare kaati aa hei kerde chek-check

α α α α α

آفتاب در بموئه از سمت کتول

من بووم قلندر ت منه کچکول

ت ر قسم دمبه ب حق رسول

تا دنیا دنیا نزن زیر قول

آفتاب از سوی کتول طلوع کرد

من قلندر شوم تو کشکولم

ترا به پیغمبر قسم می دهم
تا دنیا پابرجاست از حرفت برنگردی

Eftaabe darbemoue az samte Katoul
Men bawem ghalender te mene kachkoul
Tere ghasem dembe be haghe Rasoul
Taa denyaa denyaae nazen zire ghoul

روشنگره

کتول: هم به شکل اسم خاص نام یک منطقه است هم به شکل اسم عام
به کوه و کوهستان اطلاق می شود.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

آفتاب در بموئه بند هایتہ م دیم
قمیص ر بشورم وا بدم پرچیم
اون سر جا در انه م یار قدیم
منات عاشقی بخرده زمین

آفتاب طلوع کرد چهره ام گرم شد
پارچه را شستم روی پرچین پهن کردم
از آنسویار قدیمی می آید
عشق مابه شکست انجامید

Eftaabe darbemoue bandhite me diim
Ghamis bashourem vaa-badem barchiim
Oun sar jaa darene me yaar ghadiim
Mena te aasheghi bakherde zamin

روشنگره

زمین بخردن = بنه بخردن : از میان رفتن

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

افتاب رنگ ب رنگ ت کجه شونی؟
برار روز تنگ ت کجه شونی؟
برار روز تنگ شونه غریبی
کی دل داشته بوینه زنده جدائی
آفتاب رنگارنگ کجا می روی
رفیق روز تنگ کجا می روی
رفیق روز تنگ به غربت می رود
کی توان تحمل هجران را دارد

Eftaabe rang-be-rang te keje shouni
Beraare rouze tang te keje shouni
Beraare rouze tang shoune gharibi
Kii deel dashte bavine zende jedaaeii

روشنگره

افتاب ب گل رنگ (Eftaabe gele rang) خورشید گلرنگ نیز شنیده شد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

افتاب نیمه، ت سر بالا هرسم
ماهی نیمه، توی دریو بخسم
عاشقی ها کردم بخردمه قسم
چتی ش مار ر جلو هرسم

آفتاب نیستم بر سرت بتابم
ماهی نیستم که دریا شنا کنم
عاشقی کردم و قسم خوردم
نمی توانم با مادرم مخالفت کنم

Eftaab niime te sar baalaa heressem
Maahi niime touye deryou bakhesem
Aasheghi hakerdme bakherdme ghasem
Cheti she maare jelou heressem

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اگه بئوتی عاشق ت کجومه؟
عاشق ت لب آت لوشومه
فدای ت سمنی ت گلی مه
من همون عاشق کیجا وچومه

اگر گفתי عاشق کجای توام؟

عاشق لب تو هستم

فدائی گردن با گردنبند تو هستم

من عاشق دختر هستم

Age te baoti aasheghe te kejoume?
Aasheghe te laab aa te lushoume
Fedaaye semeniye te galime
Men hamoun aasheghe kijaa vachoume

روشنگره

سمنی: گردنبندی که آویزه آن سکه سه مناتی رایج در روسیه تزاری است.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اگه ت ماه هسسی، من ماه پاره

اگه ت افتابی، من ت اسساره

چ ش خدر ره بکشی کناره
مگه کم سو بی یه این اسساره

اگر تو ماهی من مه پاره هستم
اگر تو آفتابی، من ستاره
چرا از من دوری می کنی
مگر این ستاره کم نور شد

Age te Maah hassi, men maahe paare
Age te Eftaabi, men te Essare
Che she khedere bakeshi kenaare
Mage kam sou baiye in Essare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اگه عالم بسوزه، ت ر ورمه
اگه خدا نکوشه، ت ر ورمه
اگه صد سال بخسم کنج زندون
زندون جا در بمومه ت ر ورمه

اگر آتش به جهان افتد، ترا می گیرم
اگر نمیرم ترا می گیرم
اگر صد سال زندانی بکشم
وقتی رها شدم ترا می گیرم

Age aalem basouze te re varme
Age Khedaa nakoushe te re varme
Age sad saal bakhesem kenje zendoun

Zendoun jaa dar bemoume te re varme

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اگه من بمردمه امسال باهار
مره چال هاکنین اون کوهنه مزار
م نوم بورین دیارب دیار
بوین عاشق بیا بمرده باهار

اگر بهار امسال مردم
مرا در گورستان کهن دفن کنید
اسم مرا در همه دیار پخش کنید
بگوئید عاشق بود در بهار مرد

Ege bamerdeme emsaale baahaar
Mere chaal hakenin oun kouhne mezaar
Me noume baverin diaar-be-diaar
Bawin aashegh biya bamerde baahaar

روشنگره

مزار: آرامگاه و گاهی زیارتگاه
بیت دوم به صورت زیر نیز شنیده شد:
از اون سر جا انه دچرخه سوار
گنه کی بمرده بوین کیجا نومزه دار

از آن سو دوچرخه سوار می آید
می پرسد کی مرد بگوئید دختر نامزد دار

Az oun sar jaa ene decharkhe souaar
Gene kii bamerde baviin kijaa noumze-daar

α α α α α

الاهی آه من ت ر بئیره
مرکب روی کاغذ رنگ نئیره
هر کی خانه ت ر م جا بئیره
سرشو تو بیره، سحر بمیره

خدایا نفرین من مستجاب شود
مرکب بر کاغذ رنگ ندهد
هر کس می خواهد ترا از من جدا کند
شب تب کند، صبح بمیرد

Elaahi aahe men tere baire
Merakeb rouye kaaghez rang naire
Har ki khaane tere mejaa baire
Sar shou tou baire, sahar bamire

روشنگره

لت وار به صورت "هر کی خانه ت ر کشه بئیره" (هر کس می خواهد ترا
در آغوش بگیرد.) نیز شنیده شد.
در لت وار چهارم آرزوی زجر رقیب گاه جابفرسا تر است:
زمسون تو بیره، باهار بمیره (زمستان تب کند، بهار بمیرد).
با توجه به اسامی برشمرده در ترانه می توان زمان سرایش آن را
از آغاز سده ۱۱ هجری حدس زد.

α α α α α

الاهی دل آدل ت بووی پاره
ت ر با مردم کیجا چی کاره؟

تخسیر ر چش دارنه کنده اشاره
اگه چش نوینه دل نئونه پاره

الهی دل تو پاره شوی
با دختر مردم چکار داری؟
گناه چشم است که می بیند
اگر چشم نبیند دل پاره نمی شود

Elaahi deel aa deel te bavvi paare
Tere baa mardeme kijaa chikare?
Takhsirre chesh daarne kende eshaare
Age chesh naviine deel naoune paare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

الاهی شهر ر ساری ر ندیبوم
کاشبو کیجا ساروی ر ندیبوم
دتا چش کور بی بو خنه دی بوم
اسا زنده جدائی ر ندیبوم

کاش شهر ساری را ندیده بودم
کاش دختر ساروی را ندیده بودم
چشمم کور و خانه نشین می شدم
اکنون زنده-جدائی را نمی دیدم

Elaahi deel aa deel te bavi paare
Tere baa mardeme kijaa chikare?
Takhsire chesh daarne kende eshaare
Age chesh navune deel naoune paare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

الاهی قسمتآ قضا بسوزه
 الاهی دل نا رضا بسوزه
 پائین تش بهیره بالا بسوزه
 الاهی خاسکارچی ببا بسوزه
 خدایا تقدیر و سرنوشت بسوزد
 الهی دل بدخواه بسوزد
 از پایین تا بالا آتش بگیرد
 الهی پدر خواستگار بسوزد

Elaahi ghesmetaa ghezaa basouze
 Elaahi dele naarezaa basouze
 Paein tash bahire baalaa basouze
 Elaai khaskaarchiye bebaa basouze

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

الاهی من بسوزم مسس راغون
 م ره طنه نزنین نومزه دارون
 م ره طنه نزنین نومزه گیرمه
 ش دس انگوشتیر فیروزه گیرمه
 خدایا، من مثل روغن بسوزم
 نامزدداران مرا سرزنش نکنید
 سرزنش نکنید، من هم نامزد می گیرم
 در دستم حلقه فیروزه می کنم

Elaahi men basouzem messe raghoun
 Me re tane nazenin noumze-daaroun

Me re tane nazenin noumze girme
She das angoushtere firouze girme

روشنگره

α α α α α

الاهی من ت زاری ر نوینم
الاهی من جدائی ر نوینم
اگه خامبه جدائی ر بوینم
همین اسات بال سر بمیرم

الهی زبونی ترا نبینم
الهی هجران را نبینم
اگر جدائی خواهم دید
هم اکنون در آغوشت بمیرم

Elaahi men te zaarire navinem
Elaahi men jedaaeire navinem
Age khambe jedaaeire bavinem
Hamin esa te baal sar bamirem

روشنگره

α α α α α

ام پشت خنه جیک جیک هسسسه
م یار نازنین سیگار ب دسسسه
سیگار ر دمبد بفرمی بالا
اتتا چائی بخر خدات همرا

در حیاط خانه ما صدا جیک جیک است
یار نازنینم سیگار در دست

سیگار را دور بینداز بفرما خانه
یک چای بنوش و خدا حافظ تو

Ame peshte khene jik-jik hasse
Me yaar naazenin sigaar be dasse
Sigaare dembade bafermi baalaa
Etta chaaei bakher Khedaa te hemraa

روشنگره

مصرع دوم بجای "م یار نازنین" "برار مهربون" هم شنیده شد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ام مله اتتا تلم ر گو د ر
پیر سگ ورزا دمبال دو د ر
خدایا برسن م جونکا ر
تا شاخ-تک بزنه پیر ر ورزا ر

در محله ما گاو ماده جوان جفت می طلبد
گاو نر پیر در پی اوست
خدایا گاو نر جوان مرا برسان
تا گاو نر پیر را با نوک شاخ بتاراند

Ame male etta talem re goudare
Pire sage verzaa dembaal-dou dare
Khedaayaa baresen me jounekare
Taa shaakh-tek bazene pirre verzaare

روشنگره

تلم: گاو ماده دو ساله نژائیده

گو دئین: جفت طلبیدن گاو ماده

جونکا: گاو نر دو بهاره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ام مله دتا کیجا خیاتنه

اتتا قند آ اتتا آب نواته

ب قربونه سر قندی بئوئم

که یار من همون آب نباته

در محله ما دو تا دختر خیاط هستند

یکی مثل قند دیگری شاخ نبات

فدای مثل قند بشوم

یارم همان است که مثل آب نبات است

A me male deta kijaa khayyate
Etta ghand aa etta aabe-nvate
Be gherboun sare ghandi baouem
Ke yaare men hamoun aabe-nevaate

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ام مله شمه مله دیار ر

ام ریکا شمه کیجا جا خار ر

بورین بوین ونه بابا ننا ر
آروس هاکنن آهادن اما ر ر
محله شما از محله ما پیداست
پسر ما عاشق دختر شماست
به پدر و مادرش پیام برسانید
او را عروس کنند و به ما بدهند

Ame male sheme male diaarre
Ame rikaa sheme kijaa jaa khaarre
Bourin bavin vene baabaa nenaare
Aarous haakenenaa haaden emaarre

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

امرو چن روزه ش یارر ندیمه
سوز علف، ترنه خالل ندیمه
سوز علف، ترنه خال در بیابون
قدر مر ندونده یار نادون

چند روز است که یارم را ندیده‌ام
علف سبز، برگ نورسته را ندیده‌ام
علف سبز، برگ نورسته در بیابان
ارزش مرا یار نادان نمی داند

Emru chan rouze she yaarre nadime
Souze alef, tarne khaalle nadime
Souze alef, tarne khaal dar biaboun

Ghadre mere nadounde yaare nadoun

روشنگره

ترنه: تازه، نورسته

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

امرو چن روزه من لالا ندارمه
خور از ملهی بالا ندارمه
بورین بوین بالملی کیجا ره
خداون بزنه نسل شما ره

چند روز است که خواب ندارم
از محله بالا خبر ندارم
به دختر محله بالا پیام دهید
خدا شما را نابود کند

Emru chan rouze men laalaa nedaarme
Khaver az maleye baalaa nedaarme
Bourin bavin baalmali kijaare
Khedaavan bazene nasle shemaare

روشنگره

نفرین و دشنام در ترانه‌های مازندرانی تاحدی چشم‌گیر است. چرا؟

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

امسال پمبه ر من زمبه امبار
امسال دب دکته نفتی سماوار
نفتی سماوار جوش بیارم جوش
کیجا غش بکرده هوش بیارم هوش
پنبه امسال را انبار می کنم
امسال سماور نفتی باب شده است
سماور نفتی را جوش می آورم
دختر غش کرد به هوش می آورم

E msaale pambere men zambe embaar
Emsaal dab dakete nafti semaavaar
Nafti semaavaare joush biaarem joush
Kija ghash bakerde housh biarem housh

روشنگره

□ □ □ □ □

امسال دب دکته منقل برنجی
گت گت موندنه خورد خورد کنه شی
الهی دکفه خورد ناخشی
خورد خورد بمیرن گت گت هاکنن شی

امسال منقل برنجی باب شد
بزرگ ها می مانند، کوچک ها شوهر می کنند
الهی مرض به جان کوچک ها بیفتد
کوچک ترها بمیرند بزرگ ها شوهر کنند

Emsaale dab dakete manghel berenji
Gat-gat moundende khurd-khurd kene shi
Elaahi dakefe khurde naakheshi
Khurd-khurd bamiren gat-gat haakenen shi

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

امشوی شور من ماهتاب بوینم
فردا صواحي ر افتاب بوینم
ش یار ر اتتا گل آزاد بوینم
وره آروس خد ر داماد بوینم

امشب را مهتابی آرزو می کنم
صبح فردا را آفتابی
یارم را آزادانه ملاقات کنم
او را عروس و خود را داماد آرزو می کنم

Emshouye shou re men maahtaab baviinem
Ferdaa-sevaahi re eftaab baviinem
She yaar re etta gel aazaad baviinem
Vere aarous khed re daamaad baviinem

روشنگره

بیت دوم به شکل زیر نیز شنیده شد:
دشمنون ر خنه خراب بوینم
ش جان دلبر ر در خاب بوینم
دشمنان را خانه خراب ببینم
دلبرم را در خواب ببینم

Deshmenoon re khene kheraab bavinem
She jaane delbar re dar khaab bavinam

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

امشوی شو و سسه یک سال بئی بو
امشو تلا کاش بو که لال بئی بو
تلا امشو کاش بو ونگ نکر دبو ونگ
منا دلبر جانا نی بوئیم دل تنگ

کاش امشب یک سال طول می کشید
کاش امشب خروس لال می شد
کاش امشب خروس نمی خواند
من و یار نازنینم دلتنگ نمی شدیم

Emshouye shou vesse yek saal baiibou
Emshou telaa kaashbou ke laal baiibou
Telaa emshou kaashbou vang nakerbou vang
Mena delbar jaanaa naiiboueim deltang

روشنگره

بیت دوم به شکل زیر نیز شنیده شد:
امشوم منزلت نفار بئی بو
امشوم سرینت بال بئی بو
بسترم در نفار تو می شد
بالینم دستان تو می شد

Emshou me menzel te nefaar baeibou
Emshou me sarin te baal baeibou

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

انار تی تی ره موندنه م یار
 اوی چشم الی ره موندنه م یار
 شی صواخی ره موندنه م یار
 نور الاهی ره موندنه م یار

یارم شبیه شکوفه انار است
 یارم شبیه چشمه الی است
 یارم شبیه شبنم بامداد است
 یارم شبیه شهاب آسمانی است

Enaare titiyere moundene me yaar
 Ouye cheshm aalire moundene me yaar
 Sheye sevahire moundene me yaar
 Noure elaahire moundene me yaar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

انار تی تی ی واری م سینه
 خسه تن دارمبه، دل مشت کینه
 سوب سرخ روجا م همنشینه
 م دواج آسمون، متکا زمینه

سینه ام چون شکوفه انار است
 تنم خسته، دلم پر از کینه است
 ستاره شباهنگ همدم من است
 آسمان لحاف و زمین بالش من است

Enaare titiye vaari me siine
Khasse tan dar-me, deel mashte kine
Soube serkhe Roujaa me hamneshine
Me douaaj aasemoun, metkaa zamine

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اندون صحرا ر دكارم كنجى
امسال كيجاكون هسسنه مشتى
امه كدخدا اُ بـمو عروسى
پلنگ لاش سر بـمو ارمجى

زمين پيش اُ بـگير را كنجـد بكارم
دختران امسال شيك پوش هستند
كدخدای ما به عروسى آمد
جوجه تيغى سر لاشه پلنگ آمد

Endoune saraa re haakenem kenji
Emsaale kijaakoun hasene mashti
Ame kadkhedaa oo bemou arousi
Palenge laashe sar bemou armeji

روشنگره

اندون: اُ بـگير، سد كوچك براى ذخيره اُ بـ باران براى اُ بـيارى مزارع

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

انده بخوندسمه گلى بئـيته
راه و ر-ورى ر تلى بئـيته

راه ور-وری ر تور زمبه تاشه
کیجار در ورمه به سون واشه
آنقدر آواز خواندم گلویم گرفت
راه کج را خار بست
راه کج را با تبر و تیشه باز می کنم
دختر را مثل شاهین می ربایم

E nde bakhoundesme gali baite
Raahe var-varire tali baite
Raahe var-varire tour zambe taashe
Kijaa re dar varme be soune vaashe

روشنگره
در لت وار دوم به جای ور-وری، دمته-راه (راهی کوبیده شده، راهی که
و برگشت زیاد از رستنی ها عاری است) و نام شهر و روستاهای مختلف
رفت
نیز آمده است.

بیت رزمی دوم به شکل تسلیم طلبانه زیر نیز شنیده شد:
الاهی بمیره صاحب تلی
مره نشته بورم ش یار پلی
الهی صاحب خار نابود شود
اجازه نداد پیش یارم بروم

Elaahi bamire saahaabe tali
Mere neshte bourem she yaare pali

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

انده بخوندم من رقم ب رقم
آروسی دونه ر دکنم لگن
امیرالمومنین با دس علم
امه آروس داماد بوئن خش قدم

آواز گوناگون بخوانم
برنج عروسی را برای شستن در تشت بریزم
یا امیرالمومنین (ع)
عروس و داماد ما خوش قدم باشند

Ende bakhoundem men raghem be raghem
Aarousi dounere dakenem lagen
Amirel-moumenin baa dase alem
Ame aarous daamaad bouen khesh-ghadem

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

انگیر ر مل بیمه شم بکشیمه شم
خورده وچه بیمه ت جا بی مه چم
هر کس امه میون ر بزو برهم
حقق پنج تن ونه عومر بووه کم

شاخه انگور بودم؛ رشد کردم
خردسال بودم که با تو دوست شدم
هر کس بین ما جدائی انداخت
به حق پنج تن عمرش کم شود

Angoure mal biime sham bakshiime sham
Khoude vache biime te jaa baiime cham
Har kes amme mioun re bazou barham
Haghghe Panj-tan vene oumer bavve kam

روشنگره

مل: سرشاخه انگور

شم بکشیئن: رشد کردن

چم بین: جور شدن، علاقه مند شدن

در لت وار چهارم به جای پنج تن، شاه رضا، یا محمد (ص) نیز شنیده شد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اور بمو کور سیو ها کرده

وارش بمو ورف آراو ها کرده

رنگرج م دل کهو ها کرده

سیو چشمون م روز شو ها کرده

ابر آمد کوهستان را تیره کرد

باران برفها را آب کرد

نقاش دلم را کبود کرد

سیاه چشمان روزگارم را سیاه کرد

Aver bemou kou re siyou haakerde
Varesh bemou varfaa re ou haakerde
Rangerej me dele kahu haakerde
Siyou cheshmoun me rouze shou haakerde

روشنگره

رنگرج: نقاش، نقاشی که در این ترانه رنگ های مختلف بر پرده می زند،
مراد خداست.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اور بیته پابند سرکور
میا بی ته امه مله ی رور
بنازم دس آ لینگ آ دسس چور
ونه منزل بورم امشوی شور

ابر قله کوه پابند را پوشاند
مه محله ما را در بر گرفت
فدای دست، پا و چوبدست بشوم
امشب باید به خانه برسم

Aver baite Paabande sar-kou re
Miyaa baite ame maleye rou re
Benaazem das aa ling aa dassé-chou re
Vene menzel bourem emshouye shou re

روشنگره

پابند: نام کوه

منزل خوردن: به مقصد رسیدن

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اور نشته ماه ر هلال بوینم
دشمن نشته ش یار ر خار بوینم
الا دشمن تره نخار بوینم
ت صد سال عمر یک سال بوینم

ابر نگذاشت ماه نو را ببینم
دشمن نگذاشت یارم را سیر ببینم
ای دشمن ترا بیمار ببینم
عمر صد سالت را یک سال ببینم

Averserishe gerden daarne me delbar
Orshem mekna bofte dingoue she sar
Kheda dounde ke me dele armoun hamine
Khou haakenem men khou, te sineye sar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اورسروش گردن دارنه م دلبر
اورشم مکننا بفته دینگوئه ش سر
خدا دونده ک م دل ارمون همینه
خو هاکنم من خو، ت سینه ی سر

دلبرم گردن ابریشم دارد
روسری ابریشم بر سر دارد
خدا می داند که آرزوی دلم این است
روی سینهات بخوابم

Averserishe gerden daarne me delbar
Orshem mekna bofte dingoue she sar
Kheda dounde ke me dele armoun hamine
Khou haakenem men khou, te sineye sar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اوول عاشق بی مه ت سر مور
دی یم عاشق بی مه چش ابرور
سی یم عاشق بی مه جفت ججور
چارم عاشق بی مه ت ذات اخور

اول عاشق موی سرت شدم
دوم عاشق چشم و ابروی تو شدم
سوم عاشق دو پستان تو شدم
چهارم عاشق خلق و خوی تو شدم

Awwel aashegh baime te sare moure
Deiyem aashegh baime chesh o abroure
Seiyem aashegh baime jefte jejoure
Chaarem aashegh baime te zaat o kloure

روشنگره

این ترانه بازگوئی های بسیار مختلف دارد، از جمله:

اوول عاشق بی مه ت رنگ ابرور
دی یم عاشق بی مه چش ابرور
سی یم عاشق بی مه اون خلق اخور
چتی بگذرم من، جفت ججور

اول عاشق رنگ و رویت شدم
دوم عاشق چشم و ابروی تو شدم

سوم عاشق اخلاق تو شدم
چگونه از دو پستانت دل بر کنم

Awel aashegh baime te raang o roure
Deiyem aashegh baime chesh o abroure
Seiyem aashegh baime oun khegh aa khoure
Men cheti begzerem jefte jejoure

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اون جه ت اسسائی م روبروئه
ت سر اسبه چارقد چادر كهوئه
اگه دونم این عاشقی دروئه
یک مثخال تریاک م جان گروئه

روبروی من ایستاده ای
روسری سفید و چادر آبی در برداری
اگر بدانم که عشق ما دروغ است
جانم در گرو یک مثقال تریاک است

Oun je te essaai me rouberoue
Te sar esbe chaarghaad chaader kahoue
Age dounem in aasheghi deroue
Yek meskhaal teryaak me jaane geroue

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اون جه ت نیشتی تهرون دیاره
ارباب پسر آ سرخان سواره

ونه کمر فشنگ قطار قطاره
م دل کینه نارنه کناره

آنجا نشستې، تهران نمایان است
پسر ارباب اسب سفید سوار است
کمرش فشنگ قطار است
کینه من بیکران است

Oun je te nishti Tehroun diyare
Erbaabe peser aa serkhaan sevare
Vene kamer fesheng ghetaar-ghetaare
Me deele kiine narne kenaare

روشنگره

سرخان : اسب سفید رنگ

با توجه به اسامی برشمرده در ترانه می توان زمان سرایش آن را
دوران قاجار حدس زد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اون سر جا درانه قطار تهرون
جلو م یار نیشته، من ونه قربون
شوفر تره خدا بور م پغوم
تن خسه دارمه دل ناتون

از آن سو ترن تهران می آید
یار جلو نشستته است، فدایش شوم
راننده ترا به خدا پیام مرا برسان
تنی خسته و دلی آزرده دارم

Oun sar jaa darene ghetaare Tehroun
Jelou me yaar nishte, men vene gherboun

Shoufer tere Khedaa baver me pepochoum
Tane khase daarme deele naatevoun

روشنگره

با توجه به اسامی برشمرده در ترانه می توان زمان سرایش آن را
آغاز دوران پهلوی، به ویژه پس از ۱۳۱۲ خ حدس زد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اون سر جا درانه موتورسیکلت
ونه سر سوآره یار ب غرت
سوار هسسا شونه ب شهر غربت
زنده جدائی ر ندارمه طاقت

از آن سو موتورسیکلت می آید
یار بی وفای من سوار است
سوار است و به شهر غربت می رود
زنده-جدائی را طاقت نمی آورم

Oun sar jaa darene motorcyclet
Vene sar soaare yaare begheret
Sour hassaa shoune be shahre ghourbet
Zende-jedaaei re nedaarme taaghet

روشنگره

با توجه به اسامی برشمرده در ترانه می توان زمان سرایش آن را
دوران پهلوی حدس زد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اون سره کنه شه دروازه دارنه
اون کیجا کنه شه سر غمزه دارنه
بورده همبوم بمو می تازه دارنه
ونه ور بختن چ مزه دارنه

آن خانه کیست که دروازه دارد
دختر کیست که ناز دارد
حمام کرده موی شاداب دارد
با او خوابیدن چه لذتی دارد

Oun sere keneshe darvaaze darne
Oun kija keneshe sar ghamze darne
Bourde hamboom bemoo mi taaze daarne
Vene var bakheten che meze daarne

روشنگره

لت وار سوم به صورت زیر نیز شنیده شد:
سر ر بشسسه و می تازه دارنه
سر راشست موی لطیف دارد

Sare bashesse ve mi taaze daarne

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اون گدر ک بیمه ت و سسه بیمه
ونوشه ر چیمه ت وه رسیمه
اسات بی وفائی ر بدیمه
ونوشه ی ماریم ر بکشیمه

بنفشه که می چیدم برای تو می فرستادم
آن روزگار به خاطر تو زندگی می کردم
اکنون که بی وفائی ترا دیدم
بنفشه را ریشه کن کردم

Oungeder ke bime tevesse bime
Vanoushe re chime teve resime
Esaa te bivefaaei re badime
Vanousheye marim re bakeshime

روشنگره
ماریم: بن بوته، ریشه
ماریم م بکشین: از ریشه کندن، ریشه کن کردن

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

اون گدر ک بیمه واش خار جونکا
ش شاخ جا بنه ر دامه هوا
اساک بی مه من پیر ورزا
دم تک بزوئه، شاخ هره بدا

آنگاه که گاو نر جوان و واش خور بودم
با شاخم خاک را به هوا می پاشیدم
اکنون که ورزوای پیری شدم
نوک دمم بریده، شاخ هایم اره کرده

O ungeder ke bime washkhar jonekaa
She shaakhe-jaa benere daame hewaa
Esaa ke bayme men pire verzaa
Deme tek bazoue, shaakh hare bedaa

روشنگره

جونکا: گاو نر جوان زیر ۳ سال

واش: در لغت به معنی علف است. گیاهی است که بر درختان می روید و از تنه آنها تغذیه می کند. برای خوراک گاو و گوساله استفاده می شود.

بیت چهارم به صورت "مر شاخ تک زنده پیس گوگه زا"
گوساله مردنی برایم شاخ و شانه می کشد

Mere shaakh tek zande pise gogezaa

نخست به جای "واش خار" کچل (kachel) گاو نر پیشانی و دم سفید
در لت وار

¤ ¤ ¤ ¤ ¤

اون یور زمین ر هاگردمه گننم
گننم در بموئه تا قدد آدم
کایر کی ر بی رم؟ - غریب مردم
ناهار ر کی یارنه؟ - سر مسس تلم

زمین آن سوی رود را گندم کاشتم
گندم به بلندی قد انسان شد
از که کمک بگیرم؟ - از مردم
که نهار می آورد؟ - یار با نشاط

Oun youre zamin re hakerdme gannem
Gannem dar bemoue taa ghade aadem
Kayer kii re bairem? Gharibe mardem
Nahaare ki yaarne? Sar mase talem

روشنگره

لت وار دوم به جای در بموئه "سربکشیه" (سرکشید، قد کشید) هم
شنیده شد.

کایر: کمک در گذشته کمتر مزد داده می شد. کایری پس داده می شد.
تلم: گاو جوان دوبهار، نزائیده، شاید نشاط، سرزندگی، باروری، توان
وجه تشبیه تلم و یار باشد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ب

بالای مله ر های های دکته
 سوز بینج دله ر وا دکته
 سوز بینج دله ر بی رم لته
 سیو چش کیجا ر بی رم وده
 در محله بالا هیاهو شد
 در شالیزار سبز باد آمد
 در شالیزار سبز باغچه بزئم
 دختر سیه چشم را مهمان کنم

Baalaaye malere hai-hai dakete
 Souze binje dele re vaa dakete
 Souze binje dele re bairem late
 Siyou cheshe kijaare bairem vade

روشنگره

لته: باغچه، مزرعه، لتکا کهیده آن است.
 وده بیتن: مهمان کردن، ابراز علاقه تا ارادت.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

باهر بمو دنیا جوون بییه
 م لینگ کندو، منزل اندون بییه
 نون خالی م چاشت آشوم بییه
 چرخ آفلک نامهربون بییه

بهار آمد دنیا جوان شد
پایم پر زالو، منزلم در آبندان شد
شام و نهارم نان خالی شد
روزگار نامهربان شد

Baahaar bemou denyaa jevvoun baeiye
Me ling kandu, menzel endoun baeiye
Noune khaali me chaasht aa shoum baeiye
Charkh aa falek namehreboun baeiye

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بهار ر سبز کشمش، من بمیرم
م یار بمو سره پیش، من بمیرم
وره نی تمه سر آ ریش، من بمیرم
مگه بیه و درویش، من بمیرم

کشمش سبز بهار، من بمیرم
دلبرم به حیاط خانه ما آمد، من بمیرم
او را تحویل نگرفتم، من بمیرم
مگر او درویش بود، من بمیرم

Baahaare sabze keshmish men bamirem
Me yaar bemou sere pish men bamirem
Vere naitme sar aa rish men bamirem
Mege biiye ve darvish men bamirem

روشنگره

سر آ ریش بیتن: تحویل گرفتن، آدم حساب آوردن

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بهار ر کل شو چنده شرینه
بورم نومزه بازی نومزه کمینه؟
کنار ور خس م نازنینه
همون پر بالش ونه سرینه

شب های کوتاه بهار چه شیرین است
به دیدار نامزد بروم، نامزد م کیست؟
کنار من می خوابد نازنین من است
همان که بالش پر زیر سر دارد

Baahaare kele shou chande sherine
Bourem noumze-baazi noumze kemine
Kenaare vare khes me naazenune
Hamoun pare baalesh vene sarine

روشنگره

✠ ✠ ✠ ✠ ✠

بهار ر لاله زاره من نمیرم
تابسون فصل کاره من نمیرم
پئیز جم کمبه من قوت زمسون
زمسون ورف اوارش من نمیرم

بهار صحرا لاله زار است من نمیرم
تابستان وقت کار کشاورزی است من نمیرم
پائیز من آذوقه زمستان را ذخیره می کنم من نمیرم
زمستان برف و باران است من نمیرم

Baahaare laalezaare men namirem
Tabesson fasle kaare men namirem

Paeiz jam kembe men ghoute zemessoun
Zemessoun varf oo varesh men namirem

روشنگره

لت وار چهارم به شکل زیر نیز شنیده شد:

"زمسسون یخ ساره من نمیرم" زمستان همه جا برف و یخ است من نمیرم
(Zemessoun yakhe saare men namirem)

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بهار ماهه افتاب چنده خاره

بهار ماه بی یه اوول کاره

م یار عازم برای پمبه جار ره

غم آ غرسه منه چاشت آ ناهاره

آفتاب بهار چه لذت بخش است

بهار آغاز کار کشاورزی است

یارم به مزرعه پنبه می رود

غم و غصه خوراک من است

Baahaare maahe eftaab chande khaare

Baahaare maah baiye awele kaare

Me yaar aazem beraaye pambe-jaare

Gham aa gherse mene chaashy aa naahaare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بهار وره م، پییز گوشتی

م جان دلبر ر هدانه کشتی

بی ته کشتی، پشت بیارده بنه

م دل ونه دیم جا خش ونه

بره بهار، گوشتی پاییز من است
یار عزیزم کشتی می گیرد
کشتی گرفت و زمین زد
دلہ هوس بوسه از صورتش دارد

Bahaare vare me paeize goushti
Me jaane delbare hedaane keshti
Baeite keshti pesht biaarde beneh
Me dele vene dime jaa khesh vene

روشنگره

گوشتی: گوسفندی که دامداران پروار می کنند برای فروش یا مصرف
شخصی در پاییز و زمستان.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

برار ر بلاره، شاگرد مدرسه
کلاس دوازه درس بخوندسه
خدا خدا زمبه نوه روفوزه
قشنگ کیجا ر بی ره ش نومزه

فدای برادرم که دانش آموز است بشوم
دوازده کلاس درس خواند
از خدا می خواهم رد نشود
دختر زیبا را نامزد بگیرد

Beraare belaare, shaagerd madrese
Kelaase devaaze dars bakhoundese
Khedaa-khedaa zambe nave rofuzе
Ghashenge kijaare baire she noumze

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

برار سوآر بیه چرخه بدوره
شما به شاهرضا بیرین جلوره
نمونه بورین م چش اوره
بلکم دگار دنده چرخ جلوره

برادرم با دوچرخه دور می زند
شما را به امام رضا (ع) قسم می دهم متوقفش کنید
اشک مرا ببرید
شاید دوچرخه را برگرداند

Beraar souaar baiye charkhe bedoure
Shema be Shaahrezaa bairin jeloure
Nemoune baverin me cheshe oure
Balkoum degaardende charkhe jeloure

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بشنوسمه دلبر م جا بی یه قر
بورم بازار بی رم اتتا شیشه زهر
دکنم اسکان سر بکشم سر
نخامبه دنیا ر ب عشق دلبر

شنیدم دلبر از من قهر کرد
از بازار یک شیشه زهر بخرم
در استکان بریزم بنوشم
دنیا را بدون عشق دلبر نمی خواهم

Beshnouseme deelbar me jaa baiye ghar
Bourem baazaar bairem etta shishe zahr

Dakenem eskan sar bakeshem sar
Nekhambe denyare be eeshghe deelbar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلبل میچکا گته م تن اتتا مثقاله
م مثقاله تن هزار فکر اخیاله
هرکس نکرده عاشقی و مرداره
صد سال ام دئوئه و فلک حمماله

بلبل می گوید یک مثقال وزن دارم
تن یک مثقالی من هزار فکر و خیال است
هرکس عاشق نشد مردار است
صد سال هم عمر کند، او حمال روزگار است

Belbele michkaa gete me tan etta mesghaale
Me mesghaale tan hezaar feker oo khiyaale
Har kes nakerde aasheghi ve merdaare
Sad saal em daoue ve faleke hammaale

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلبل میچکا! نسرو م ر غم دارنه
حاجی صالح بک بی ته م ر بن دارنه
حاجی صالح بک! سرت ات برار
م ر سر هاده تازه بوه دیدار با م یار

بلبل! نخوان که من غم دارم
حاجی صالح بیک مرا زندانی کرد

حاجی صالح بیک! ترا به جان تو و برادرت
مرا آزاد کن تا دیدارم با یار تازه گردد

Belbele michkaa! nasrou me re gham daarne
Haaji Sale bek baite me re bandaarne
Haji Sale bek! sare te oo te beraar
Me re sar haade taze bave didaar baa me yaar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلبل میچکا! نسرو من ت بلارمه
منم مسس ت عاشق بی قرارمه
یار کر زلف پله دینگومه دارمه
روز صد دفه خش دمبه چاره نارمه

بلبل! نخوان که من فدات شوم
من هم مثل تو عاشق بی قرار هستم
زلف یار را در بغل دارم
روز صد بار می بوسم باز دلم آرام نمی گیرد

Belbele michkaa! nasrou men te belaarme
Menem messe te aasheghe bigheraarme
Yaare ker zelf pele dingoume daarme
Rouze sad dafe khesh dembe chaare naarme

روشنگره

این ترانه بسیار قدیمی به نظر می آید.
در ترجمه لتوار سوم مطمئن نیستم. هل من ناصرن ینصرنی؟

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلبل نخون م ر بیدار ها کردی
م ر فکر آ خیال یار ها کردی

تن خار م ر نخار ها کردی
م صد سال عمر ر یک سال ها کردی

نخوان بلبل مرا بیدار کردی
خاطرات یار را زنده کردی
من سالم بودم مرا بیمار کردی
عمر صد ساله مرا یک سال کردی

Belbel nakhoun me re bidaar haakerdi
Me re fekr aa khiyale yaar haakerdi
Tane khaare me re nekhaar haakerdi
Me sad saale oumre yek saal haakerdi

روشنگره

در لت وار نخست نه جای "نخون" نسرو (nasrou) نیز شنیده شد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلن بالا بلندی ر ت دارنی
ام مله قشنگی ر ت دارنی
ام مله قشنگی مال رشته
منآت عاشقی دنیا ر مشته

بلندبالا، قدت بی همتاست
زیبائی تو در محله ما بی نظیر است
زیبائی محله ما از رشت است!؟
عشق ما در دنیا پر آوازه است

Belen baalaa belendi re te daarni
Ame male qhashengi re te daarni
Ame male ghashengi maale Rashte
Mena te aasheghi denyaa re mashte

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلن بالات ابرو بوره
 منات عاشقی دنیا مشهوره
 منات عاشقی عیبی ندارنه
 هزارون حف که منزل دره

بلندبالا ابرویت طلائی است
 عشق ما زبانزد مردم است
 عشق ما ایرادی ندارد
 حیف که خانه تو دور است

Belen baalaa te abrou boure
 Mena te aasheghi denyaa mashhure
 Mena te aasheghi eibi nedaarne
 Hezaroun hef ke menzel dere

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلن بالات ابرو کمونه
 میون ت ابرو مرز ا سامونه
 این ور رشت و اون ور مازندرونه
 هرکس تره بورده پیر نوونه

بلندبالا ابرویت کمان است
 وسط ابرویت مرز است
 یک سو گیلان یک سو مازندران است
 هرکس ترا گرفت پیر نمی شود

Belen baalaa te abrou kamoune
Mioune te abrou marzou saamoune
Invar Rashta ouнвар Mazenderoune
Hakes tere baverde piir navoune

روشنگره

لت دار سوم به شکل زیر نیز شنیده شد:
بالا کوه آ پائین مازرونه (بالا ییلاق پائین مازندران است) نیز شنیده شد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلن بالات سر داشتمه اوممید
ام پشت خنه یک گل سفید
بوردمه بچینم با صد تا اوممید
گل ر وا بورده بی مه ناوممید

بلندبالا به تو امید بسیار داشتم
پشت خانه ما یک گل سفید
خواستم با صد امید گل بچینم
گل را باد پرپر کرد ناامید شدم

Belen baalaa te sar daashteme oummid
Ame peshte khene yek goule sefid
Bourdeme bachinem baa sad taa oummid
Goul re waa baverde baime naaoummid

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلند بال خنه لمپا وشنه
شمرزادی کیجا کتاب اشنه

هرچی چشمک زمبه، مره نشنه
ونه ناز و غمزه مره کشنه

در خانه بلند چراغ گردسوز می سوزد
دختر شه میرزادی کتاب می خواند
هر چه چشمک می زنم مرا نگاه نمی کند
ناز و غمزهاش مرا می کشد

Belede baal-khene lampaa veshene
Shamerzadi kija ketaab eshene
Har chi cheshmek zambe, mere neshene
Vene naaz o ghamze mere keshene

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلند بال دارنی بلند بازو
بلند دربن سر گیرنی وضو
الاهی بئوئم ت دسس افتو
سوائی نماشون بئیری وضو

دستان بلند داری

بر ایوان بلند وضو می گیری
آرزو می کنم آفتابه شوم

هر بامداد و شامگاه مر در دستت بگیری

Belede baal daarni belende baazou
Belende darbene sar girni vezou
Elaahi baoem te dassa aftou
Sevaaei nemaashoun baeiri vezou

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلند دار سر بلبل کلییه
سیو چش کیجات نومزه کییه؟
خاخر جان ت نپرس و سارویه
در شر جا بمو خسه بئیه
بر درخت بلند لانه بلبل است
دخترسیاه چشم نامزدت کیست؟
خواهر جان نپرس او ساروی است
از راه دور آمد خسته است

Belede daare sar belbel keliye
Siyou cheshe kijaa te noumze kiye?
Khakher jaan napers ve Saaraviye
Dere-shar jaa bemou khasse baeiye

روشنگره

بیت دوم در شکل های بسیار متفاوت شنیده شد، از جمله:
دیه شر خوندسه خسه بئیه
ننا جان گپ نزن و مشت علی یه

آواز می خواند خسته شد
مادر جان نپرس او مشهدی علی است

Nenaa jaan gap-zazen ve mashd Ali ye
Daiye sher khoundesse khasse baeiye

ننا جان کارندار بچه شاهیه
شاهی جا بموئه خسه بئیه
مادر جان نپرس اهل شاهی است
از شاهی آمد خسته شد

Nenaa jaan kaar-nedaar bachche Shaahiye Shahi jaa bemoea khasse baeiye

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلند دار سر کلاج بزو پر
خار کیجا برو بی رم تیره ور
اتتا گپ زمبه، تیره نئیره قر
ت پییر بمیره بخسم ت ور

از درخت بلند کلاغ پر زد
دختر زیبا بیا در کنارت بگیرم
یک حرف می زنم، از من نرنج
پدرت بمیرد در کنارت بخوابم

Belende daare sar kelaaj bazou par
Khaare kijaa berou bayrem tere var
Etta gap zambe, tere naeire ghar
Te piyer bamire bakhesem te var

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلند دار سر میلا بزو پر
خار کیجا جانا م جا نکن قر
بورم بازار بی رم لیموی بوکر
ت وره بو هاکن من امبه ت ور

از درخت بلند لک لک پر زد
دختر زیبا عزیز از من نرنج

از بازار لیموی خوشبو بخرم
آن را بو کن من نزد تو می آیم

Belende daare sar milaa bazou par
Khaare kijaa jaana me jaa naken ghar
Bourem baazaar bairem limouye bookar
Te vere boo haaken men embe te var

روشنگره

میلا: لک لک

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلند دار سر واش بچینم واش
پدر سک کیجا کی ر دنی فاش
اگه نوه ب خاطر ت داداش
ت ر مسس خروزه زمبه قاش

بر درخت بلند واش جمع می کنم
دختر پدر سگ چرا دشنام می دهی
اگر بخاطر برادرت نبود
ترا مثل خربزه قاچ می زدم

Belende daare sar vash bachinem vash
Peder sake kijaa kire deni faash
Age nave be khaatere te daadaash
Te re mese kharveze zambe ghaash

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلند نفار سر کمبه خی یاتی
چرخ م پلی کته درزن پولادی

اتتا دس بدوچم رخت نظامی
م دلبر دپوشه بوره سروازی

در نغار بلند خیاطی می کنم
چرخ سوزن فولادی پیش من است
یک دست لباس نظامی بدوزم
دلبرم بپوشد به سربازی برود

Belende nefaare sar kembe khyyaati
Charkh me pali kate darzen foulaadi
Etta das badojem rakhte nezaami
me delbar dapoushe bore sarvazi

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بلور مسسا، بلور مسسا بلور مس
بلور ت ججور کی بزوئه دس؟
ب جان م برار هیشکس نزو دس
باهار وا بندسسه، ش بی یه لس

بلور مست، بلور مست، بلور مست
چه کسی به پستانت دست زد؟
به جان برادرم کسی دست نزد
باد بهار به آن وزید و شل شد

Beloor massa, Beloor massa Beloor mas
Beloor te jejoure ki bazoue das?
Be jaane me beraar hishkas nazou das
Baahaare vaa bandesse, she baiye las

روشنگره

در لت وار نخست و دوم به جای بلور، کیجا (دختر) نیز شنیده شد.
در لت وار سوم به جای "ب جان م برار" خدا دونده (خدا شاهد است)
نیز شنیده شد.

و سر انجام، در لت وار چهارم، به جای "باهار وا بندسه" دی مه بالا خنه
(اتاق طبقه بالا بودم) نیز شنیده شد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بنازم مجلس گرم شماره
بنازم جم یک رنگ شماره
از بخوندسن باکی ندارمه
خجالت کشمبه سازی ندارمه

به مجلس گرم شما افتخار می کنم
به جمع بی ریا شما افتخار می کنم
از آواز خواندن باکی ندارم
شرمنده ام که سازی ندارم

Benaazem mejlse garme shemaare
Benaazem jame yek rang shemaare
Az bakhoundesen baaki nedaarme
Khejaalet kashemne saazi nedaarme

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

بنال بلبل بنال تا من بنالم
ت بهر گل بنال من بهر یارم
ت بهر گل بنال شش ماه اشش روز
من بهر یار بنالم هر شو آ روز

بنال بلبل تا من هم بنالم
تو برای گل بنال من برای یارم
تو شش ماه و شش روز برای گل بنال
من هر شب و روز برای یار بنالم

Benaal belbel benaal taa men benaalem
Te bahre gel benaal men bahre yaarem
Te bahre gel benaal shesh maah oo shesh rouz
Men bahre jaar benaalem har shou aa rouz

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

پ

پسر عمو من ت دختر عمو م
ت نارنج قلم من ت لیمو م
چلله رول هاکن نارنج بچینم
مگه بونه یک روز ت ر نوینم

پسر عمو، من دختر عموی تو هستم
تو نهال نارنج، من لیمو هستم
شاخه را خم کن تا نارنج بچینم
نمی توانم یک روز ترا نبینم

Peser amou men te doukhter amoume
Te naarenje ghalem men te limoume
Chellere val haaken naarenj bachinem
Mage boune yek rouz t e re navinam

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

پشمالی تی تی ر رز شنده رز
درشومبه غریبی ننا خدافظ
بالای خدات حقیقت برس
همون جان پییر بئیه باعث

هلو شکوفه اش را نرم می ریزد
به غریبی می روم مادر خدا حافظ
خدایا تو قضاوت کن
پدر عزیزم باعث شد

Peshmaali tiitii re rez shandene rez
Darshoumbe gharibi nena khedaafez
Baalaaye Khedaa te haghghet bares
Hamoun jaane piyer baeiye baaes

روشنگره

پژواک به اجبار شوهر دادن دختران

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

پشمالی قوپه م باهار ماهه
دار سر نیشتمه را دارمه وائه
خاسگارچی بمونه غریبه جائه
توقو ندارمه مار بوه نائه

شکوفه هلو هستم در بهار
بر شاخه نشسته دیده به راه باد
خواستگار نا آشنا آمدند
انتظار ندارم مادرم نه بگوید

Peshmaali ghouppe me Baahaare maahe
Daar sar nishteme raa daarme vaae
Khaasgaarchi bemoune ghaaribe jaae
Tewaghhou nedaarme maar bawe naae

روشنگره

گاه، شگرد هنری والا در ترانه های کوتاه، انسان را سرشار از لذت می کند.
باد شکوفه ها را بارور می کند. در قرآن، باد به دامادی گل ها فرستاده
می شود. دختر مازندرانی بر شاخه درخت لت وار دوم را زمزمه می کند.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

پمبه جار بی تمه رو ب روئه
 اتا یار بی تمه وه اسبه روئه
 همه گننه ت یار بی تن دروئه
 خدا دونده امه مله دلوئه

کشتزار پنبه من روبروست
 یار سفید رو گرفتم
 همه می گویند یار گرفتنت دروغ است
 خدا می داند که از محله ماست

Pembe-jaar baiteme rou-be-roue
 Etta yaar baiteme ve esbe roue
 Hame gene te yaar baiten deroue
 Khedaa dounde ame male deloue

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

پمبه جار بی تمه کال زمینه
 هوکا بر دسسا دلبر نازنینه
 الاهی بشکسبو هوکای دسسه
 م دلبر تازه کار نئوئه خسسه

زمین کشت ناشده را پنبه کاشتم
 در دست دلبر نازنین هوکا است
 کاش دسته هوکا بشکند
 یار تازه کارم خسته نشود

Pembe-jaar baiteme kaale-zaminne
Houkaa bar dassa delbar naazeninne
Elaahi beshkesbou houkaaye dassa
Me delbar taaze-kaar naooe khasse

روشنگره

کال زمین: زمین زراعتی که یک یا چند سال کشت نشده باشد.
هوکا: بیلچه کشاورزی که تیغه آن بر دسته عمود است.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت اونجه اِسسائی دل نینه قرار
برو پیشتر تا گردن دکنم بال
یاواش یاواش بوریم بالای نفار
اتتا خش هادم تا دل بوه خار

تو آنجا ایستاده‌ای، دل آرام ندارد
نزدیک بیا تا دست در آغوشت گیرم
آهسته بالای نفار برویم
بوسه نثارت کنم تا دل آرام گیرد

Te onje essaei deel naine gheraar
Bero pishter taa gerden dakenem baal
Yaawaash yaawaash bourim baalaaye nefaar
Etta khesh haadem taa del bawoe khaar

روشنگره

نفار: کلبه چوبی که از زمین فاصله دارد و چهار پهلوئی آن باز است،
از اینرو رطوبت آن کم و خنک است.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت اونجه اِسسائی زندی اشاره
کونه دشمنون پننه اما ره
مردم پیش گنی و م براره
خدا دونده همون قول آقراره

تو آنجا ایستاده‌ای، اشاره می زنی
دشمنان دیرین ما را تحت نظر دارند

پیش مردم مرا برادرت معرفی می کنی
خدا می داند که قول و قرار ما پا بر جاست

Te onje essaei zandi eshare
Koune deshmenoun penne emaare
Mardeme pish geni ve me braare
Khedaa dounde hamoun ghoulaa ghraare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت اونجه اُمن اینجه خله راهه
میون کوه اُ کمر سنگ سیاهه
رفقون جم بوین سنگگ بهیرین
که م یار در ولایت چش ب راهه

تو آنجا و من اینجا خیلی دوریم
بینمان کوه، کمر و سنگ سیاه است
دوستان کمک کنید سنگ را بردارید
یارم در ولایت چشم انتظار است

Te onje oo men inje khale raahe
Mioun kouho kamer sange siyahe
Rafeghoun jam bavin sangge bahirin
Ke me yaar dar velaayet chesh be raahe

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت اونجه نیشتی، م روبرو
مخمل پیره ن دارنی، شلوار کهو
مخمل پیره ن دارنی، انار تی تی
اگ مره خاسسی چه نومزه بی تی؟

آنجا نشسته ای، روبروی من
پیره ن مخمل و دامن آبی داری
پیره ن مخملت شکوفه انار
اگر دوستم داشتی، چرا نامزد کردی؟

Te onunje nishti me rouberoue
Makhmel pirhan daarni, shelvaar kahoue
Mekhmel pirhan daarni, enaare titi
Age mere khaassi che numze bayti?

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

تِ بالا بشنوسمه بندون و توهمت
تِ پلی نیشتما نکرده صوحت
تره عاشقمه ای بی مرووت
زنده-جدائی ر ندارمه طاقت

برایت ناروا و تهمت شنیدم
با تو ننشستم و حرف نزدم
عاشق تو هستم ای بی مرووت
طاقت زنده-جدائی را ندارم

Te baalaa beshnosme bandon o tohmet
Te pali nanishtmaa nakerdme sohbet
Tere aashegheme ey bi morouwet
Zende-jedaei re nedarme taaghet

روشنگره

□ □ □ □ □

تِ بالای تلار من در زمینم
تِ نارنج قلم من در کمینم
چلله رول هاکن نارنج بچینم
صدوسی دونه خش ت دیم دچینم

تو بالای تلار من بر زمینم
تو نهال نارنج من در کمین تو
شاخه را خم کن تا نارنج بچینم
بر چهره ات صدوسی بوسه زنم

Te baalaaye telaar men dar zaminam
Te narenje ghalem men dar kaminam
Chelle re val haaken naarenj bachinem
Sad o si doune khesh te dim dachinem

روشنگره

تلار: خانه چوبی که سقف آن را با شاخ برگ درختان می پوشانند.

□ □ □ □ □

تِ خوردن-بوردنا م هارش-هارش
مره چه خش بموت راه اُروش

کهو آسمون ر کمبه سفارش
م یار بورده نشا نئیره وارث

خرامیدن از تو و تماشا از من
من چقدر شیفته رفتار تو شدم
به آسمان آبی سفارش می کنم
یارم نشا رفته است باران نبارد

Te bourden-bourdena me haresh-haresh
Mere che klesh bemou te raah o raveshe
Kahu aasemoune kembe sefaresh
Me yaar bourde neshaa naeire varesh

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت خشک هایته ازار، من سوز ویشه
ت پیر مردی آ من کیجا وچه
مگه ندوندی چپا چیندکائه شه
خار کیجا قشنگ ریکائه شه

تو درخت آزاد خشک، من جنگل سرسبز
تو پیر مرد هستی من دختر کم سال
مگر نمی دانی نیمدانه برای جوجه هاست؟
و دختر زیبا برای پسر زیباست؟

Te kleshk haite ezhaar, men souze vishe
Te piire mardi aa men kijaa vache
Mage nadoundi chepaa chindekaae she
Khaare kijaa ghashenge rikaae she

روشنگره

ازار: درخت آزاد

شار: درخت شمشاد

چپا: نیمدانه، برنج ریز که با آن آش می پزند، دنیم هم می گویند.

کچه: قاشق چوبی

لت وار اول به صورت زیر نیز شنیده شد:

ت موزی گری من شار کچه

تو درخت موزی گر گرفته هستی من قاشق چوبی شمشاد

Te mouziye gari men shaare kache

بیت دوم به صورت زیر نیز شنیده شد:

ت ش ریششه بتاش م دیم خرنه

ت جیف ممیججه م سگ نخرنه

ریشته را بزن صورتم را می خراشد

کشمش جیبت را سگم نگاه نمی کند

Te she rish she betaash me dimme kherne

Te jife mamijje me sag nakherne

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت دس چچی دره؟ ول تینگل چاقو

ت تک چچی دره؟ نقره سیگار چو

اگه دونم ت وده هسسسه امشو

چاردری اتاق ر کمبه لمپا سو

در دستت چست؟ چاقوی کج تیغه

بر لبته چست؟ چوب سیگار نقره ای

اگر مطمئن باشم امشب قرار توست
اتاق چهاردر را چراغ روشن می کنم

Te dass chechi dare? val tingel chaaghau
Te tek chechi dare? neghre sigaar chou
Age dounem te vade hasse emshou
Chaar dari etaagh re kembe lampaa sou

روشنگره

لمپا: چراغ گردسوز

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت دس بی مه من نالون ا دینه
نا سر دارمه نا سامونا نا خنه
اگه من بمیرم دراین زمونه
قیامت راس بوم دل ت ر خانه

از دست تو نالان و دیوانه شدم
نه سر و سامان دارم نه خانه
اگر در این دوران بمیرم

روز قیامت که برخاستم ترا دوست خواهم داشت

Te dass baime men naaloun oo dine
Naa sar darme naa saamounaa naa hkene
Age men bamirem dar in zamiune
Ghiyamet ras bavem deel tere khaane

روشنگره

α α α α α

ت ر بوتمه نكن سرخ سینه پوش
ت ر بوتمه نكن حرف مردم گوش
فردا باهار بونه علف خرنه جوش
کیجاکون پرهنه ریکاکون دوش

به تو گفتم نیمتنه قرمز نیوش
به تو گفتم به حرف مردم گوش نده
وقتی بهار شد و سبزه سرکشید
دختران بردوش پسران می پرند

Te re baoutme naken serkhe siine poush
Te re baoutme naken harfe mardem goush
Ferdaa baahaar boune alef kherne joush
Kijaakoun perenne rikaakoune doush

روشنگره

این ترانه به روایت‌های مختلف شنیده شد، از جمله:

ت ر بوتمه نكن اسبه سینه پوش
ت ر بوتمه نشو مززیرون دوش
فردا باهار بونه علف خرنه جوش
مززیرون ورنه ت زمات هوش

به تو گفتم نیمتنه سفید نیوش
به تو گفتم بر دوش جوانان سوار نشو
وقتی بهار شد و سبزه سرکشید
جوانان هوش و حواس ترا می ربایند

Te re baoutme naken esbe siine poush
Te re baoutme nashou mezziroune doush
Ferdaa baahaar boune alef kherne joush
Mezziroun varenne te zemma te housh

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت ر بوتمه نكن ململ جمه
ت ر بوتمه نشو كوهی خنه
فردا باهار بونه كوهی شونه كو
تهناری خنه و آچش نشونه خو

به تو هشار دادم پیرهن ململ نیوش
به تو گفتم كه همسر كوهی نشو
وقتی بهار شد كوهی به بیلاق می رود
تنهائی خواب به چشم نمی آید

Te re baoutme naken malmale jeme
Te re baoutme nashou kuhiye khene
Ferdaa baahaar boune kuhi shoune ku
Tahnaari hkene vaa chesh nashiune khou

روشنگره

ململ جمه: پیراهن با پارچه پنبه ای سفید و نازک
لت وار چهارم به شکل زیر نیز شنیده شد:
بیچاره عاشقه چش نشونه خو
خواب نه چشم عاشق بینوا نمی آید

Biichaare aasheghe chesh nashoune khou

هرچند خودم کوهی هستم، یک کوهی متعصب و در وفاداری کوهی
سرسوزنی شک ندارم و اطمینان دارم کوهی هر جا می رود با همسرش
می رود. ولی، برای حفظ امانت در تحقیق این دوبیتی را در این مجموعه
می آورم.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

تِ رز رز خوئش مره بی ته آواز
ت تیرنگ وچه، من وچه باز
ت تیرنگ وچه نیشتی سر دار
من وچه بازا تر کمبه شکار

زمزمهات در من شوق آواز برانگیخت
تو بچه تذرو، من بچه شاهین
تو بچه تذرو بر شاخه درخت
من بچه شاهین به شکارت می آیم

Te rez-reze khounesh mere baite aavaaz
Te tirenge vache, men vachey baaz
Te tirenge vache nishti sare daar
Men vachey baazaa ter kembe shekaar

روشنگره

لت وار نخست: به جای "رز رز" نرم نرم هم شنیده شد.
بیت دوم به صورت های زیر نیز شنیده شد:
اون وخت که من بیمه، کشی منه ناز
اسات پیش بی مه من تل پیاز

آنگاه که دوران من بود ناز مرا می کشیدی
الان پیشت بی مقدار شدم

Ounvakhat ke men bime, kashi mene naaz
Esa te pish baime men tale piaaz

اسات پلی بی مه تل پیاز
ت مقبول دیمه گاز بزئم گاز

اکنون پیش تو بی مقدار شدم
چهره زیبایت را گاز بگیرم

Esa te pali baime tale piiaz
Te maghboule dime gaaz bazenem gaaz

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت سرخ لوشه ر خال دکشم خال
طلا دندون ت دس بی مه گرفتار
اگه ت بئوئی صد وچهی مار
منات عاشقی نئونه کنار

بر لب سرخت خال بکشم
دندان طلا گرفتارم کردی
اگر مادر صد فرزند شوی
عشق ما تمام نمی شود

Te serkhe loushere khaal dakeshem khaal
Telaa dandoun te das baime gereftaar

Age te baouei sad vacheye maar
Mena te aasheghi naoune kenaar

روشنگره

بیت اول به شکل زیر نیز شنیده شد:
امشو چن شوئه دل ندارنه قرار
کجه بوردی کجه م آهوی لار؟

چند شب است که بی قرارم
آهوی دشت لار من کجا رفتی

Aemshou chan shoue deel nedaarne gheraar
Keje bourdi keje me aahouye Laar?

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت سور دار بئو، من ت سایه بون
ت سرخ گل بئو، من ت باغبون
اگه صد یار بی رم دارمه ت ارمون
منات عاشقی ندارنه پایون

تو درخت سرو باش من سایبان تو
تو گل سرخ باش من باغبان تو
اگر صد یار دیگر بگیرم آرزوی وصل ترا دارم
عشق ما را پایانی نیست

Te soure daar baou men te saayeboun
Te serkhe gel baou men te baagheboun
Age sad yaar bairem darne te armoun
Mena te aasheghi nedaarne paayoun

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت شل شلوار ر دور دارنه هاله
سیو چشمون کیجا من ت بلاره
دس ب دامن بومبه جان خداره
زودتر جفت هاکنه اما دتاره

دور شلیته تو نوار دوزی شد
دختر سیاه چشم فدای تو شوم
از خدا می خواهم
زودتر ما را بهم برساند

Te shele shelvaare dour daarne haale
Siyou cheshmoun kijaa men te belaare
Das be daamen boumbe jaane Khedaare
Zoudter jeft haakene emaa detaare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت شونی چشمه سر سرگیری افتو
ت سیو گسه ر وا زنده پشو

ش سر دارنی هوای لار ر سر کو
خونش بلبل آکی یه کو کو

آفتابه بر سر به چشمه می روی
باد گیسوی سیاه ترا پریشان می کند
در سر سودای لار داری
آواز بلبل و کوکوی فاخته

Te shouni cheshme sar sargirni aftou
Te siyou gesere waa zande peshou
She sar daarnii hewaaye Laarre sarkou
Khou nesh belbell aa kakiye kou-kou

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

تِ قوا الیجه مقبول ریکا
تِ گردن یک وجه مقبول ریکا
اگه خانی بوم من ت دلخوا
همین جه بینج هاکن! پنا بر خدا

قبایت الیجه، پسر زیبا رو
گردنت یک وجب، پسر زیبا رو
اگر می خواهی دلبرت شوم
همین جا شالیکاری کن! پناه بر خدا

Te ghevaa aliye maghboule rikaa
Te gerden yek veje maghboule rikaa
Age khaani bawem men te delkhaah

Haminje binj haaken, penaa bar Khedaa.

روشنگره

الیجه قوا : لباس زینتی و گران بها از پارچه ابریشم راه راه

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

تِ کجه مجنی من بنه بوم

تِ کجه خسنی من لمه بوم

ت قمیص جمه ایخه بوم

تره نورم من آواره بوم

کجا قدم می زنی خاک آنجا شوم

کجا می خوابی نمد آنجا شوم

یقه پیره ن سفید تو شوم

اگر ترا به همسری نگیرم، آواره شوم

Te keje mejeni men bene bawem

Te keje kheseni men lame bawem

Te ghamise jeme e yakhe bawem

Tere nawerem men aavaare bawem

روشنگره

قمیص جمه: پیره ن سفید عمدتن از پنبه

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت گتی من انار ر اشرفیمه

ت گتی من یار صداقتیمه

ت گتی ب ت من، یک دم دنیمه
اسات بی وفائی ر بدیمه

تو می گفتی من انار بهشهر هستم
تو می گفتی من یار وفادار هستم
تو می گفتی نی تو زنده نمی مانم
اکنون شاهد بی وفائی تو هستم

Te geti men enaa re Ashrefime
Te geti men yaar re sedaaghetime
Te geti be te men, yek dam danime
Esaa te bivefaaeire badime

روشنگره

اشرف: نام قدیم بهشهر. انار بهشهر ریز، دانه درشت و پرآب و در مازندران
آوازه دارد.

❖ ❖ ❖ ❖

ت گوش گوشبال دره گردن سمنی
کیجا گته ریکا ام خنه ننی
اساک من امبه شونی حسنی
ملوم بیه کیجا م ر نخانی

در گوش گوشواره و در گردن گردنبند داری
دختر می گفت به پسر خانه ما نمی آئی
زمانی که من می آیم تو می روی می خوابی
معلوم می شود مرا دوست نداری

Te goush ghoushbaal dare gerden semenii
Kijaa gete reikaa am khene nenii
Esa ke mem embe shouni khesenii
Maloum baiye kijaa me re nekhaani

روشنگره

α α α αα

ت مله من گسون شوچر بیارم
لله بزئم ت خور سر بیارم
بنالم تا ت ر ش ور بیارم
بیم بیته شو اساره در بیارم (؟؟؟)

گوسفند را در محله تو شب چرا بیاورم
با بی ترا از خواب بیدار کنم
آواز بخوانم و ترا بکشام سوی خودم
آنگاه شب ابری ستاره باران شود

Te male men gesven shou-char biyarem
Lale baznem te khoure sar biyarem
Benalem taa te re she var biyarem
Biym baite shou esare darbiyarem

روشنگره

شوچر: شب چرا، گوسفند را نیمه شب به چرا بردن، به ویژه فصل گرما

α α α αα

ت نکن هیمه من کمبه هیمه
هر چی من گمبه ت کندی کینه

مگه رسم عاشقی اینه
م عمر تموم بی یه بر من یقینه (؟؟؟)

تو هیزم جمع نکن من می کنم
هر چیز من می گویم تو به دل می گیری
مگر رسم عاشقی این است
من مطمئن هستم دیگر عمرم به پایان رسید

Te naken hime men kembe hime
Har chii men gembe te kendi kiine
mage rasme aasheghi ine
Me umr temoum baiye bar men yaghine

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت و سسه بئیمه بیماراً خسسه
ت و سسه هدامه ریحون دسسه
اون گدر مار تره گهره دوسسه
عقد منات ر خدا دوسسه

برایت بیمار و خسته شدم
برایت دسته گل ریحان فرستادم
زمانی مادر ترا در گهواره گذاشت
من و ترا خدا عقد کرد

Tevesse baime bimaar o khasse
Tevesse hedaame reihoune dassse
Oun geder maar tere gahre davesse
Aghde mena tere Khedaa davesse

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت و سسه بئیمه بیماراً دلتنگ
توسسه بئیمه کهربای رنگ
ت م شیرین من ت فرهاد کوکن
عشق شیرین زمبه فولاد سر سنگ

برایت بیمار و دلتنگ شدم
برایت چون کهربا زرد شدم
توشیرین من، من فرهاد کوه کن تو
عشق شیرین فولاد در سنگ می زخم

Tevesse baime bimaar o deltang
Tevesse baime kahrebaye rang
Te me Shirin men te Farhaad kokan
Eeshghe Shiirin zambe foulaad sare sang

روشنگره

فرهاد: سنگتراشی در دوران خسرو پرویز که عاشق شیرین معشوقه زیبای
خسرو پرویز بود.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت و سسه خاسسنه مره بکوشن
کفند غریبی م تن دپوشن
کفند غریبی سدر اس اُ کافور
چتی ت آرزو ر بورم گور

به خاطر تو می خواستند مرا بکشند
کفن غریبی بر تنم بیوشانند
کفن غریبی سدر و کافور است
چگونه آرزوتی را به گور ببرم

Tevesse khassene mere bakoushen
Kafende gharibi me tan dapoushen
Kafende gharibi sedr asso kafour
Cheti te aarezou re baverem gour

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ت و سسه خاسسنة مره بکوشن
ندومبه شو کشن یا روز روشن
جمه ر چاک بزَن، اسری ر بشن
بلکم تنه زاری مره نکوشن

به خاطر تو می خواستند مرا بکشند
نمی دانم شب می کشند یا روز
گریه کن، پیراهن چاک بزَن
شاید بخاطر زاری تو مرا نکشند

Tevesse khassene mere bakoushen
Nadumbe shou keshen yaa rouze roushen
Jemere chaak bazen, asri re bashen
Balkoum tene zaari mere nakoushen

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

تابسون توم بونه فصل پئیزه
کیجا ریکای و خله عزیزه
زمسون توم بونه فصل باهاره
کیجا ریکای و چشم انتظاره
تابستان گذشت پائیز ما آید
دختر برای پسر خیلی عزیز است

زمستان گذشت بهار ما آید
دختر چشم‌براه پسر است

Taabessoun toum boune fasle paeize
Kijaa rikaaye ve khale aziize
Zemessoun toum boune fasle baahaare
Kijaa rikaaye ve cheshm entezaare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

تار دس گیرمه با چش گریون
غزلخونی کمبه بهر کیجاکون
سر به جنگل زمبه کوها بیابون
قدر مره ندونده یار نادون

با چشم گریان تار در دست می گیرم
برای دختران آواز می خوانم
سر به کوه و ن بیابان می گزارم
یار نادان من قدر مرا نمی شناسد

T aar das gireme baa cheshe geryoun
Ghazelkhouni kembe bahre kijaakoun
Sar be jangel zamba kouhaa biyaboun
Ghadre mere nadounde yaar naadoun

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

تازه گت بی مه زار آ بلائی
ورقه در بمو شومبه سربازی

مار آ خاخر شما نکنین زاری
اساک بوردمه نکمبه پیئی

تازه به سختی بزرگ شدم
نامه آمد که باید بروم سربازی
خواهر و مادر زاری نکنید
حالا که رفتم بر نمی گردم

Taaze gat baeime zaar aa belaaeii
Vareghe darbemou shoume sarbaazi
Maar aa khaakher shema nekenin zaarii
Esa ke bourdeme nakembe peeii

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

تپه تپه صحرا من دارمه مقوم
کمر م کارد دره لله م دهون
زمبه لله شومبه زمار ر سلوم
زمار قر بکردا نومزه پشیمون

در تپه و صحرا مسکن دارم
خنجر به کمر و نی بر لب دارم
نی می زنم و به دیدار مادرزن می روم
مادر زن قهر و نامزد پشیمان است

Tape tape sahraa men daarme meghoum
Kamer me kaard dare lale me dehoun
Zame lale shoume zammaare saloum
Zammaar ghar bakerdaa noumze pashimoun

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

تموم روز آ شو من زمبه ناله
م دل سنگ بئیه نئونه پاره
دشمنون شما ر با من چی کاره؟
جدائی دکته من آم یاره

همه شب و روز من ناله می کنم
دل سنگ شد پاره نمی شود
دشمنان با من چکار دارید؟
من و یار از هم جدا شدیم

Temoume rouz aa shou mn zambe naale
Me deel sang baeiye naoneh paare
Deshmenoun shemaare baa men chiikaare?
Jedaaeii dakete men aa me yaare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

جان پییر مگه نیمه ت دتر؟!
 جان برار مگه نیمه ت خاخر؟!
 مره هدانی دسس کافر
 م عمر زاری-خاری بئییه سر (؟؟؟)

پدر عزیز مگر دختری نبودم؟!
 برادر عزیز مگر خواهرت نبودم؟!
 مرا به دست کافر سپردید
 عمرم به ذلت به آخر رسید

J aane piyer mage naime te deter?!
 Jaane beraar mage naime te khaakher?!
 Mere hedaani dassa kaafer
 Me oumr zaari-khari baeeiye sar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

جان خدام جان ر بییر زودتر
 حرف مردم م دل ر ها کرده پر
 م دور جم بی نه م مار ا خاخر
 م خاخر م وصی م مار م ناظر

خدای عزیز جانم را زودتر بگیر
 حرف مردم دلم را پر کرد
 مادر و خواهرم کنارم هستند
 خواهرم وصی و مادرم ناظر من هستند

Jaane Khedaa me jaan re baeir zoudter
Harfe mardem me deel re haakerde per
Me dour jam baiine me maar oo khakher
Me khaakher me vasi me maar me naazer

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

جان خدا مگه ت بنده نیمه؟!
اگه نیمه پس من بنده ی کیمه؟!
همیشه پر شوق آ پر خنده بیمه
اسا از دسس غرصه زنده نیمه

خدای عزیز مگر من بنده تو نیستم؟!
اگر نیستم پس بنده که هستم؟!
همواره شاد و خندان بودم
اکنون از دست غم زنده نیستم

Jaane Khedaa mage te bande niime?!
Age niime pas men bandeye kiime?
Hamishe per shough aa per khande biime
Esaa az dassse gherse zende niime

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

جان خدا موه پییری هاکن
هر کاری من کمبه ت یاری هاکن

م دل پر بییه ت خالی هاکن
م کاهنه دشمن ر کنار ی هاکن

خدای عزیز برایم پدری کن
در هر کاری مرا یاری کن
دلم پر از غصه شد، شادش کن
دشمن دیرینه مرا نابود کن

Jaane Khedaa meve piyeri haaken
Har kaari men kembe te yaari haaken
Me deel perbaeiye te khaali haaken
Me kaahne deshmen re kenaari haaken

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

جان زنمار ت صدای بلاره
جان زنمار ت کیجای بلاره
زنمار کیجا اشکن اُ بشکن
نر کله هسسومه م دل نشکن

زن مادر جان قربان صدایت
زن مادر جان قربان دخترت
زن مادر دخترت شاد است
پسر هستم دلم را نشکن

Jaane zanmaar te sedaaye belaare
Jaane zanmaar tr kijaaye belaare
Zanmare kijaa eshken o beshken

Narekele hasme me deele neshken

روشنگره

نرکله: نرینه، پسر، در باور مازندرانی هرچه پسر دید و هوس کرد باید حتی یک ذره شد به او داد وگرنه بیمار یا سترون می شود.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چ می های طلائی دارنه م یار
 چ خال دلبخائی دارنه م یار
 م ر وینده ندنه آشنائی
 چ قلب بی وفائی دارنه م یار

یارم چه موهای طلائی رنگی دارد
 یارم چه خال دلپذیری دارد
 مرا می بیند آشنائی نمی دهد
 یارم چه قلب بی وفائی دارد

Che miyhaaye telaaei daarne me yaar
 Che khaale deel-bkhaaei daarne me yaar
 Me re vinde nadene aashenaei
 Cheghaalbe bivefaaei daarne me yaar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چ و سسه هاکنم این جاهلی ر
 چ و سسه دل دوندم شاهوی ر
 شاهوی نداشته اختیار خیش
 م ر رسوا ها کرده مردم پیش

چرا این نادانی را کردم
 چرا به شاهوی دل بستم
 شاهوی اختیار خودش را نداشت
 مرا پیش مردم رسوا کرد

Che vesse haakenem in jaaheli re
Che vesse del davendem Shaahavi re
Shaahavi nedaashte akhtiyaar khish
Me re sesvaa haakerde mardeme pish

روشنگره

لت وار (مصرع) دوم و سوم به جای شاهی ده ها جای دیگر نیز شنیده شد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چادری، ت چادر ر وا بورده
اینجه بوته پل نکا بورده
حریر جمه ر بالا بورده
برای خاطر ریکا بورده

دختر چادری، چادرت را باد برد
از اینجا آن را کند تا پل نکا برد
پیرهن حریر ترا بالا زد
برای پسر این کار را کرد

Chaaderi te chaaderre waa baverde
Inje boute pele Nekaa baverde
Harire jemere baalaa baverde
Beraye khaatere rikaa baverde

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چار دری ایوون لمپا وشنه
سیو زلف کیجا کتاب اشنه

سر ر راس نكنده مره نشنه
ونه سوآل غم مره كشنه

ايوان چهاردر گردسوز روشن است
پسر سپاه مو كتاب مي خواند
سرش را بلند نمي كند تا مرا ببيند
پيشاني غم آلودش دلم را برد

Chaar-dari iwun lampaa veshene
Siyou zelfe rika ketaab eshene
Sarre raas nakende mere neshene
Vene souaale gham mere keshene

روشنگره

لت وار (مصرع) دوم در صورت خواننده زن، كيچا به ريكا تبديل مي شود.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چارویداری کمبه شبگیر ب شبگیر
دسسه یاسه بیته کمر ر زنجیل
دتردارون شمه دل بخره تیر
من مرد مززیر ر پیر هاگردنی پیر

صبح شبگیر چارواداری می کنم
دستم را یاسه و کمرم را زنجیر زخم کرد
دخترداران دلتان تیر بخورد
من مرد جوان را پیر کردید

Chaarvidaari kembe shabgir-be-shabgir
Dasse yaase baite kamerre zanjil

Deter-daaroun sheme del bakhere tir
Men marde mezzire pirharkerdni pir

روشنگره

ياسه: حلقه آهني و نوار چرمي براي محكم بستن بار پشت چارپايان.

بيت دوم به صورت زير نيز شنیده شد:

زخم زنجيل جا بيمه زمين گير

ندارمه دلبري بيه خورگير

از زخم زنجير زمين گير شدم

ياري ندارم به عيادت بيايد

Zakhme zanjile jaa baime zamingir
Nedaarme delbari biye khavergir

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چارویداری کمبه شش ماه تيار

کشی ياسی بدس کهر ر سوار

شور ورمبه تا سه بند هدار

آفتاب ت نزه من رسمبه ش کار

شش ماه پی در پی چارواداری می کنم

کشی و ياسه در دستم سوار اسب کهر می شوم

تا شب است به سه بند می رسم

آفتاب بر نیامده کارها را انجام می دهم

Chaarvidaari kembe shesh mahe tayyaar
Kashi yaase bedas kahare souaar

Shou re varembe taa Sebande hedaar
Eftaab te naze men resembe she kaar

روشنگره

کشی و یاسه: طناب، نوار چرمی و حلقه فلزی برای محکم بستن بار بر

پشت چارپا

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چارویداری کمبه من راه رنه

دونه صدری م یار ر ونه

دونه صدری خله گرونه

منا م یار ر وده تابسسونه

در راه رینه چارواداری می کنم

یارم هوس برنج صدری دارد

برنج صدری خیلی گران است

قرار ازدواج من و دلبرم تابستان است

Chaarvidaari kembe men rahe Rene

Douneye saderi me yaare vene

Doune saderi khale groune

Mena me yaare vade tabessone

روشنگره

رنه: رینه، روستائی در لاریجان آمل

دل بوسسن: هوس داشتن، خواستن

وده: قرار ازدواج

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چارویداری کمبه من هر د اسبه
نقر نال گیرمبه کهر دسه
کهرت ر باتمه نکن بد مسسی
ت ر سوار بومبه شومبه آروسی
با دو اسب چارواداری می کنم
دست کهر را نعل نقره می بندم
کهر گفتمت بدمستی نکن
سوارت می شوم به عروسی می روم

C haarvidaari kembe men har de asbe
Neghre naal girembe kahare dasse
Kahar te re batme naken bad massi
Te re souaar boumbe shoumbe aroussi

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چارویداری کمبه من هر درو ر
سرخ گل دکارم من داق لور
کیجا جان بچینه هر د پهلور
نماشون سر بی رم جفت ججور
در راه "هر درود" چارواداری می کنم
بر بلندی "داق" لاله بکارم
دختر عزیز از هر دو سو گل بچیند
غروب هنگام هر دو پستانش را بگیرم

Chaarvidaari kembe men Harderou re
Sekhe gel dekaarem men Daagh loure
Kijaa jaan bachine har de pahlou re
Nemaashoun-sar bairem jefte jejou re

روشنگره

هر درود: نام بخشی در آمل و قائمشهر
داق: نام چراگاه غرب قله دماوند

α α α α α

چارویداری کمبه هراز پ ر
کلر آ کرسنگ آرزکه ر
هر جا درمه روز آ هر جا کمبه شو
م دل خانه همش یار سره ر

در راستای هراز چارواداری می کنم
در کلر، کرسنگ و رزکه
هر جا روز و شب هستم
دلهم همیشه هوای خانه یار دارد

Chaarvidaari kembe Heraaze pe re
Kler aa Karsang aa Rezke re
Har jaa darme rouz aa har jaa kembe shou
Me del khaane hamesh yaare sere re

روشنگره

کلر: نام روستا
کرسنگ: نام روستا
رزکه: نام روستا

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چارویداری نکن م ر بد انه
یخا سرما خرنی م دل درد انه
اگه دونم بار تاجر کم انه
چل رسی کمبه ت خرج در انه

چارواداری نکن، از آن بیزارم
سرما می خوری دلم می گیرد
اگر کالای تاجر کم است
نخریسی می کنم خرج ترا می کشم

Chaarvidaari naken mere bad ene
Yakhaa sermaa kherni me del dard ene
Age dounem baar re taajer kam ene
Chal-resi kembe te kharj dar ene

روشنگره

چل: دوک

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چپون کیجا جان پندیر پاره
اتی پیشتر برو سگ نی ره ما ر
ت آقا زادوئی اما بیچاره
بالا-پائین مگه خدای کاره

دختر چوپان، چون قالب پنیر
کمی جلوتر بیا تا سگ به ما حمله نکند
تو توانگرزاده هستی ما فقیر
مگر فقر و ثروت کار خداست

Chappoune kijaa jaan pandire paare
Ette pishter beroo sag nire maare
Te aaghaa-zadouei emaa bichaare
Baalaa- paaein mage Khedaye kaare

روشنگره

لت وار دوم با محتوی متضاد نیز شنیده شد:
پسسی ابلندی خدای کاره
نیاز مندی و توانگری کار خداست

Passio belendi Khedaaye kaare

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چپون کیجای دس دره جوله
زوون زرگری خوننده گوره
اگه و دونه عاشقی چ جوره
دم دنه جوله ر دس گیرنه گوره

در دست دختر چوپان شیردان است
با زبان زرگری گاو را فرا می خواند
اگر او مزه عشق را بداند
شیردان را پرت می کند و از گاو دست می شوید

Chappoune kijaaye das dare jule
Zewoun zargerî khoundene goure
Age doune ke aasheghi che joure
Demdene julere das girne goure

روشنگره

جوله: شیردان چوبی

زون زرگری: زبان رمز

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چیپونی کمبه من پرتاس اُسر کو
ارباب ورنه راغون من گیرمبه دو
دسس اربابون آ دل هسسسه کهو
نا دل دارمی نا روز دارمی، نا شو

در جنگل و کوه گله داری می کنم
ارباب کره را می برد و دوغ سهم من است
از دست ازبابان دل خون است
نه آرامش دارم نه شب و روز

Chappouni kembe men pertaas o sarkou
Erbaab varne raaghoun men girembe dou
Desse arbaboun aa del hasse kahou
Naa deel darmi, naa rouz daarmi, naa shou

روشنگره

پرتاس: جنگل انبوه

سرکوه: قله کوه

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چتی از دسس یار بووم شما ره

شاهد من هسه ماه اُ اساره

ترسمبه بمیرم در این زمونه

یار ارمون م دل بمونده

چگونه از جور یار برای شما بگویم

شاهد من ماه و ستارگان هستند

می ترسم در این روزگار بمیرم

آرزو یار در دلم بماند

Cheti az dassa yaar bawem shemaare

Shaahed men hase Maho o setare

Tarsembe bamirem dar in zamoune

Yaare armoun me deel bamounde

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چلو سر اسسائی او کشنی او

ت مخمل گسه تو خرنه هی تو

خدا دونده ندارمه ت وسسه خو

م دل از عشق ت او بییه او

سر چاه آب می کشی
گیسوی مخملین تو تاب می خورد
خدا شاهد است که برایت خواب ندارم
دلہ از عشق تو آب شد

Chelou sar essaei ou kasheni ou
Te makhmele ge se tou kherne hei tou
Khedaa dounde nedaarme te vesse khou
Me deel az eeshghe te ou baeiye ou

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چنده من بخوندم این توری ر
ندارمه پول بورم چتری ر
چتری خش هسسا نشنه شونه
ش مس هسسا م ره کنده دینه

چقدر من امیری بخوانم
پول ندارم دختر مو افشان را به زنی بگیرم
دختر بی اعتنا می گذرد
خودش شاداب است اما مرا دیوانه می کند

Chande men bakhoundem in taverire
Nadaarme poul baverem chaterire
Chateri khesh hasse neshene shoune
She mas hassa mere kende diine

روشنگره

چتر: رلف کوتاه افشان بر پیشانی و گونه‌ها

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چنده من هارشم این توک اون توکه
چنده من هارشم راه گدوکه
بورین بووین شما یار ر یهوده
چتی دس بی ته ش باغ توتته

چقدر به این ستون آن ستون چشم بدوزم
چقدر به راه گدوک چشم بدوزم
به یار بی مروت من پیام برسانید
چگونه از باغ توت خودش دست کشید

Chande men hareshem in touk oun touke
Chande men haarwshem raahe Gaduke
Bourin bawin shemaa yaare yahoude
Cheti das baeite she baaghe toutte

روشنگره

گدوک: گردنه بین مازندران و فیروزکوه

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

چنده هنیشم من کت-کت کنار
چنده هاکنم من اسساره شمار
شیشک اترازی هرد بوردنه مار
م یار از خوی شیرین نیه ویشار

چقدر کنار دیوار انتظار بکشم
چقدر ستاره شماری کنم

هفت اورنگ ناپدید شد
یارم از خواب خوش بیدار نشد

Chande henishem men kat-kat kenaar
Chande haakenem men essare shemaar
Shishek o Teraazi harde bordne maar
Me yaar az khouye shirin naiye vishaar

روشنگره
شیشک اترازی : هفت اورنگ کهین و هفت اورنگ مهین، هفت برارو
(دب اکبر و دب اصغر)
❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خ

خار کيجا برو هنيش م پلي
 منات بخونديم گلي-ب-گلي
 الاهي بميره ت مار ر رئي
 ت ر نشته بئي اشون م پلي

دختر نازنين بيا پيشم بنشين
 من و تو ترانه بخوانيم
 الهی عزیز مادرت بميرد
 اجازه نداد ديشب پيشم بيائي

Khaare kija berou henish me pali
 Mena te bakhoundim gali-be-gali
 Elaahi bamore te maarre rai
 Te re neshte beei me ashoun me pali

روشنگره

گلي-ب-گلي بخوبدستن: يکي ترانه ای می خواند و دیگری با ترانه جواب
 می دهد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خار کيجا ت ره انار هدامه
 ت ر قسم ساق نفار هدامه
 اگه بووی کيجا جان ت پشيمون
 ساق نفار تره کنده سرگردون

دختر زیبا انارت دادم
 ترا در ساق نفار سوگند دادم

دختر جان اگر پشیمان شوی
ساق نفار ترا آواره می کند

Khaare kijaa tere enaar hedaame
Tere ghasem saagh-nefaar hedaame
Age bavvi kija jaan te pashimoun
Saagh-nefaar tere kende sargerdoun

روشنگره

ساق نفار: بالا خانه چوبی بدون دیوار که در آن مراسم عزاداری
محرم برگزار می شود.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خار کیجات م ره خاهون هاگردی
م ره نخاسسی سر گردون هاگردی
م ره شاهی جا بیرون هاگردی
اگه بمردمه ت خون هاگردی

دختر زیبا مرا عاشق کردی
مرا دوست نداشتی و سرگردان کردی
مرا از شهر شاهی آواره کردی
اگر من مردم تو مرا کشتی

Khaare kijaa mere khaahoun hakerdi
Mere nekhassi sargerdoun haakerdi
Mere Shaahiye jaa biiroun haakerdi
Age bamerdeme te khoun haakerdi

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خدات ره چنده جوون هاكرده
شرین لب آشكر زوون هاكرده
اسبه چینی رت دندون هاكرده
مره بلبل شر خون هاكرده

خدا چقدر ترا زیبا آفرید
شیرین لب و شکر زبان آفرید
از چینی سفید برایت دندان ساخت
مرا بلبل آواز خوان آفرید

Khedaa tere chande jevoun haakerde
Sherin lab aa shaker dehoun haakerde
Esbe chinire te dandoun haakerde
Mere belbele shere khoun haakerde

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خدا خدا بزن من بوم خیاط
چرخ دوش هایرم بییم ت خیاط
ت وسسه بدوچم مخمل زیرانداز
ونه سر بخشی هاکنی راحت

دعا کن که من خیاط شوم
چرخ خیاطی بردوش به خانهات بیایم

برای تشک مخمل بدوزم
رویش بخوابی استراحت کنی

K hedaa-khedaa bazen men bavem khayyat
Charge doush haayrem biiyem te hayyat
Tevesse badoujem makhmel zirandaaz
Vene sar bakhesi haakeni raahaat

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خدا خدا زمبه بووم راننده

کل راننده ر بوم برنده

الاهی رد نوه م دسس دنده

بزنم مسافر ر للهبنده

دعا می کنم که راننده شوم

از همه راننده ها ماهرتر شوم

الهی دنده از دستم جا بیفتد

مسافر للهبنده را سوار کنم

Khedaa-khedaa zambe bavvem raanende
Koule ranendere bavem barende
Elaahi rad nave me dase dande
Bazenem mesaafre Lalebande

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خدا خراب بکنه دیز راه ره
بابل آ بابلسر مرزی کلاره
گلدسه دکارم شاهی راه ره
سیو چشمون کیجا من ت بلاره

خدا راه دیز را ویران کند
بابل، بابلسر و مرزی کلاه
راه شاهی را گل بکارم
سیاه چشم فدای تو شوم

Khedaa kheraab bakene Dize raahre
Baaboul aa Baaboulsar Marzikelaare
Geldasse dekaarem Shaahiye raahre
Siyou cheshmoun kijaa men te belaare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خدا عاشقی ر بنا نکرده
اسا که ها کرده جدا نکرده
بال سر خس ر تنها نکرده
میون همسرون رسوا نکرده

کاش خدا عاشقی را نمی آفرید
حالا که آفرید کاش جدا نمی کرد
کاش در آغوش خوابنده را تنها نمی کرد
میان دوستان رسوا نمی کرد

Khedaa aasheghiire benaa nakerdbou
Esa ke haakerde jedaa nakerdbou
Baale-sare-khesre tanhaa nakerbou
Mioun hamsaroun resvaa nakerdbou

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خدا م ره ب بال آ پر ها کرده
م ره ذلیل آ در بدر ها کرده
جدا از بی وفا دلبر ها کرده
موه دنیاره تل زهر ها کرده

خدا مرا بی بال و پر کرد
مرا را ذلیل و در بدر کرد

از دلبر بی وفا جدا کرد
دنیا را برایم مثل زهر تلخ کرد

Khedaa mere bebaalaa par haakerde
Mere zaliilaa darbrdar haakerde
Jedaa az biivefaa deelbar haakerde
Meve denyaare tale zahr haakerde

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خداوندا مره ریکا چ کردی
اسیر ر مردمه کیجا چ کردی
اسیر مردمه کیجا بئیمه
نکرده عاشقی رسوا بئیمه

خدایا چرا مرا پسر آفریدی
چرا مرا اسیر دختر مردم کردی
اسیر دختر مردم شدم
عاشقی نکرده رسوا شدم

Khedavandaa mere rikaa che kerdi
Asir re mardeme kijaa che kerdi
Asir re mardeme kijaa baeime
Nakerde aasheghi resvaa baeime

روشنگره

تنها پسران از پسر بودن خویش شکایت ندارند. دختران نیز از دختر بودن خویش شکایت دارند و جای ریکا و کیجا در ترانه عوض می شود.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خداوندا مره یار طالع نیه
مره یار وفادار طالع نیه
اگه تله بهلم کل عالم
مره اتا میچکا طالع نیه

خدایا من سر یار شانس ندارم
در سرنوشت من یار وفادار نیست
اگر سراسر گیتی دام پهن کنم
حتایک گنجشک نصیب من نمی شود

Khedavandaa mere yaar taalee niye
Mere yaare vefaadaar taalee niye
Age tale behem koul aalem
Mere etta michkaa taale niye

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خداوندا منه ماه ر بنما
خرابه گوم بی مه، راه ر بنما
خرابه گوم بی مه خسسه و هلاک
از دسس بی وفا، من خنه خراب

خدایا ماهرویم را بمن نشان بده
در ویرانه گم شدم، راهم را نشان بده
گمشده خرابه‌ام، خسته و هلاک
از دست یار بی وفا، خانه خراب

Khedavandaa mene mahre benemaa
Kheraabe gom baime, raahre benemaa
Kheraabe gom baime khasse wo helaak
Az dassé bivéfaa, men khene kheraab

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خورده کیجا مره ونگ نده برار
زمونه گردنه برار بونه یار
اگه ت بئوئی صد وچه مار
من تنه عاشقی نهلمه کنار

دختر کوچک مرا برادر صدا نزن
روزگار عوض می شود و "برادر" یارت می شود
حتا اگر تو صاحب صد فرزند شوی
من از عشق تو دست نمی کشم

Khourde kijaa mere vang nade beraar
Zamoune gerdene beraar boune yaar
Age te baouei sad vacheye maar
Men tene aasheghi nehelme kenaar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خورده وچه بیمه ب سر آ زوون
غریب ولایت بی مه سرگردون
هر کس من آت ره بزوئه بندون
خدا بکوشه ونه وچکون (؟؟؟)

کودکی خردسال و کم حرف بودم
در غربت سرگردان شدم
هر کس به من و تو تهمت زد
خدا فرزندش را نابود کند

Khourde vache biime besar aa zewoun
Gharibe velaayet baiime sargerdoun
Har kes menaa tere bazoue bandoun
Khedaa bekoushe vene vachekoun

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خیابون چپ و راسه، من ت قربون
م یار ر شا بخاسسه، من ت قربون
اگه صد سال بخسم گوش زندون
شه یارر می خالله ندنبه تهرون
به هر جا می بگرم خیابان است
شاه یارم را فراخوانده است

اگر صد سال گوشه زندان بخوابم
یک تار موی یارم را تهران نمی فرستم

Khiyabun chap o rasse, men te gherboun
Me yaarre shaa bekhasse, men te gherboun
Age sad saal bakhesem goushe zendoun
She yaarre mi-khaalle nadembe Tehroun

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

خیاطی نکن نازنین م ر بد انه
ت دس درزن شونه م دل درد انه
اگه دونم امه پول کم انه
کوموا بافی کمبه ت خرج در انه

خیاطی نکن خوشم نمی آید
سوزن توی دستت می رود من دلم می سوزد
اگر در آمد ما کفاف نکند
کوموا بافی می کنم مخارج تو تامین می شود

Khiyatii naken nazenin mere bad ene
Te das darzen shoune me deel dard ene
Age dounem ame poul kam ene
Kumva baafi kembe te kharj darene

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دار کل هاگردمه بشته کاکل
 تور دمبدامه بشکسه تنگل
 شما بورین بوین م مار ا پییر
 خامبه بورم من ریت دتر

درخت را پیراستم و کاکل گذاشتم
 تبر را انداختم، تیغهاش شکست
 به پدر و مادرم پیام بدهید
 می خواهم دختر رعیت را به همسری بگیرم

Daare kal haakerdme beshteme kaakkel
 Toure dembedaame beshkese tengel
 Shemaa bourinbavin me maar o piyer
 Khambe baverem men raiyete detter

روشنگره

دار کل هاگردن: پیراستن درخت. معمولن آخر پائیز انجام می شود. از
 هیزم آن در زمستان استفاده می کنند.
 در لت وار دوم بجای "بشکسه تنگل" بوردمه در فکر (به فکر فرو رفتن)
 نیز شنیده شد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دتر دارون شما بونه ندارین
 برسی کیجا ر خنه ندارین

برسی کیجای دل کنده حرکت
امسال کاسبی ندارنه برکت

دخترداران بهانه نگیرید
دختر بالغ را در خانه نگه ندارید
دختر بالغ دلش می طپد
کاسب و کار امسال برکت ندارد

Deterdaroun shemaa boune nedaarin
Baresi kijaare khene nedaarin
Baresi kijaaye deel kende harket
Emsaale kaasebi nedaarne barket

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

در این مله سرانجوم گوم بکردمه
ش گردن-بند مرجون گوم بکردمه
کلی ا قفل ا غی تون گوم بکردمه
ش دل دی-نماشون گوم بکردمه

در محله آینده ام را گم کردم
گردنبند مرواریدم را گم کردم
کلید، قفل و قیطان گم کردم
دیروز غروب دلم را گم کردم

Dar in male saranjoum goum-bakerdme
She gerden-bande marjoun goum bakerdme
Keli o ghoufl o ghiytoun goum bakerdme

She deele di-nemaashoun goum bakerdme

روشنگره

غی تون: قیطان، رشته باریک به ویژه ابریشمین

روایت دیگر این ترانه:

در این منزل سرانجوم گوم بکردمه
د بازو مشته مرجون گوم بکردمه
د بازو مشت مرجون مال رشته
منات عاشقی دنیا ر مشته

در اینجا آینده ام را گم کردم
دو دست پر از مروارید گم کردم
دو دست پر از مروارید از رشت است
عشق ما در جهان شهره است

Dar in menzel saranjoum goum-bakerdme
De baazou mashte marjoun goum bakerdme
Debaazou mashte marjoun maale Rashte
Mena te aasheghi denyaa re mashte

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

در در مجمبه گنی بوفائی
نزیك امبه گنی ت بحیائی
امبه ت در سر گنی گدائی
چتی دمجم تا م ر بخاهی؟

پیشت تو نمی آیم می گوئی بی وفا هستی
به تو نزدیک می شوم می گوئی بی شرمی
بر در خانه تو می آیم می گوئی گدا هستی
چگونه رفتار کنم تا مرا دوست داشته باشی؟

Der-der' mejembe geni bevefaaei
Nazik embe geni te behayyaei
Embe te dare-sar geni gedaaei
Cheti damejem taa me re bekhahi

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

درخت آلبالو دنه گواهی
م کشه بختی شو تا صواحي
اتتا خش من دامه صد تا ت دائی
اسا چتی بی یه که بی وفائی؟

درخت آلبالو گواهی می دهد
که شب تا بامداد در آغوشم خوابیدی
هر یک بوسه که من می دادم صدتا تو می دادی
اکنون چه پیشامدی رخ داد که بی وفا شدی؟

Derakhte aalbaaloo dene gevahi
Me kashe bakhetii shou taa sevahi
Etta khesh men daame sat-taa te daaei
Esa cheti baiye ke bivefaaei?

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دل خانه ت قربون بئوئم
ت سفره سر نون بئوئم
ت وارنگ جار باغبون بئوئم
ترسمبه نوم ت قربون بئوئم

دل من می خواهد قربان تو شوم
نان سفره تو شوم
باغبان باغ ترنج تو شوم
می ترسم به اینها نرسم، فدا تو شوم

Deele khaane te gherboun baoem
Te sefresare noun baoem
Te varengjaare baagheboun baoem
Tarsembe navem, te gherboun baoem

روشنگره
وارنگ: بارنگ، بالنگ، ترنج، یک نوع مرکبات خوشبو، درخت آن
شبيه ليموست، مراد پستان

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دل من آی دل من آی دل من
کنار باغ مللی منزل من
کنار باغ مللی گل دکارم
ولکوم گلی هاده باب دل من

دل من آی دل من آی دل من
منزل من کنار پارک شهر است

کنار پارک شهر گل بکارم
شاید گلی مورد پسند من بروید

Deele men ay deel men ay deel men
Kenaare baaghe melli menzele men
Kenaare baaghe melli gel dekarem
Valkoum geli haade baabe deele men

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دل من خانه از آهو کبابی
دل من خانه از دلبر جبابی
دل من خانه در شوهای ماهتاب
منا م یار کنار نهر آبی

دلم کباب آهو می خواهد
دلم از دلبر جواب می خواهد
دلم می خواهد در شبهای مهتاب
من و یار کنار جوی آب ملاقات کنیم

Deele men khaane az aahou kebaabi
Deele men khaane az deelbar jebaabi
Deele men khaane dar shouhaaye maahtaab
Mena me yaar kenaare hahre aabiy

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دل من کوره آهنگرونه
مه سینه لینگ مال مسگرونه
زمین سربکشیه تیساً تلخک
نصیبم درد ارنج بیگرونه

دلّم چون کوره آهنگران است
سینه چون من پایمال مسگران است
در مزرع گندم من تلخک فراوان روئید
قسمت من درد و رنج بیگران است

Deele men koure aahengeroune
Me siine lingemaale mesgroune
Zamin sar bakshiye tisa o talkhek
Nasibem dard o ranje biikaroune

روشنگره

تیساً و تلخک: گیاه هرز با دانه های تلخ و سیاه که در گندمزار می روید.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دل منا دل ت هر د تنگه
دل من شیشه ا دل ت سنگه
دل من شیشوئه، بشکسه شیشه
م دل یک عمر پابند ت هسه

دل من و تو هر دو تنگ هستند
دل من از شیشه دل تو از سنگ

دلٲ شیشه شکسته است
دلٲ یک عمر پای بند توست

Deele mena deel te har de tange
Deele men shishe o deele te sange
Deele men shishoue beshkeksse shishe
Me deel yek omr paa-bande te hasse

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دل دردی ک من دارمه کی دارنه؟
روی زردی ک من دارمه کی دارنه؟
همه گنه ک گرمای زمینه
خدا دونده ک عشق نازنینه

دل دردمندی که من دارم که دارد؟
چهره زردی که من دارم که دارد؟
همه مردم می گویند گرماه هواست
خدا شاهد است که عشق نازنین است

Deele-dardi ke men daarme ki daarne
Rouye zardi ke men daarme ki daarne
Hame genne ke garmaaye zaminne
Khedaa dounde ke eeshghe naazenine

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دلا دل بزئم من دل ندارمه
امارت نسبه کاره گل ندارمه
امارت نسب کاره سنگ مرمر
من ت حدربک آت م صنمبر
قصد کاری کردم، جرئت ندارم
خانه نیمه ساز، گل ندارم
خانه نیمه ساز، سنگ مرمر
من حیدر بیگ تو هم صنمبر من

Dar im menzel saranjoum goum-bakerdme
De baazou mashte marjoun goum bakerdme
Debaazou mashte marjoun maale Rashte
Mena te aasheghi denyaa re mashte

روشنگره

حیدر بیگ و صنمبر: عاشق و معشوق سرشناس
این ترانه با روایت های بسیار متنوع شنیده شد. برای هر لت وار (بیت)
آن شق های متفاوت شنیده شد. و این شق های متفاوت با ترکیب های
متنوع خوانده می شود. از جمله:

دلا دل هاکنم / زمبه من دل ندارمه
امارت دکشیمه / دچیمه منزل ندارمه
امارت دچیمه چوب انجیلی / خلیلی
همه در وطننا، من / یار در غریبی

قصد کاری کنم / کردم، جرئت ندارم
خانه ساختم / بناکردم، سر پناه ندارم

خانه ساختم با چوب انجیلی / خلیلی
همه در وطن هستند، من / یار در غربت
انجیلی: نام درخت
خلیلی:؟

α α α α α

دلا دل بزومه، دل وانئیه
اتتا همدم م وه پیدا نئیه
اتتا همدم من ساروی کیجا
کلی گوم بئیه درنونه وا
هرچه فکر کردم دلم شاد نشد
برایم یک همدم پیدا نشد
همدن من دختر ساروی
زندگی من سر در گم شد

Deelaa deel bazoume, deel vaanaeiye
Etta hamdam me ve piydaa neiye
Etta hamdame men Saravi kijaa
Kely goum baeiye dar navoune vaa

روشنگره

کلی گوم بیین، در وانیین: گره خوردن کار، سر در گم شدن

α α α α α

دلا دلبند من مازندرونه
مگه مازندرون کاغذ گرونه

اگه کاغذ نئونه ولگ لیمو
مگه ولگ لیمو بر من حرومه
دلبند من در مازندران است
مگر مازندران کاغذ گران است
اگر کاغذ پیدا نمی شود برگ لیمو
مگر برگ لیمو از من دریغ می شود

Deelaa deelband men Mazenderoune
Mege Mazenderoun kaaghez groune
Age kaaghez naone valg liimou
Mege valge liimou bar men haroume

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دلبر از عشق ت میچکا بئی مه
اتی اشرف اتی نکا دئیمه
جرب-چرخئی بیمه ت پا دئیمه
نکردمه عاشقی رسوا بئیمه

دلبر از عشقت چون گنجشک شدم
گاه در بهشهر گاه در نکا آواره بودم
چون جوراب پای تو بودم
عشق نورزیده رسوا شدم

Delbar az eeshghe te michkaa baiime
Eti Ashref eti Nekaa daeiime
Jereb-charkhi biime te paa daeiime
Nakerdme aasheghi resvaa baiime

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دلبر جان ت پغوم وختا ب وخته
تف بر م اقبالا، تف بر م بخته
م چاچین ر بی رین از نرده تخته
رفقون بوینین عاشقی سخته

دلبر جان پیام گه گاه است
تف بر بخت و اقبال من
چوب گورم را از تخته صاف بگیرید
دوستان ببینید عاشقی سخت است

Delbar jaan te peghoum vakhta be vakhte
Tof bar me eghbaala tof bar me bakhte
Me chaachin re bairin az narde takhte
Refeghon bavinin aasheghi sakhte

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دلبر جان ت وسسه فراری بی مه
سال ب سال مردمه فراری بی مه
آخه ت ور نخته سر نی مه
حف از این جونی من پیر بی مه

دلبر جان بخاطر تو فراری شدم
سال ها نوکر مردم شدم

در آغوشت سیر نخوابیدم
افسوس که من پیر شدم

Delbar jaan te vesse ferarii baime
Saal be saal mardeme gheraari baime
Akhe te var nakhetme ser naime
Hef az in jevouni men pir baime

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دماوند کور لاب لاب بوینم
ش جان برار ر داماد بوینم
ونه دسس پشت ساحات بوینم
ونه آروس دس گلاب بوینم

کوه دماوند را شکافته ببینم
برادرم را داماد بوینم
ساعت در دستش ببینم
در دست عروسش گلاب ببینم

Demaavande koure laablaab bavinem
She jaane beraare daamaad bavinem
Vene dase peshte sahat bavinem
Vene aarouse das gelaab bavinem

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دوندى چ خشه، بختن لای کيجا؟
کشه بزوئن، سر تا لینگ کيجا
بلبل گل لا خسنه، من لای کيجا
مردم اجل جا میرنه، من داغ کيجا

می دانی در آغوش یار خوابیدن چه لذتی دارد؟
در آغوش کشیدن سر تا پای دلبر؟
بلبل در آغوش گل می خوابد، من در آغوش یار
مردم به اجل می میرند، من از هجران یار

Dondi che kheshe, bakheten laaye kijaa?
Kashe bazuen, sar taa linge kijaa.
Belbel gele laa khesene, men laaye kijaa
Mardem ajel jaa mirennene, men daaghe kijaa.

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دیاری دیاری دل نئونه خار
برو جلو تا گردن دکنم بال
اگه تیرنگ بووی بوری سر دار
کوهنه تفنگ گیرمه امبه ت دمبال

از دور مراد دل حاصل نمی شود
نزدیک بیا تا در آغوشت بگیرم
اگر تزر و شوی بالای درخت بروی
با تفنگ کهنه در پی تو می آیم

D yari dyari del naone khaar
Berou jelou taa gerden dakenem baal
Age tireng bawi bouri sare daar
Kohne tefeng girme embe te dembaal

روشنگره

بیت دوم به شکل زیر نیز شنیده شد:
اگه ت بوئی صد وچه مار
من تنه عاشقی نهلمه کنار
اگر مادر صد فرزند شوی
من از عشق تو دست نمی کشم

Age te baoei sad vacheye maar
Men tene aasheghi nehelme kenaar

□ □ □ □ □

دیاری دیاری کندی نظاره
مسس ماده تیرنگ کندی باهاره
ت تیرنگ ماده من تیرنگ نر
ت پیش پیش بال بزن من ت پشت سر

از دور تماشا می کنی
چون تذرو ماده بهارانه می خوانی
تو تذرو ماده من تذرو نر
تو جلو بال بزن من پشت سر تو

Dyari dyari kendi nezaare
Messe maade tireng kendi baahaare
Te tirnge maade men tirenge nar
Te pish-pish baal bazen men te peshte sar

روشنگره

باهاره (باره): آواز جفت خواهی پرندگان، بهار خوانی پرندگان جفت خواه

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دیرو دلبر مره دمبال ها کرده
عرق مره شیر آشتال ها کرده
خدا مره چه کم اقبال ها کرده
مسس بلبل فکر اخیال ها کرده

دیروز دلبرم مرا دنبال کرد
من خیس عرق شدم
خدا چقدر مرا کم شانس آفرید
مثل بلبل همه وجودم فکر و خیال است

Dirou deelbar mere dembaal haakerde
Aregh mere shiir aa shetaal haakerde
Khedaa mere che kam eghbaal haakerde
Messe belbel fekr o khiyaal hakerde

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دیگه نکارمبه گننم شیراز
دیگه نکشمبه کیجاکون ناز
دسمال دس هایرم شوهای دراز
بلکوم کم بووئه کیجاکون ناز

دیگر گندم شیرازی کشت نمی کنم
دیگر ناز دختران را نمی کشم
شب های بلند دستمال به دست بگیرم
شاید ناز دختران کم شود

Dige nekarembe ganneme Shiraaz
Dige nakedhembe kijaakone naaz
Dasmaal das hairem shouhaaye deraaz
Balkom kam bawoe kijaakone naaz

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

دئیمه سربازی بکردمه برمه
بدیمه بموئه مه یار نومه
دوندی دپوشم من بورم رنه
د-دسی بی رم ش یار نومه

سربازی بودم گریه کردم
خبر یافتم که نامه یارم رسید
کفش بپوشم به رینه بروم
نامه دکبرم را دو دستی تحویل بگیرم

Daime sarbaazi bakerme berme
Badime bemoue me yaare noume
Devandi dapoushem men bourem Rene
Dedassi bairem she yaare noume

روشنگره

رنه: رینه، از بخش های شهرستان آمل

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

راسس خت پ کمبه دوبدو
 خسسه بی مه کمبه سینه سو
 نجاری نفار جا شومبه لو
 بابلی کیجای بغل کمبه خو

در امتداد جاده می دوم
 خسته شدم سینه خیز می کنم
 از نفار چوبی بالا می روم
 در آغوش دختر بابلی می خوابم

Rasse khate pe kambe dou-be-dou
 Khasse baiime kembe siine-sou
 Nejaari nefaare jaa shoumbe lou
 Baboulii kijaaye baghel kembe khou

روشنگره

در لت وار چهارم این افتخار تنها نصیب دختر بابلی نمی شود، اسامی
 بیشتر شهرها شنیده شد.

□ □ □ □ □

راسس سر سی ر پر پرقال کمبه
 ممرز چرده ر گوک خار کمبه
 بالای مله ر من هدار کمبه
 قشنگ کیجا ر من ش یار کمبه

سر کوه را پر از پرچین می کنم
برگ ممرز را برای گوساله آماده می کنم
از محله بالا می گذرم
دختر زیبا را به همسری می گیرم

Rasse sare sire per perghaal kembe
Mamreze chardere gooke-khar kembe
Baalaaye malere men hedaar kembe
Ghashenge kijaare men she yaar kembe

روشنگره
سی: یال کوه یا تپه
ممرز: نام درخت
چرده: برگ درخت و سرشاخه نرم

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

رفقون بوینین دنیا چ گنده
شی مار پلا ندنه پسر زنه
بورین آ بیارین دنیای سنگه
د دسی بزینه شی مار سره

دوستان ببینید دنیا چه زشت است
مادر شوهر به عروس پلو نمی دهد
هرچه سنگ در دنیا هست جمع کنید
دو دستی بکوبید سر مادر شوهر

Rafeghoun bavinin denyaa che gande
Shemaar pelaa nadenee peserzane
Bourin aa biaarin denyaaaye sange
Dedassi bazeniin shimaare sare

روشنگره

α α α α α

رفقون شما م یار ر ندینی؟
 م یار قیافه دار ر ندینی؟
 م یار قیافه دار بکرده قر
 امرو چن روز نمو امه سره ور
 دوستان یار مرا ندیده اید؟
 یار شیک پوش مرا ندیده اید؟
 یار شیک پوشم قهر کرد
 چند روزی است پیشم نیامد

Rafeghoun shemaa me yaar re nadinii?
 Me yaare ghiyaafe-daar re nadinii?
 Me yaare ghiyaafe-daar bakerde ghar
 Emrou chan rouz nemou ame serevar

روشنگره

α α α α α

رفقون یار نیرین یار شوfer
 م ر بد بموئه کردار شوfer
 صواحي ک شونه عطر آ گلابه
 نماشون ک انه مسسا خرابه
 دوستان یار راننده نگیرید
 از کردار راننده بی زار شدم

بامداد که می‌رود چون گلاب است
شامگاه مست و خراب برمی‌گردد

Rafeghoun yaar nairin yaar shoufer
Me re bad bemoue kerdaare shoufer
Sevahi ke shoune atr aa gelaabe
Nemaashoun ke ene massa kheraabe

روشنگره

این ترانه گواهی است ادامه زندگی ترانه‌های محلی و بیان احساسات
روستازادگان که به شهر رانده شدند.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

روز چارشمبه من بوردمه بازار
هرچی چرخ‌هایتمه ندیمه ش یار
خسیس بی شرف نموئه بازار
ترسیه بخرینه گولدار دسمال

روز چهارشنبه به بازار رفتم
هرچه گشتم یارم را نیافتم
بی شرف خسیس به بازار نیامد
ترسید که روسری گلدار برایم بخرد

Rouze chaar-shambe men bourdeme baazaar
Harchi charkhhaiteme nadime she yaar
Khasise bisharef nemoue baazaar
Tarsiye bakhrine gouldaare dasmaal

روشنگره

چارشمبه: روز چهارشنبه در شاهی (قائمشهر) بازار هفتگی تشکیل می شود.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

روز سیززه-بدر بوردمه سیارو
میون همسرون بورده م آبرو
عزیز جان سر من نکن دوبدو
ش سرخ آسبه م یار سیوتو

روز سیزده بدر به سیاهرود رفتم
پیش دوستان ابرویم رفت
عزیزم جان من از من فرار نکن
خوادم سرخ سپید یارم سبزه رو است

Rouze siizze-bedar bourdeme Siyarou
Mioune hamsaroun bourde me aaberou
Aziz jaan sare men naken doubedu
She serkh o esbeme me yaar siyoutou

روشنگره

سیارو: سیاهرود، رودی که از شرق قائمشهر / شاهی می گذرد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ریکا جان راه شونی راه بلا ر
دوندی دکردی لینگ بلا ر
دوندی دکردی پوسه همدون
هر کجه مجنی ت جان قربون

پسر جان قربان راه رفتنت شوم
کفش پوشیدی فدای پایت
کفش چرم همدان پوشیدی
هرجا راه می روی فدایت شوم

Rikaa jaan raah shouni raahe belaare
Devandi dakerdi linge belaare
Devandi dakerdi posse Hemedoun
Har keje mejeni te jaane gherboun

روشنگره
در لت وار اول کیجا نیز شنیده شد.
لت وار چهارم به شکل زیر نیز شنیده شد:
ت کشه بخسم س ماه زمسون
در آغوشت سه ما زمستان بخوابم

Te kashe bakhesem se mah zemesoun

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ز

زاغ مرز کنار تنگ تنگ روباار
 زاغ مرز کيجا مسس تلمبار
 گیرمه سیو دسمال کل-کل شلوار
 سوال جا خش دمبه تا بن کتار

در زاغ مرز کوچه های تنگ
 دختر زاغ مرزی شاد و سرشار
 دستمال سیاه و شلوار کوتاه می خرم
 از پیشانی تا زیرچانه را می بوسم

Zaaghe Marze kenaar tang-tang roubaar
 Zaaghe Marze kija masse telembaar
 Girme siou dasmaal kel-kele shelvaar
 Soaal ja khesh dembe taa bene ketar

روشنگره

زاغ مرز: نام روستا

α α α α α

زری بوفتی م دل ت وسسه تنگه
 ت مخمل دیم گل رنگه
 زری بافون بوافین آ بوافین
 سوغات یار، یار و قشنگه

زربفت بافتی دلم برایت تنگ است
 چهره مخملین تو گلرنگ است
 زری بافان بسیار ببافید
 ارمغان یار برای یار زیباست

Zari boufti me deel te vesse tange
Te makhmele diim gele range
Zari-baafoun bevaafin aa bevaafin
Soughate jaar, yaare ve ghashenge

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

زری نارمه زر افشون هاکنم من
مالی نارمه ت قربون هاکنم من
در این دنیا دارمه یک جان خالی
اگه خانی ت قربون هاکنم من

طلا ندارم به پایت بریزم
ثروت ندارم برایت خرج کنم
در این دنیا تنها یک زندگی دارم
اگر دوست داری فدایت کنم

Zari narme zarafshoun haakenem men
Maalii narme te gherboun haakenem men
Dar in denyaa daarme yek jaane khaali
Age khaani te gherboun haakenem men

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

زمین کاله ر گو بزئم گو
نا زمین تموم بونه نا روز بونه شو
خدایا برسن آسمون او
م دله ر بوسسه بال سر خو

زمین ناکاشته را شخم می کنم
نه شخم زدن تمام می شود نه روز
خدایا برسان باران را
دلهم خوابی در آغوش یار می خواهد

Zamine kaale re gou bazenem gou
Naa zamin toum boune naarouz boune shou
Khedaayaa baresen aasemoune ou
Me deele bavesse baale sare khou

روشنگره

زمین کاله: زمینی که سال پیش کشت نشد.

α α α α α

زیار کلای کدخدایی چی؟
اتا مردی دتا زنایی چی؟
خرد زنا دسبن طلایی چی؟
گت زنای سر بلایی چی؟

کدخدا زیار کلا چه معنی دارد؟
یک مرد دو تا زن چه معنی دارد؟
دستبند طلا برای زن کوچکتر چه معنی دارد؟
آزار و اذیت زن بزرگتر چه معنی دارد؟

Ziiaar-kelaaye kadkhedaa yane che?
Etta mardi detaa zena yane che?
Khourde zena dasban telaa yane che?
Gate zenaaye sar belaa yane che?

روشنگره

زیار کلا: نام روستا

س

"س بند" وروری م نالش انه
 گلیله مئث ورف آ وارش انه
 خداوندا گلیله ر نگهدار
 گلیله قصد کشتن من انه

سربالای "سه بند" فریاد من به گوش می رسد
 مثل برف و باران گلوله می آید
 خدایا گلوله را قطع کن
 گلوله برای کشتن من می آید

Sebande varvari me naalesh ene
 Gelile mese varf aa varesh ene
 Khedaavandaa gelilera negahdaar
 Gelile ghasde keshtene men ene

روشنگره

س بند: سربلایی نزدیک گردنه گدوک
 روایت دیگر بیت دوم:
 هرچی کشمبه این نامردمونه
 ویشتر خون تنه من جوشش انه
 هر چه بیشتر از این نامردان می کشم
 بیشتر خونم به جوش می آید

Har chi keshembe in naamardemoune
 Vishter khoun tane mem joushesh ene

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

س پنج روز پونزه بیه یار نمویی
تیرماسززه بی یه یار نمویی
هدائی مره وده سر خرمن
خرمن کر بزه بی یه یار نمویی

سه پنج روز پانزده شد یار نیامدی
سیزده تیر ماه شد یار نیامدی
مرا زمان خرمن وعده دادی
خرمن ها برداشته شد یار نیامدی

Se panj rouz pounze bayie yaar nemoei
Tiremasezze bayie yaar nemouei
Hedaai mere vade sare kharmen
Kharmen kar baze baye yaar nemouei

روشنگره

تیرماسززه: تیر روز از تیر ماه، جشن تیرگان، راست آیند با ۲۰ آبان.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ساروکلای محل ندارنه قانون
اما صد خنه وار ندارمی حموم
صواحي بئیه کفمنی اندون
هرکس زن بورده بیه پشیمون

ده سارو کلا قانون ندارد
ما صد خانواده هستیم ولی حمام نداریم

صبح که شد توی آبنندان خودمان را می شوئیم
هر کس زن گرفت پشیمان شد

Saaroukekaaye mahal nedaarne ghaanoun
Emaa sad kenevaar nedaarmi hammoum
Sevahi baeiye kafembi endoun
Harkes zanbaverde baiye pashimoun

روشنگره

سارو کلا: نام روستائی در شاهی (قائم شهر)

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سارییه چراغ برق بئیه روشن
م یار کاغذ هدا مسس ابریشم
چنده ت خالی عکسه من هارشم
چنده ت انتظاری ر بکشم

برق ساری روشن شد

یارم نامه می دهد مثل ابریشم
چقدر فقط عکس ترا نگاه کنم
چقدر منتظر تو باشم

Saariye cheraagh bargh baeiye roushen
Me yaar kaaghez hedaa messe abrishem
Chande te khaali akse men haarshem
Chande te entezaaire bakeshem

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سارییه سوردار د چلله دارنه
دتا بلبل ونه سر ناله دارنه
اتتا بلبل داغ ش وچه دارنه
اتتا دیگه عاشق گم کرده دارنه

درخت سرو ساری دو شاخه دارد
دو تا بلبل بر سر آن می نالند
یک بلبل داغ فرزند دارد
دیگری از عشق خود جدا افتاد

Saariye soure daar de chelle daarne
De taa belbel vene sar naale daarne
Etta belbel daaghe she vache daarne
Etta dige aashegh goom karde daarne

روشنگره

در لت وار سوم بجای داغ ناله نیز شنیده شد.

□ □ □ □ □

ساهاتی یک رقم پیرهن پوشنی
نال سر اسسائی مره اشنی
ش مار جا خجالت نکشنی
آخر عاقبت کیجا مره کشنی

هر ساعت یک جور لباس می پوشی
سر پله ایستاده ائی به من نگاه می کنی
از مادر خودت خجالت نمی کشی
دختر تو سرانجام مرا می کشی

Saahaati yek raghem pirhan pousheni
Nale sar essaei mere esheni
She maare jaa khejalet nakesheni
Aakher aaghet kijaa mere kesheni

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ستاره آسمون دمباله دارنه
همه تقصیر ر این زن خاله دارنه
م زن ر بورده ش خنه دارنه
خدش مسسا م ر دیوانه دارنه

ستاره آسمان دنباله دارد
همه چیز زیر سر خاله زنم است
زنم را در خانه اش نگه می دارد
خودش مست، مرا دیوانه می کند

Setaar aasemoun dembaale daarne
Hame taghsir re in zan-khaale d aarne
Me zan re baverde she khene daarne
Khedesh massa me re divane daarne

روشنگره

لت وار چهارم به شکل زیر نیز شنیده شد:
من جاهل مرد ر دیوانه دارنه
من مرد جوان را دیوانه می کند

Men jaahle marde divane daarne

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ستاره آسمون روجا دنیه
میون رختخاب کیجا دنیه
میون رختخاب کیجای نازی
ت کشه بخسم شو تا سوائی

بین ستاره‌ها شباهنگ نیست
میان رختخواب دختر نیست
میان رختخواب دختر نازدار
شب تا صبح در آغوشت بخوابم

Setaare aasemoun Rouja daniye
Mioune rakhtekhaab kijaa daniye
Mioune rakhtekhaab kujaaye naazi
Te kashe bakhesem shou taa sevaaei

روشنگره

روجا: ستاره بامدادی

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ستاره آسمون شیشک ترازوی
پچکه نومزه بی تمه نکردمه بازی
الاهی بمردبو اشرف قاضی
قواله ننویشتبو ب اون درازی

ای ستاره‌ها و هفت برادران
نامزد گرفتم ولی عشق بازی نکردم

کاش قاضی بهشهر نابود شود
شرایط سنگین به من تحمیل نمی کرد

Setaare aasemoun Shishek-terazi
Pechke noumze baiteme nakerdme baazi
Elaahi bamerdbou Ashrefe ghaazi
Ghevale nanvishtbou be oun deraazi

روشنگره
دراز قواله بنویشتن: قباله بلند بالا نوشتن، شرایط و هزینه سنگین
تحمیل کردن.
بیت دوم به شکل زیر نیز شنیده شد:
الاهی بمردبو این شهر قاضی

کاغذ ننوشبو م بال درازی
الهی قاضی این شهر نابود می شد
قرارداد به درازی دستم نمی نوشت

Elaahi bamerdbou in shahre ghaazi
Kaaghez nanvishtbou me baale deraazi

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ستاره آسمون مخچه طلائه
بورین یار ر بوین چ بی وفائه
ونه حرف جام دل بچائه
عشق خاطر خاهی کار خدائه

ستاره چون میخچه طلائی است
به یار پیام دهید چه بی وفاست
از حرفش دلسرد شدم
عشق و خاطرخواهی کار خداست

Setaare aasemoun mekhcke telaae
Bourin yaare bawin che bivefaae
Vene harfe jaa me deel bechaae
Eeshgh o khaater-khaahi kaare Khedaae

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ستاره آسمون نقش بهشته
م یار م وسسه کاغذ بنویشته
رفقون بوینین م سر گذشته
م وسسه شر عاشقی بنویشته

ستاره چون بهشت است
یارم برایم نامه نوشت
دوستان به سرگذشت من نگاه کنید
برایم شعر عاشقانه نوشت

Setaare aasemoun naghsh beheshte
Me jaar mevesse kaaghez banvishte
Rafeghoun bavinin me sargezeshte
Mevesse shere aasheghi banvishte

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ستاره در بمو ماه ونه دمبال
گسون گردن ر کمبه زنگ اُتال
گسون را دمبه سمت "کالک چال"
من جلو کفمبه م یار م دمبال

ستاره سر زد ماه پس از آن
گردن گوسفند را زنگوله بگذارم
گوسفند را به سمت "کالک چال" ببرم
من جلو می روم یارم پشت سرم

Setaare dar bemou Mah vene dembaal
Gesvene gerdenre kembe zang aa taal
Gesvene raa dembe samte Kalekchaal
Men jelou kafembe me yaar me dembaal

روشنگره

کالک چال: نام یک محدوده کوهستانی در دهنار
گوسفن راه بدائن: گوسفند را بعد از استراحت به چرا بردن

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ستاره سر بزو از لای پرده
منات بخشیم هر د ب هر ده
منات بخشیم افتاب دگرده
تموم دشمنون دل بترکه

ستاره از لای پرده نمایان شد
من و تو باهم بخوابیم
من و تو باهم بخوابیم تا آفتاب غروب کند
دل تمام دشمنان بترکد

Setaare sarbazou az laaye parde
Mena te bakhesim har-de-be-har-de
Mena te bahkesim Eftaab dagerde
Temoume deshmenoone deel baterke

روشنگره

⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘

سحر بیه بیرون بیمو م آهو
هنیشته چل سر نخ ر تو بزو تو
خدا دونده ک م دل ارمون همینه
ت کشه دله، خو هاکنم خو

سحر شد آهویم بیرون آمد
سر دوک نشست نخ را تاب داد
خدا می داند که آرزویم این است
در آغوشت بخوابم

Sahar baiye biroun biyamou me aahou
Henishte chale sar nakh re tou bazou tou
Khedaa dounde ke me dele armoun hamine
Te kashe dele, khou haakenem khou

روشنگره

⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘

سحر بی یه تلا بزوئه فریاد
وا بزو گل من دکتمه ت یاد
عاشقی تش بزوئه منه بنیاد
یارون از غصه من ک بومبه آزاد؟!

سحر شد خروس خواند
نسیم بر گل وزید به یاد تو افتادم
عشق آتش در بنیاد (زندگی) من افکند
دوستان من کی از غم رها می شوم!؟

Sahar baiye telaa bazoue feryaad
Vaa bazou gele men daketme te yaad
Aasheghi tash bazoue mene bounyaad
Yaaroun az ghesse men ke boumbe aazaad?!

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر ب کو بزئم دل ب بیابون
بسوته دل دارمه غم فراون
الاهی شم بسوزه مسس راغون
مره سر کو نکنین طالع دارون

سر به کوه و بیابان بگذارم
دلی سوخته و غم بیکران دارم
الهی شمع مثل روغن آب شود
دولتمندان مرا سرزنش نکنید

Sar be kou bazenem deel be biyaboun
Basoute deel darme ghame fravun
Elaahi sham basouze messe raaghoun
Mere sarkou nakenin taledaaroun

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر تپه نماز کنده کیجا جان
کمر رول و راس کنده کیجا جان
خدا ر التماس کنده کیجا جان
م ر ش ور دراز کنده کیجا جان

دختر نازنین روی تپه نماز می خواند
کمرش را خم و راست می کند
با خدا راز و نیاز می کند
مرا پهلوئی خویش می خواباند

Sare tappe nemaaz kende kijaa jaan
Kamer re val o ras kende kijaa jaan
Khedaa re eltemaas kende kijaa jaan
Me re she var deraaz kende kijaa jaan

روشنگره

در لت وار نخست بجای تپه سبزه هم شنیده شد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر چاشت پلا دسس پیلکا
دس اشاره کمبه خدا قووت وا
خدا قووت هاده م کایرون
اوول م یار آ دی یم دیگران

پلوی نهار بر سر و کاسه (غذا) در دست
با اشاره دست خسته نباشید می گویم
خدا به کمک ها قوت بدهد
اول دلبر من و سپس دیگران

Sare chasht pelaa dassé pilekaa
Das eshare kembe khedaa ghovvetvaa
Khedaa ghovvet haade me kayyeroune
Awel me yaar aa deiyyem digeroune

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر چاشت پیللکا، دسسه بلو
کنار پمبه جار کندی دوبدو
اگه دوندی ت وارنگ هسسه ادو
هاده من دارم آت بور آ برو

کاسه نه‌هار بر سر و بلو در دست
کنار مزرعه پنبه می دوی
اگر فکر می کنی ترنج (مراد پستان) تو مزاحم است
بده من داشته باشم تو برو کارت را برس و برگرد

Sare chaashte pillekaa, dassé balou
Kenaare pambejaar kendi dou-be-dou
Age doundi te vaareng hasse adou
Haade men da arem aa te bour aa berou

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر ر بالا هاکن هارش خدا ر
مبادا بشکنی عهد اوفار

مبادا با غریبون یار بئیری
غریبون سنگ زنه بالین ما ر
سرت را بلند کن خدا را بیاد بیاور
مبادا به پیمان ما وفا نکنی
مبادا از نا آشنایان یار بگیری
ناآشنایان سنگ به بال های ما می زنند

Sarre baalaa haaken haareh Khedaare
Mabaadaa beshkeni ahd o vefaare
Mabaadaa baa ghriboun yaar bairiy
Ghareboun sang zanne baaline maare

روشنگره

α α α α α

سر ر نتاشمبه می بوه افشون
کچکول دس گیرمبه سون درویشون
شومبه در-در سر گمبه یا علی
بلکوم خر هاکنه کیجا کشگیری
مویم را کوتاه نمی کنم تا افشان شود
مثل درویشان کشکول به دست می گیرم
بر در خانه ها می روم و یا علی می گویم
شاید دختر یک آغوش (در راه خدا) بخشش کرد

Sar re netaashembe mi bawe afshoun
Kachkul das girembe soune darvishoun
Shoumbe dar-dar re sar gembe yaa Ali
Balkoum kher haakene kijaa kashgiri

روشنگره

کشگیری هاگردن: در آغوش گرفتن.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر ر دسمال دوسسی گردن سمنی

اون راه جا شونی مره نشنی

یادگار هدامه خارخار نداشتی

شه وفاداری ره کجه بهشتی!؟

سرت را دستمال بستنی و گردن گردنبنند گذاشتی

از آن راه می روی مرا نگاه نمی کنی

به تو یادگار دادم خوب نگهداری نکردی

وفاداری تو کجا رفت؟

Sar re dasmal davessi gerden semeni

Oun raah jaa shouni mere nesheni

Yaadegar hedaame khaar-hkaar nedaashti

She vefaadaare re keje beheshti?!

روشنگره

سمنی: گردن آویز سه مناتی

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر راه آ، سر راه آ، سر را

سر راه ر بی ته یک مر سیا

اوول م ر بزن نخامبه دنیا

دی یم یار ر بزن نداشته وفا

سر راه، سر راه و سر راه

یک مار سیاه سر راه چمبر زد

اول مرا نیش بزن چون زندگی را نمی خواهم

دوم یار را نیش بزن چون بی وفا بود

Sare raah aa, sare raah aa, sare raa
Sare raah re baite yek mare siyaa
Awel mere bazen nekhambe denyaa
Diyem yaarre bazen nedashte vefaa

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر راه بدیمه گل یک دونه
کمن کپل پشت بشندی شونه
اون چه منه حدس آ منه گمونه
سرخ گل دپیتته چادر راه شونه

سر راه گلی بی همتا دیدم
کمند (زلف) پشت سرین ریخته می رفت
آنچه حدس و گمان من است
گل سرخی چادر دور خود گرفته راه می رود

Sare raah badime gele yek doune
Kamen kapele pesht bashendi shoune
Ounche mene hads aa mene gemoune
Serkhe gel dapite chaader rah shoune

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر راه رت دارنی کوچه ر من
سیو زلف ت دارنی شونه ر من
مسس چش ت دارنی سرمه ر من

سیو زلف هاده شونه بکشم
مسس چش هاده سرمه بکشم
صد آ سی دونه خش ت دیم دچینم

راه از تو ست کوچه از من
زکف سیاه را تو داری شانه را من
چشم مست را تو داری سرمه را من
زلف سیاه را نده شانه بزنم
چشم مست را بده سرمه بکشم
صد و سی بوسه از چهره ات بگیرم

Sare raahre te daarni shounere men
Siyou zelfe te daarni shounere men
Masse cheshe te daarni sermere men
Siyou zelfe haade shoune bakeshem
Masse cheshe haade serme bakeshem
Sad aa si doune khesh te dim dachinem

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر راهی دکاشتمه یک درختی
ونه ساهه نیشبیمه گاه وختی
وا بمو آ دار ر ماریم جا بوته
اینم از مه کم طالع تیره بختی

سر راهی یک درخت کاشتم
گاه در سایه اش استراحت می کردم

باد آن را از ریشه کند
این هم از کم شانسی و تیره بختی من

Sare raahi dekaashme yek derakhti
Vene sahe nishbime gaahe vakhti
Vaa bemou aa daare maarim jaa bouté
Inem az me kam tale tire bakhti

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر کوه بلن آهو در بمو
دس جیف دینگومه لیمو در بمو
دس جیف دینگومه لیموی تازه
رفقون بخرین سوغات نومزه

سر کوه بلند آهو در آمد
دست به جیب کردم لیمو در آمد
دست به جیب کردم لیموی تازه
دوستان بخورید ره آورد نامزدم

Sare kouhe belen aahou dar bemou
Dase jeef dingoume limou dar bemou
Dase jeef dingoume limou-ye taaze
Rafeghoun bakherin soughate noumze

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر کوه بلن ال لهی کلی
سیو چش ریکا م خاله غلی
هر کی خانه بئوئه ونه بدی
خروسک بزنه ونه گلی

سر کوه بلند آشیان عقاب
پسر چشم سیاه پسر خاله من است
هر کس بد او را بگوید
گلویش خروسک بگیرد

Sare kouhe belen alleye keli
Siyou cheshe rikaa me khaale-gheli
Harki khaane baoue vene baadi
Kherousek bazene vene gali

روشنگره
خروسک: ورم گلو
غلی: گرفته شده از اوغلی و اوغلو ترکی

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر کوه بلن جنگ کمبه من جنگ
قوای مخملی رنگ کمبه من رنگ
قوای مخملی آبی نئونه
کیجای مسس چش راضی نئونه
ت قشنگ چشمه هاکنم راضی
ت جفت ججو جا هاکنم بازی

سر کوه بلند جنگ می کنم
قبای مخملی را رنگ می کنم

قبای مخملی آبی نمی شود
دختر با چشمان خمار راضی نمی شود
تو دختر با چشمان زیبا را راضی کنم
با دو پستانت بازی کنم

Sere kouhe belen jang kembe men jang
Ghevaye makhmeli rang kembe men rang
Ghevaye makhmeli aabii naone
Kijaaye masse chesh raazi naone
Te ghaashenge cheshe haakenem raazi
Tee jefte jejou jaa hakenem baazi

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر کوه بلن سرپنجه‌ی شیر
خور بموم یار بخرده شمشیر
بورم بازار بی‌رم هیل آ زنجفیل
دس خد بورم یار خور گیر

سر کوه بلند سرپنجه‌ی شیر
خبر آمد یارم زخمی شد
از بازار هل و زنجبیل بخرم
با دست خودم به عیادت یار ببرم

Sere kouhe belen sarpanjeye shiir
Khaver bemou me yaar bakherde shemshiir
Bourem baazaar bairem hil aa zanjefil
Des khed baverem yaare khavergir

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر کوه بلن سمبل دکاشتمه
سمبل ک در بمو من او نداشتمه
ش چش اسری جا تازه داشتمه
هزار حفه غریبه نومزه داشتمه

سر کوه بلند سنبل داشتم
سنبل که در آمد آب نداشتم
با اشک چشمم آن را تازه نگهداشتم
هزار افسوس که نامزد غریب داشتم

Sere kouhe belen sombul de kashtme
Sombul ke dar bemou men ou nedashtme
She cheshe aseri jaa taaze dashtme
Hezaar hefe gharibe noumze dashtme

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر کوه بلن کوت کوت ورفه
هر کجه شومبه ویمبه م ک حرفه
مردم حرف آ غبت نئونه تموم
از دس ت تهمت م عمر بی یه توم

سر کوه بلند برف انبوه است
هرجا می روم صحبت من است
حرف و غیبت مردم تمامی ندارد
از تهمت تو عمرم به پایان رسید

Sere kouhe belen kout-kout varfe
Harkeje shoumbe vimbe ke me harfe
Mardeme harf aa ghebet naoneh temoum
Az dase te tohmet me oumr baiye tum

روشنگره

⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘

سر کوه بلن کوهی کوتر
مه گوش برسیه الله اکبر
اون سر در اننه یک مار اُدتر
غلوم مار بووم شیدای دتر

سر کوه بلند کبوتر کوهی است
به گوشم صدای الله اکبر رسید
از آن سو مادر و دختری می آیند
بنده مادر شوم و شیدای دختر

Sere kouhe belen kouhi kouter
Me goush baresiye Allahu akber
Az oun sar dar enne yek maar o deter
Gheloume maar bavvem sheidaaye deter

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر کوه بلن من فرفریمه
دتر ر شی نده من مشتریمه
دتر ر شی نده تا فصل پمبه
شندمبه اسکناس و ر ورمبه

سر کوه بلند تند و تیزم
دخترت را شوهر نده من خواستارم
دختر را تا برداشت پنبه شوهر نده
پول می ریزم و با او ازدواج می کنم

Sere kouhe belen men ferferime
Detere shi nade men meshterime
Detere shi nade taa fasle pambe
Shandembe eskenaas ve re varambe

روشنگره

اسکناس بشندین: (eskenaas bashendien) مثل ریگ پول خرج کردن

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سرباز جمه اُمشت گل تیتی
سرباز ننا شه پسر ر ندی
سرباز خنه آ کور کور سو
سرباز ننا ی دل هسسسه کهو

پیرهئ سرباز پر از شکوفه
مادر سرباز پسرش را ندید
خانه سرباز (شاید سربازخانه) تاریک است
مادر سرباز دلش خون است

Sarbaaze jeme o mashte geltiti
Sarbaaze nena she pesere nadi
Sarbaaze khene aa kour koure sou
Sarbaaze nenaaye deel hasse kahou

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سرخسی گننما رز-رز خوشه
خدا عاشق جدا کر بکوشه
خداوندات این چرخ دگاردن
منام یار بگردیم بال ب گردن

گندم سرخسی با خوشه های ریز
خدا عامل فراق عاشق را بکشد
خدایا دوران را عوض کن

من و یارم دست در دست هم گردش کنیم

Serakhsi ganemmaa rez-reze khushe
Khedaa aashegh jedaa-kare bakoushe
Khedaaavandaa te in charkhe degaarden
Mena me yaar bagerdim baal-be-gerden

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر خسی گننمه بال بزئم بال
راداری هاکنم تا بیی تلار
اوول خور بیرم من تنه احوال
دییم بخری ت یک لاقمه ناهار

گندم سر خسی را طبق بزئم
در تلار انتظار ترا بکشم تا بیائی
اول حال ترا بیرسم
دوم یک لقمه نهار بخوری

Serakhsi ganemme baal bazenem baal
Raadaari hakenem taa beei telaar
Awel khaver bairem men tene ahval
Deyyem bakheri te yek laaghme naahaar

روشنگره

بال بزوئن: پاک کردن برنج یا گندم با ظرف چوبی، بزرگ، مسطح و گرد
که دونه پاش نام دارد.
تلار: محل سکونت گالش ها در گاوبنه

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر-کله او بووی ت ر ورمه
سر تا پا نو بووی ت ر ورمه
اگه ت بوئی اسساره سو
گل خش بو بووی ت ر ورمه

آب سرچشمه شوی ترا می گیرم
کاملن عوض شوی ترا می گیرم
اگر روشنائی ستاره شوی
گل خوشبو شوی ترابه زنی می گیرم

Sare-kele ou bavvi tere vareme
Sar taa paa nou bavvi tere varme
Age te baouei essare sou
Gel kheshbou bavvi tere varme

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سر کور ورف زنده جرکوه ر وارش
ب قربون سر چپون آگالش
گالش گور دوشنه آ زنده نالش
چپون لم چوخای بن یارنه خوندش
قله کوه برف و دامن کوه باران می آید
فدای سر چوپان و گاوبان
گاوبان گاو را می دوشد و می خواند
چوپان زیر بالا پوش آواز می خواند

Sarekoure varf zande benkoure varesh
Be gherboune sare chappoun aa gaalesh
Gaalesh goure doushene zande naalesh
Chappoun lamchoukhaiye ben yaarne khoundesh

روشنگره

لم چوخوا: بالا پوش نمدين

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سرم درد بکرده از ب ناهاری

بلا تره بندئه ت خنه داری

وختی ش خندله هچچی ندارنی

چه مردمه کیجا ر گیرنی یارنی

سرم از بی نهاری درد گرفت

خاک بر سر تو و این خانه تو

زمنی که در خانه چیزی نداشتی

چرا دختر مردم را به خانهات آوردی

Sarem dard bakerde az be nahaari
Belaa tere bande te khene daari
Vakhti she khendele hechchi nedaarni
Che mardeme kijaare girni yaarni

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سرم درد بکرده تا حدد گردن

اجل برسیه ونه بمردن

اجل ما ر نکوش ما نو جوانیم

گل نشکفته ی مازندرونیم

سرم تا نزدیک گردن درد گرفت

اجل که رسید باید مرد

اجل مارا نکش ما نوجوان هستیم
گل نشکفته مازندران هستیم

Sarem dard bakerde taa hadde gerden
Ajel baresiye veneh bamerden
Ajel maa re nakoush maa nu jevonim
Gele nashkoufteye Mazenderonim

روشنگره
روایت دیگر بیت نخست:
سر کو جا دی مه شیمه ش خنه
اجل ور بخرده دم روخنه
از سر کوه به خانه می رفتم
کنار رودخانه اجل با من روبرو شد

Sar kou jaa daime shime she khene
Ajel var bakherde dame roukhene

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سرم درد بکرده دوا نکردی
م دل تره خاسسه وفا نکردی
م دل تره خاسسه ای بی مروت
ت رحم بر این دل شیدا نکردی
سرم درد گرفت درمان نکردی
ترا دوست داشتم وفا نکردی

ای بی مروت ترا دوست داشتم
تو بر این دل شیدا رحم نکردی

Sarem dard bakerde devaa nakerdi
Me deel tere khaasse vefaa nakerdi
Me deel tere khaasse eiy bii meravet
Te rahm bar in deele sheidaa nakerdi

روشنگره

α α α α α

سفید مرغی بیمه خش خت اُخش خال
کنار آب دریا زومه من بال
کرجی دارون مره نکنین دمبال
مره نتونده بی ره رستم زال

مرغ سفید خوش خط و خال بودم
کنار دریا پرواز می کردم
بلم چی ها مرا دنبال نکنید
حتی رستم نمی تواند مرا دستگیر کند

Siyou megghi bime khesh-khat o khesk-khaal
Kenaar aab deryaa zoume men baal
Karji-daaroun mere nakeniin dembaal
Mere natounde baire Resteme Zaal

روشنگره

لت وار اول به جای "سفید مرغی بیمه" کبوتر و چومه (جوجه کبوترم) نیز
در
شنیده شد.

در لت وار سوم به جای "گرچی دارون" کیجادارون (دخترداران) نیز شنیده شد.

لت وار سوم به شکل زیر نیز شنیده شد:
مره دمبال نکن ای ورگ خونخار
ای گرگ خونخوار مرا تعقیب نکن

Mere dembaal naken ey werge khounkhaar

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سه تا کیجا بدیمه من لب او
گل ونوشه ر بو کردنه بو
گل ونوشه بوئی ندارنه
ش گل بوم م یار بو هاکنه بو

لب آب سه تا دختر دیدم
گل ونوشه بو می کردند
گل ونوشه بو ندارد
خودم گل شوم یارم بو کند

Se taa kijaa badime men labe ou
Gel vanoushre bou kerdene bou
Gel vanoush bouei nedaarne
She gel bavem me yaar bou haakene bou

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سه سال حموم سر قرار هاکنم
کهر یابو ر کتل بار هاکنم
زن مار ر مله ر هدار هاکنم
قشنگ کیجا ر شه یار هاکنم

سه سال در حمام کار کنم
 یابوی کهر را هیزم بار کنم
 از محله مادر زن عبور کنم
 دختر زیبا را یار خودم کنم

Se saal hamoume sar gheraar haakenem
 Kahar yaabou re katel baar haakenem
 Zan-maar re male re hedaar haakenem
 Ghashenge kijaa re she yaar haakenem

روشنگره

کتل: هیزم مرغوب و کلفت از تنه درخت
 قرار ها کردن: کارگر پیمانی شدن، کمی پیش تر نوکر پیمانی شدن

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سیو اور بیته کهو هو ار
 نشته بوینم ش قرمز قوار
 قرمز قوادارات ر موارک
 ونه تن ر دچین الماسی پولک
 ابر سیاه آسمان آبی را پوشاند
 گذاشت یار قبا قرمز را ببینم
 قبای قرمز مبارکت باد
 به آن دکمه نقره ای رنگ بزن

Siyou aver baiite kaho hevaare
 Neshte baviinem she ghermez ghevaare
 Ghermez ghevaa-daaraa te re mevarek
 Vene tanre dachin elmaasi poulek

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سیو تسکه کیجا دندون طلائی
آخر عاقبت مره زندون بدائی
بی شرف کیجا عورزه نداشتی
چتی اسم مره بندون بهشتی؟

دختر سبزه کوتاه قد دندان طلا
سرانجام مرا به زندان افکندی
تو که عرضه نداشتی
چرا مرا بدنام کردی؟

Siyou taske kijaa dandoun telaaei
Aakher aaghet mere zendoun bedaaei
Bishaaref kijaa ourze nedashti
Cheti esme mere bandoun beheshti?

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سیو چش کیجا من نازی نیمه
ت بغل نخسم من راضی نیمه
ت بغل بخسم خو هاکنم خو
ت جفت بارنگ بو هاکنم بو

دختر سیاه چشم من نازپرورده نیستم
تا در آغوش نخواستیم آرام نمی گیرم
در آغوش تو بخوابم و به خواب بروم
دوتا ترنج ترا بو کنم

Siyou cheshe kijaa men naazi nime
Te baghel nakhesem men raazi nime
Te baghel bakhesem khou haakenem khou
Te jefte baarenghe bou haakem bou

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سیو چش کیجا هلالی گردن
تره اولاد نونه چی کار ونه هاگردن؟
زمین تلممار آ اوی فراون
ورزیگر ناتوون چی کار ونه هاگردن؟ (؟؟؟)

دختر سیاه چشم گردن کشیده
بار دار نمی شوی، چکار باید کرد؟
زمین حاصل خیز و آب فراوان
برزگر ناتوان است، چکار باید کرد؟

Siyou cheshe kijaa helaali gerden
Te re oulaad naone chikaar vene haakerden?
Zamine telemmar aa ouye feravoun
Varzigar naatewoun chikaar vene haakerden?

روشنگره

اولاد نیین: بار دار نشدن
تلممار: زمین پر آب و بارآوری که جوانه های شالی را قبل از نشا در آن
پرورش می دهند.
برزگر لت وار چهارم اشاره به شوهر است.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سیو چش کیجا یار یک دونه
کنار باغشاه بی تی ت خنه

الاهی ت خنه نوئه ویرونه
من از حرف مردم بی مه دیونه
دختر سیاه چشم یگانه یارم
کنار باغ شاه خانه گرفتی
الهی خانهات ویران نشود
من از سرزنش مردم دیوانه شدم

Siyou cheshe kijaa yaare yek doune
Kenaare baagheshaa baiti te khene
Elaahi te khene naooe viroune
Men az harfe mardem baime divoune

روشنگره
باغشاه: شاید اشاره به باغشاه ساری باشد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سیو چشمون ت ابرو بوره دلبر
منات عاشقی مشهور دلبر
منات عاشقی عیبی ندارنه
همین عیبه که راهش دور دلبر

دختر سیاه چشم ابرویت طلائی است
عشق ما زباند است
عشق ما اشکالی ندارد
تنها عیب آن دوری ما از هم است

Siyou cheshmun te abrou boure deelbar
Mena te aasheghi mashhoure deelbar
Mena te aasheghi eibii nedaarne
Hamin eybe ke raahesh doure deelbar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سیو چشمون ت ابرو وسمه مشته
ت میه بلاره ت گسه هشته
چارتا ت دل-سر چارتا ت پشته
منا ت عاشقی دنیا ر مشته

دختر سیاه چشم ابرویت پر وسمه است
فدای مویت، گیسویت هشت رشته است
چهار رشته روی سینهات چهارتا بر پشت تو
عشق من و تو زبانزد خاص و عام است

Siyou cheshmun te abrou vasmе mashte
Te miiye belaae te gese hashte
Chaar taa te deel-sar chaar taa te peshte
Menaа te aasheghi denyaa re mashte

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سیو چشمون کیجا چشمون قربون
دچرخه زنگ زمبه ت بی بیرون
وختی بشنوسی زنگ، ت برو بیرون
دتا خش هادم آ دل بی ره آروم

دختر سیاه چشم فدای چشمانت
زنگ دوچرخه می زخم تا بیرون بیائی
زمانی زنگ را شنیدی بیرون بیا
دو بوسه بدهم تا دلم آرام بگیرد

Siyou cheshmun kijaa cheshmoune gherboun
Decharkhe zang zambe te beei biroun
Vakhti beshnousi zang te berou biroun
Detaa khesh haadem aa deel baire aaroum

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سیو چشمون نیشته برمه کنده
دتا چش سور وه ضایع کنده
جاهلون هنیشین معن هاکنین
کیجای نوجون دل پاره کنده

دختر سیاه چشم گریه می کند
نور چشمش را از بین می برد
جوانان جمع شوید جلوگیری کنید
دختر نوجوان دلش پاره می شود

Siyou cheshmun nishte berme kende
Detaa cheshe soure ve zaaye kende
Jaaheloun henishin maen haakenin
Kijaaye noujevoun deel paare kende

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سیو زلف ریکات چنده خری
امه مله مگه ت زن وری
بور شه خنه هنیش فکر دگر کن
فکر امه مله از سر بدر کن

پسر زلف سیاه چقدر تو نادانی
مگر تو می توانی محله ما زن بگیری

بړو خانه بنشین فکر دیگر کن
فکر محله ما را از سرت بیرون کن

Siyou zelfe rikaa te chande khari
Ame male mage te zane vari
Bor she khene henish fekre deger kon
Fekre ame male az sar bedar kon

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

سیو زلف ریکا نشو "لاله‌وا"
همین‌جه بینج‌هاکن! پنا بر خدا
همین‌جه بینج‌هاکن چمپا صدري
الهی بوئه خرج اروسی

پسر زلف سیاه به "لاله‌وا" کوچ‌نکن
همین‌جا شالیکاری کن! پناه بر خدا
همین‌جا چمپا و صدري بکار
به امیدي که در عروسی خرج شود

Siyou zelfe rikaa nashu Laalewaa
Haminje binj haaken penaa bar Khedaa
Haminje binj haaken champaa saderi
Elaahi bawoe kharje arussi

روشنگره

چمپا و صدري: نام دو نوع برنج
لاله‌وا: نام روستا

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ش

ش خنه نیشتبیمه رمش بیمو
 دچرخه سوار خوئش بیمو
 بورین مار ر بوین ت خش بیمو
 بلن بالا زاغزاغ چش بیمو

در خانه بودم که صدای پا آمد
 صدای آواز دوچرخه سوار آمد
 به مادر پیام ببرید که دامادت آمد
 بلند بالا چشم آبی آمد

She khene nishtbime remesh biamou
 Decharkhesevare khounesh biamou
 Bourin maare bavin te hkesh biamou
 Belen baalaa zaagh-zaagh chesh biamou

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ش یار ر بدیمه پیش آینه
 ش انگوس جا کرده می ر شونه
 اگه دونم ت می کلنه بنه
 مثال چیندکا من کمبه چینه

یارم را جلو آینه دیدم
 با انگشت مویش را مرتب می کرد

اگر مویت روی زمین بیفتد
مثل جوجه آن را بر می چینم

She yaar re badiime pishe aaeine
She angus jas kerde mi re shoune
Age dounem te mii kalene bene
Mesaale chindekaa men kembe chiine

روشنگره
چینه ها کردن: از زمین دانه را برچیدن

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ش یار ر بلاره شو شونه مله
دس دس-چراغ آ لینگ کل شله
کلک سر بهللم آهنی تله
م یار نازنین هسه م تاچه

فدای یارم که شب ها به شب نشتن می رود
در دست چراغ دستی و در پا شلیته کوتاه دارد
جلو ورودی پرچین دام آهنی بگذارم
من و یار نازنین من باهم خوب جور در می آئیم

She yaare belaare shou shoune male
Das dase-sheraagh aa ling kle shele
Kaleksare behllem aaheni tale
Me yaare naazenin hasse me taache

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ش یار ر بلاره کو کو مجنه
قرگز ورهکونه پهلو مجنه
سوال بلاره عرق تجنه
هوا گرم بئیه قوا وجنه

فدای یارم که کوهها را می پیماید
کنار بره های سفید راه می رود
از پیشانی اش عرق می ریزد
هوا گرم شد قبا را در می آورد

She yaar re belaare kou kou mejene
Gchargez varekouné pahloo mejene
Souaale belaare aregh tajene
Hevaa garm baeiye ghevaa vejene

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

شل شلوار خشه کیجا دپوشه
بوره مله سرا آریکا بکوشه
ت مشتی برار ر خدا بکوشه
مگه خاسسه ت ر گوشتی بروشه

دامن پرچین برازنده است که دختر بیوشد
تو محله برود و دل پسران ببرد

خدا برادر ترا از میان بردارد
مگر می خواست ترا چون دام پرورده بفروشد

Shele shelvaar kheshe kijaa dapoushe
Boure male sar aa rikaa bakoushe
Te mashti beraare Khedaa bakoushe
Mage khaasse tere goushti baroushe

روشنگره

شل شلوار: شلیته، دامن پرچین
گوشتی: دامداران گاو و گوسفند را دو دسته می کنند: گوشتی و داشتی.
گوشتی باید چاق شود و با بهترین بها فروخته شود و داشتی برای زاد
و ولد نگهداری می شود.
در لت وار نخست بجای "شل" کل و کتا (کوتاه) نیز شنیده شد.
در لت وار دوم به جای "ریکا بکوشه" عشوه بروشه (عشوه کند) نیز
شنیده شد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

شل شلوار دکردی شونی نشا
ش دل دارمه تنه ذوق تماشا
پلنگ نر بوم بی رم سر را
ت دیم رنگ بووه مسس کهربا

دامن پرچین پوشیده نشا می روی
ذوق تماشاایت در دل دارم
چون پلنگ نر سر راهت سبز شوم
رنگ چهره ات چون کهربا شود

Shele shelvaar dakerdi shouni neshaa
She del daarme tene zoghe temaashaa
Paleng-e nar bawem bayrem sar-e raa
Te dime rang bawe messe kahrebaa

روشنگره

شل شلوار: شلیته، دامن پرچین

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

شو آ روز توسسه من زمبه ناله
م دل نازک بی یه در بونه پاره
بورین بوین شما م دلبخار
مگه خانه بکوشی خاطرخار

شب و روز برایت زاری می کنم
دلم نازک شد؛ دارد پاره می شود
به یارم پیام برسانید
آیا می خواهد عاشق خودش را بکشد

Shoue aa rouz tevesse men zambe naale
Me del naazek baiye dar boune paare
Bourin bavin shemaa me delbekhaare
Mage khaane bakoushe khaaterkhaare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

شو شبنم زمين نم نوونه
نخاسسه يار دل ملهم نوونه
نخاسسه يار مسس نرسی به
هرچی بو هاکنی بوکر نوونه

شبنم تشنگی مزرعه را فرو نمی نشاند
يار ناخواسته آرام دل نمی شود
يار ناخواسته مثل به نارسیده
هر چه ببوئی، بو نمی دهد

Shoue shabnam zamine nam nvune
Nekhasse yaar dele malham nvune
Nekhasse yaar messe naresi beh
Har chi boo haakeni bookar navune

روشنگره
در لت و ار سوم بجای به، لیمو نیز شنیده شد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

شر اشرف چل ستون ت زلف
پلله پلله افتابگردون ت زلف
جنا ملک همه حیرون ت زلف
من مسکین بلاگردون ت زلف

گیسویت چون چهل ستون بهشهر است
چون چین افتابگردان
همه حیران زیبائی گیسویت
من بلاگردان گیسوی تو هستم

Share Ashrefe chel-seton te zelfe
Pelle-pelle eфтаabgradoun te zelfe
Jenna malek hame heiroune te zelf
Mene meskin belaa-gardoune te zelf

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ض

ع

عاشقی نکنین عاشقی سخته
عاشقی بدتر از دندون درده
دندون درد بکرده سندل بمالین
طیب از شهر اسکندر بیارین

عاشقی نکنید سخت است
عاشقی از درد دندان دردناک تر است
دندان درد گرفت سندل بمالید
از یونان پزشک بیاورید

Aasheghi nakenin aasheghi sakhte
Aasheghi badter az dandoune darde
Dandoun dard bakerde sandel bemaalın
Tabib az shahre Eskender biyaarin

روشنگره

اشاره به جالینوس پزشک سرشناس است که در یونان (سرزمین
اسکندر مقدونی) می زیست.

سندل: چوبی خوشبو

α α α α α

عاشقی نکنین هر خر جا
هاکنین عاشقی ش دلبر جا
هر خری ندارنه ش اختیار
تِ رکنده رسوا همسرون پیش (؟؟؟)

به هر کسی عشق نورزید
تنها به دلبر خویش عشق بورزید
هر کسی اختیار خودش را ندارد
ترا پیش دوستان رسوا می کند

Aasheghi nakenin har khare jaa
Haakenin aasheghi she delbare jaa
Har khari nedaarne she akhtiyare
Tere kende resvaa hamsaroune pish

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

عاشقی ها کرده دوسسه گردن
آهنی پل بسازم شمه در بن
پدر نامرد نخردی نون گنم؟
چنده بشنوام من حرف های مردم
با گردن بسته عاشقی کردم
دم خانه شما پل آهنی بزدم
مگر تو آدم نیستی؟
چقدر سرزنش مردم را بشنوم

Aasheghi haakerdme davesse gerden
Aaheni pel besaazem sheme dar ben
Peder-naamard nakherdi noune gennem?
Chande beshnouem men harfhaaye merdem

روشنگره

نون گنم نخردن: آدم نبودن، شعور نداشتن

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

عجب ماه اُعجب اسساره سوئه
م یار نفار سر سر مسس خوئه
هر چی ونگ کمبه بیدار نوونه
ندومبه وه چنده شیدای خوئه

ماه و ستاره چه می درخشند
یارم بالای نفار خوابیده است
هر چه صدا می کنم بیدار نمی شود
چقدر او خواب را دوست دارد

Ajeb Maah o ajeb essare soue
Me yaar nefaare sar sarmasse khoue
Har chi vang kembe biidaar navoune
Nadoumbe ve chande sheidaae khoue

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

عرق چین سر آقمچه ب چمچه
م ر چشمک نزن این تنگ کوچه
مره چشمک نزن من نومزه دارمه
ش دس انگشتر فیروزه دارمه

عرق چین تو چین و شکن دارد
در این کوچه تنگ به من چشمک نزن
به من چشمک نزن من نانزد دارم
در دستم انگشتر فیروزه دارم

Aregh-chine saraa ghamche be ghamche
Mere cheshmek nazen in tange kooche
Mere cheshmek nazen men noumze darne
She das angooshter firooze darne

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

عزیز جان بربوریم کوه دماون
ت وسسه بئیرم طلا گردنبند
ت ر قسم دمبه ب حقق پنج تن
بی وفائی نکن م سر نور زن

عزیز جان بیا تا کوه دماوند برویم
برایت گردنبند طلا بگیرم
ترا به پنج تن قسم می دهم
بی وفائی نکن و زن دیگر نگیر

Aziz jaan berbouriim kouhe Demaavan
Te vesse baeirem telaa gerdenband
Te re ghasem dembe be haghghee Panj-tan
Bivefaaei naken me sar nave zan

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

عزیز جان ت بالا بخردمه چو
ش اسبه تن ر من ها کردمه کهو
ت بالا بشنوسمه بندون اُسر کو
آخه نکردمی امبس گپ اُگو

عزیز جان برایت کتک خوردم
تن سفیدم را کبود کردم
برای تو تهمت و سرزنش شنیدم
هرگز باهم سیر گفتگو نکردیم

Aziz jaan te baalaa bakherdeme chou
She esbe tan re men haakerdme kahou
Te baalaa beshnousme bandoun o sarkou
Akhe nakerdemi ambes gap o gou

روشنگره

α α α α α

عزیز جان بوردن از ت موندن از من
لب نازک ز ت بوسیدن از من
لب نازک دارنی سینه بلوری
کجه پیدا بونه ت وارین حوری
عزیز جان تو برو من می مانم
لب نازک از تو بوسیدن از من
لب بازک داری سینه چون بلور
کجا مثل تو زیبا پیدا می شود

Aziz jaan bourden az te mounden az men
Labe bazouk ze te bousiden az men
Labe nazouk daarni sine belouri
Keje pidaa boune te vaarin houri

روشنگره

برخی ترانه‌ها ساختمان و واژه‌های فارسی دارند. این ترانه‌ها یا از

فارسی وام گرفته شد و یا ترانه سرای مازندرانی به فارسی سرود. پژوهش
این امر کار چندان ساده‌ای نیست.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

علف صحرا ر شبنم بئیته
جان خدام بخت کم بئیته
الهی من بوم علف صحرا
گو و گسون م سرهاکنن چرا

علف دشت را شبنم گرفت
خدا مرا کم شانس آفرید
الهی من علف دشت شوم
گاو و گوسفند مرا بخورند

Alfe sahrare shabnam baiite
Jaane Khedaa me bakhte kam baiite
Elaahi men bavem alefe sahraa
Gou o gesven me sar haakenen chera

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

غ

غریب شی نکن تره خندنه
 هلو جان در نکرد کتار وندنه
 هلو توم نکردی قور کندنه
 هلو چله نئی ت سر زن ورنه

شوهر غریب نکن بر تو می خندد
 هنوز نمردی دهانت را می بندد
 هنوز نمردی قبر ترا می کند
 هنوز چله نشده زن می گیرد

Gharibe she naken tere khandene
 Halou jaan darnakerd ketaar vendene
 Halou toum nakerdi ghaver kandene
 Halou chelle naei te sar zan varne

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

غریب یارا غریب یاری نکنده
 غریب یار وفاداری نکنده
 غریب رهاکنین من آ دلالت
 غریب قر کنده آ شونه ولایت

غریب یاری نمی کند
 یار غریب وفاداری نمی کند
 غریبه را نصیحت کنید
 غریبه قهر می کند به زادگاه خود برمی گردد

Gharib yaaraa gharib yaari nakende
Gharibe yaar vefaadaari nakende
Gharibre haakenin man aa delaalet
Gharib ghar kende aa shoune velaayet

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

غریبی دکتمه شهر کناره
خلیلی بزوئه م هرده پاره
الاهی بشکنه چوب خلیلی
همه در وطن آ من در غریبی

به غربت افتادم در کناره شهر
هر دو پایم را خلیلی به فلک بست
الهی چوب خلیلی بشکند
همه در وطن هستند من در غربت

Gharibi daketme shahre kenaare
Khalili bazoe me harde paare
Elaahi beshkene choubе khalili
Hame dar vaten aa men dar gharibi

روشنگره

مثل اینکه همه غریبان تاریخ کناره و بیرون شهر تبعید می شدند.
این حاشیه نشینی در باره مهاجران به غرب بیشتر صادق است و
ترانه زبان حال مهاجران میلیونی.
خلیلی: لت وار دوم به روایت های گوناگون شنیده شده است. "خلیلی

بزونه"، "انجیلی بزونه" از آن میان است. درک دقیق معنی روایت ها مشکل است. تا زمانی که "انار شیش" و "هلی شیش" وجود دارد انجیلی سست را برای فلک کردن بر نمی گزینند. بیشتر گمان می رود ترانه زبان حال مهاجری است که از ستم خلیلی نامی غربت گزیده باشد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

غریبی دکتمه م دل پره غم
غریبی ر کمبه آخه ش وطن
خدایا ت بکوش م کوهنه دشمن
من آم یار بخشیم بال ب گردن

به غربت افتادم با دلی پر غم
سرانجام غربت وطن من می شود
خدایا دشمن دیرین مرا نابود کن
تا من و یار در آغوش هم بخوابیم

Gharibi daketme me deel pere gham
Gharibire kembe aakhe she vaten
Khedaayaa te bakoush me kouhne deshmen
Men aa me yaar bakhesim baal be gereden

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

غم آ غرسه م دل پر ها کرده
کدورت م زانو ر شل ها کرده
م یار در غریبی منزل ها کرده
مره نوباهار بلبل ها کرده

غم و غصه دلم را پر کرد
كدورت زانوهایم شل کرد
یارم ساکن غربت شد
مرا بلبل نو بهار کرد

Gham aa gherse me dele per haakerde
Kedouret me zaanou re shel haakerde
Me yaar dar gharibi mezel haakerde
Mere nou baahaare belbel haakerde

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

غم آ غصه مره ب پا ها کرده
مره دچار ب وفا ها کرده
جان خدا رحمی بر ما نکرده
ها کرده عاشق آ جدا ها کرده

غم و غصه مرا ناتوان کرد
مرا اسیر بی وفا کرد
خدا به ما رحم نکرد
عاشق کرد اما جدا نمود

Gham aa ghesse mere bepaa haakerde
Mere dechaare befefaa haakerde
Jaane khedaa rahmi bar maa nakerde
Haakerde aashegh aa jedaa haakerde

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ق

قد تسکی دارنی کپیل گشاد
 بالاسر مله رت دارنی آباد
 لس آلنگر امبه دل رنده باد
 ت کشه خسمبه مسس پریزاد

قد کوتاه و باسن پهن داری
 آبادی محله بالا از توست
 آهسته و پاورچین می آیم که نترسی
 در آغوشت مثل پری می خوابم

Ghade taski daarni kappele geshaad
 Baala-sar male re te daarni aabaad
 Las a langer embe deel re nade baad
 Te kashe khessembe messe pari-zaad

روشنگره

دل باد بدائن: ترسیدن، از ترس زهره ترک شدن
 پریزاد: پری زاده، پری، در فرهنگ مردمی مازندران زیبا و نادیدنی است.

α α α α α

قرار بشتمی وختی بینج بی یه جم
 عروسی هاکنیم دتائی باهم
 الاهی دشمن چش سو بوه کم
 امه قرار-مدار ر بزو برهم

قرار گذاشتیم بعد از برداشت شالی
 باهم عروسی کنیم
 الاهی دشمن کور شود
 قرار ازدواج ما را برهم زد

Gheraar beshtemi vakhti biinj baiye jam
Arousi haakenim detaaei baaham
Elaahi deshmene chesh sou baoue kam
Ame gheraar-medaare bazou barham

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ک

کبوتر دامن صحرا ر بی ته
 غم عالم منه تنها ر بی ته
 غم عالم مگه یک روز د روزه
 ولی دومبه ک حق آخر پیروزه

کبوتر دامن دشت را پوشاندند
 غم دنیا من تنها را اسیر کرد
 غم دنیا یک روز یا دو روز نیست
 اما می دانم که حق پیروز می شود

Kabouter damene sahraare baite
 Ghame aalem mene tanhaare baite
 Ghame aalem mage yek rouz de rouze
 Vali doube ke hagh akher pirouze

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کتولی بخوندم م یار کتوله
 عریضه بنویسم م منزل دوره
 عریضه بنویسم پیش جانانه
 بخونده جانانه بوه روونه

آواز کتولی بخوانم یارم دامدار است
 نامه بنویسم منزلم دور است
 نامه بنویسم برای عزیزم
 عزیزم بخواند و راهی شود

Katuli bakhoundem me yaar katule
 Arize banvisem me menzel doure

Arize banvisem pishe jaanaane Bakhounde jaanaane bawe ravoune

روشنگره

کتولی: لیلی جان، یکی از لحن های موسیقی مازندران. نام بخشی در
استان گلستان

کتول: کوه نشین، دامدار، شباهت آن با **cattle** (گاو، ستوران و چارپایان)
نشانگر باستانی بودن این واژه هند و اروپائی است.

روایت دیگر ایب ترانه:

کتولی بخوندم م یار کتوله
کتولی بخوندم م منزل دوره
کتولی بخوندم بورم ولایت
ش یار دس دارمه شرین شکایت

آواز کتولی بخوانم یارم دامدار است
کتولی بخوانم منزل دور است
کتولی بخوانم و بروم زادگاهم
از دست یارم گله کوچک دارم

Katuli bakhoundem me yaar katule
Katuli bakhoundem me menzel doure
Katuli bakhoundem bourem velaayet
She yaare das daarme sherin shekayet

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کجه ت بختی ویشار هاکنم
ت جفت ججو ر نهار هاکنم

ت جفت ججو م ناھار نوونه
م دل خش آ ججو جا خار نوونه

کجا خوابیده ای بیدارت کنم
دو پستان ترا نهار خودم کنم
دو پستان تو نهار نمی شود
من فقط با بوسه و پستان راضی نمی شوم

Keje te bakheti vishar haakenem
Te jefte jejoure naahaar haakenem
Te jefte jejou me naahaar navoune
Me deel khesh aa jejou jaa khaar nvoune

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کچکه لتکا بی رم برای جفری
کچکه نومزه بی رم برای تفری
کچکه نومزه گیرمه ش قدا قامت
وفاداری کنده تا ب قیامت

باغچه ای کوچک برای جعفری بگیرم
نامزدی جوان برای خوشگذرانی
نامزد جوان همقد خودم می گیرم
تا روز قیامت وفادار می ماند

Kechke letkaa baiyrem beraye jafri
Kechke noumze baiyrem beraye tafri
Kechke noumze girme she ghaddaa ghaamet
Vefaadaari kende taa be Ghiyamet

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کلاجم من کلاجم من کلاجم
شش ما در مازرون شش ما یلاقم
شش ما چادر زمبه سرچشمه ی لار
شش م لالا کمبه من کشه ی یار

کلاغ هستم
شش ماه در مازندران شش ماه در ییلاق هستم
شش ماه سرچشمه لار چادر می زنم
شش ماه آغوش یار می خوابم

Kelaajem men klaajenn men klaajem
Shesh maa dar Mazeroun shesh maa yelaaghem
Shesh maa chaader zambe sarcheshmeyer Laar
Shesh maa laalaa kembe men kasheye yaar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کوچه در بموئی دندون طلائی
سر آگردن مره سراغ هدائی
سر آگردن ت عیبی ندارنه
همون عیبی ک دارنی ب وفائی

به کوچه آمدی دندان طلا
سر و گردن را به من نشان دادی
در سر و گردن تو هیچ عیبی نیست
تنها عیبی که داری بی وفا هستی

Kouche dar bemouei dandoun telaaei
Sar aa gerden mere seraagh hedaaei

Sar aa gerdene te eibi nedaarne
Hamun eibi ke daarni befefaaei

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کوهی بورده کو، مره نوره
م خرد آ خراک آ خور بورده
که بونه پئیز آ، کوهی بیه مازرون
م تنگ هایته دل بووشه آروم

بیلاقی به کوه رفت و مرا نبرد
خواب و خوراک مرا برد
کی پائیز می شود بیلاقی به مازندران برگردد
دل تنگ من آرام بگیرد

Kouhi bourde kou mere naverde
Me hkerd aa kheraak aa khoure baverde
Ke boune paeiz aa kouhi biye Mazeroun
Me tang haite deel bavoushe aaroum

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کوهی بورده موندگار کو بیه
م دل مسس ونوشه کهو بیه
اتا یار بی تمه و درو بی یه
روز عرصات مسسه امرو بی یه

بیلاقی در کوه ساکن شد
دلچون بنفشه کبود شد
یارم بی وفا در آمد
روزگارم سیاه شد

Kouhi bourde moundegare kou baiye
Me del messe vanoushe kahu baiye
Etta yaar baiyteme ve derou baiye
Rouze Aresat messe emrou baiye

روشنگره

عرصات: میدان‌ها، کنایه از روز قیامت و صحرای محشر

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کهر بار بی تمه انجیلی ذغال
کهر پیش مجنه من ونه دمبال
مامور برسیه بار بی تمه بار
جریمه ها کرده بیس آ پن زار

اسب کهر را از ذغال چوب انجیلی بار کردم
کهر پیش می رود من پشت سرش
مامور آمد و بار را از پشت اسب به زمین نهادم
بیست و پنج ریال مرا جریمه کرد

Kahare baar baitme anjili zeghaal
Kahar pish mejene men vene dembaal
Maour baresiye baar baitem baar
Jarime haakerde bisaa pan zaar

روشنگره

انجیلی: نام درخت

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کهر بار بی تمه هیمه‌ی ممرز
هوا تاریک بی‌یه وارشه رز-رز
کهر جان راه بوریم م جا نکن غز
پشت آ پلی م از درد در بونه رز

اسب کهر را هیزم ممرز بار کردم
هوا تاریک شد و نم نم باران می آید
کهر جان حرکت کن، با من لج نکن
پشت و پهلویم از درد دارد می ترکد

Kahare baar baitme himeye mamrez
Hevaa taarik baiye vareshe rez-rez
Kahar jaan raah bourim me jaa naken ghez
Pesht aa palii me az dard darboune rez

روشنگره

ممرز: نام درخت

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کهر کر آتازه سواری
از دسس زن خاخر بی مه فراری
الاهی زن خاخر ت خرنوینی
صد تا شی بکنی بیوه بگردی

کره اسب کهر تازه سواری شد
از دست خواهر زن فراری شدم
الهی خواهر زن تو از زندگی خیر نبینی
صد تا شوهر کنی بیوه باشی

Kahare kerer o taaze suaari
Az dase zan-khaakher baime feraari
Elaahi zan-khaakher te kher navini
Sad taa shi bakeni bive bagerdi

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کهر کر ر بن دوندم بن
ونه یال و دمب زنگ دوندم زنگ
وره سوار بووم بدهم دنگ دنگ
بتاجندم بورم یار نال بن (؟؟؟)

کره اسب کهر را پروار کنم
دم و یال او را زنگوله بیاویزم
سوارش شوم زنگ را به صدا در آورم
بتازم تا زیر پلکان دلبر بروم

Kahare kerere ban davendem ban
Vene yaal o demme zang davendam zang
Vere sevaar bawwem badehem dang-dang
betaajendem bourem yaare naale ben

روشنگره

کهر: اسب سرخ مایل به سیاه

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کهر کر منه تازه سواری
خته پ دکتمه در شومبه ساری
دتا دسمال بی رم ت یادگاری
اتار سر دون اتار گلی

کره اسب کهرم، تازه سواری شد
در جاده به ساری می رانم
دوتا دستمال برایت یادگار بگیرم
یکی را سرت ببند یکی را به گردن

Kahar kere mene taaze suaari
Khatte pe daketeme dar shoumbe Saari
Deta dasmaal bairem te yadegaari
Etta re sar daven etta re gali

روشنگره

کههر: اسب سرخ مایل به سیاه

مصرع نخست به صورت زیر نیز شنیده شد:

م کر اسب بی‌یه تازه سواری

Me kere asb bayeh taaze suaari

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کههر یابو تر تیمار هاکنم

کیجای مله ر هدار هاکنم

سیو چشم کیجار ویشار هاکنم

هادم چارتا خش اُسوار هاکنم

کره یابو را تیمار کنم

به سوی محله دلبرم برانم

دختر سیه چشم را از خواب بیدار کنم

ببوسمش و سوار اسبم کنم

Kahar yaabou tere timaar haakenem
Kijaye malere hedaar haakenem

Siyou cheshe kijare vishaar haakenem
Haadem chaar taa khesh o sevaar haakenem

روشنگره

كههر: اسب سرخ مايل به سياه

تيمار كردن: اسب را با قشو ناز يا تميز كردن

اين ترانه غير مستقيم اشاره به "همراه دمبدائن" اشاره دارد. عاشقاني كه مخالفت والدين مانع وصال بود با ربودن معشوق او را از آن خويش مي كردند.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

كههر يابو تر نال هاكنم نال

تر سوار بووم بورم آروس يار

آروس ر بيارم كلك هدار

اتتا س بزنم م دل بووه خار

كره يابو تر نال كنم

ترا سوار شوم براي آوردن عروس بروم

عروس را يا پيش خانه بياورم

يك سيب به سويت پرتاب كنم تا دلم آرام بگيرد

Kahar yaabou tere naal haaken naal
Tere souaar bawem bourem aarous-yaar
Aarouse biaarem kaleke hedaar
Etta se bazenem me deel bawe khaar

روشنگره

کلک : در ورودی پرچین دور خانه یا باغ
س بزوئن: پرتاب سیب سوی عروس از سوی داماد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کهو اور بی ته بالای کور
بورین شما بووین م ماهرور
اتتا کم بی ره ش چش خور
خامبه برس م ش آرزور

ابر سیاه قله کوه را فراگرفت
به زیبارویم پیام مرا برسانید
بیشتر برایم بیدار بماند
می خواهم به آرزویم برس م

Kahou aver bayte baalaaye koure
Bourin shemaa bawin me maahrour
Etta kam bayre she cheshe khour
Khambe baresem she aarezoure

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا بلا بخره ت بخاسسی
بد هف سال باتی م برار هسسی
اگه م ر نخاسسی راسی-راسی
م جا ای ب وفا چ دل دوسی
دختر تف بر آن دوست داشتن تو
بعد از هفت سال مرا برادر خواندی
اگر مرا واقعن دوست نداشتی
ای بی وفا چرا به من اظهار علاقه کردی

Kijaa belaa bakhere te bekhassi
Dade haf saal bati me beraar hassi
Age mere nekhaasi rasi-rasi
Me jaa ey befefaa che deel davesi

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا بلا بخره شمه حاله
شما پر مشتری کم اتباره
اگه دونسبوم من شمه حاله
دخالت نکردمه شمه کاره
دختر تف بر آن بر خورد شما
شما پر مشتری و کم جنبه
اگر با بر خود شما آشنا بودم
در کارتتان دخالت نمی کردم

Kijaa belaa bakhere sheme haale
Shemaa per meshteri kam atebaare
Age dounesboum men sheme haa le
Dekhaalet nakerdeme sheme kaare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجات سره پیش سبزه مه
مره وجین هاکن ت خروزه مه
مره بشکن بخه چه خشمزه مه
ت پییر بمیره من ت نومزه مه

دختر جان سبزه حیاط تو هستم
مرا وجین کن خربزه تو هستم
مراقاچ بزن بخور، چقدر خوشمزه هستم
پدرت هر کاری بکند من نامزد تو هستم

Kijaa te sere pishe sabze me
Mere vejin haaken te kharveze me
Mere beshken bakhe che kheshmeze me
Te piyer bamire men te noumze me

روشنگره

ت پییر بمیره: اگر پدرت از ناراحتی و مخالفت دق کند و بمیرد.
لت وار چهارم به شکل زیر نیز شنیده شد:
همین ماه دله ت نومزه مه
ماه جاری نامزد تو هستم

Hamin mahe dele te noumze me

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجات شلواره دور دارنه پینه
کیجات حرف م دله بی ته کینه
اگه یک عمر بخسم روی سینه
نشونه بیرون مه دل جات کینه

دختر دور شلیته تو وصله دارد
دختر حرفت دلم را چرکین کرد
اگر یک عمر روی سینه بخوابم
کدورت تو از سینه ام بیرون نمی رود

Kija te shelvaare dour daarne pine
Kijaa te harf me deele baite kine
Age yek umr bakhesem rouye sine
Nashoune biroun me deeljaa te kine

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجات آروسی من دنی بیمه
ت ر آروس ها کرده من ندیمه
ت ر آروس ها کرده پریشون
بورده غریبی با چشم گریون

دختر عروسی تو من نبودم
ترا عروس کردند من ندیدم

ترا با پریشان حالی عروس کردند
با چشمان گریان به غربت بردند

Kijaa te arousi men danibime
Tere aarous haakerdne men nadime
Tere aarous haakerdene parishoun
Baverdene gharibi baa chwshe geryoun

روشنگره

□ □ □ □ □

کیجات مله‌ی تش مره ونه
عوض تش دتا خش مره ونه
خامبه خش هادم ت مار درانه
ت ره زنده مره خجالت انه

دختر دلم آتش محله ترا می خواهد
بجای آتش دوتا بوسه می خواهد
می خواهم ترا ببوسم مادرت می آید
ترا کتک می زند من خجالت می کشم

Kijaa te maleye tash mere vene
Aveze tash detaa khesh mere vene
Khambe khesh haadem te maar darene
Tere zande mere khejaalet ene

روشنگره

□ □ □ □ □

کیجات مهربونی ر نخامبه
ودی سرزوونی ر نخامبه
زوون جا با منی دل جای دیگه
دیگه این زندگونی ر نخامبه

دختر مهربانی ترا نمی خواهم
وعده‌های بی عمل ترا نمی خواهم
در زبان با منی اما دلت جای دیگر
دیگر این زندگی را نمی خواهم

Kijaa te mehrebouni re nekhambe
Vadeye sar-zevouni re nekhambe
Zevoun jaa baa meni deel jaaye dige
Dige in zendegouni re nekhambe

روشنگره

سرزوونی: حرف بدون پشتوانه عملی

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا دربن نیشته منه نومزوئه
انار خرد آ کول مره زوئه
وئم زوا و نه برارم زوئه
برار ندوند که خاخر مه نومزوئه

دختر که در ایوان نشسته نامزد من است
انار می خورد و پوستش را به سویم پرت می کرد
او پرت می کرد، برادرش هم اینکار را می کرد
برادر نمی داند که خواهرش نامزد من است

Kijaa darben nishte mene noumzoue
Enaar kherdaa koul mere zoue
Veem zoue vene beraarem zoue
Beraar nadounde khaakher me noumzoue

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا ر بدیمه انار کاله
انار بخورده، دیم بی یه لاله
بورین بوین شما بابا ننا ر
وه ر عقد هاکنن هادن اماره

دختر را در انارستان دیدم
انار خورده، چهره اش لاله شد
به پدر و مادرش بگوئید
او را عقد کنند و به ما بدهند

Kijaare badime enaare kaale
Enaare bakherde dim bayie laale
Bourin bavvin shemaa baabaa nenaare
Vere aghd hakenen haaden emaa re

روشنگره

انار کاله: جنگل انار

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا ر بدیمه پمبه جار دله
هوکا ونه دسس آ، وه کرده برمه

بورین بوین وره، نکنه برمه
امسال پئیز آمن وره ورمه

دختر را در مزرعه پنبه دیدم
هوکا در دست، گریه می کرد
به او پیام ببرید که گریه نکند
پائیز امسال او را به زنی می گیرم

Kijaare badime pambejaar dele
Houka vene dasa ve kerde berme
Bourin bavin vere nakene berme
Emsaale paeiza men vere varme

روشنگره

⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘

کیجا ر بدیمه چارشمبه بازار
ونه لینگ دی یه کت-کت شلوار
رفقون بوینین ها کرده چی کار
اما عزبون دل بیه نخار

دختر را در چهارشنبه بازار دیدم
شلیته کوتاه در برداشت
دوستان ببینین چکار کرد
ما مجردها را غمگین کرد

Kijaare badime Chaarshambe baazaar
Vene ling daiye ket-ket shelvaar
Rafeghoun bavinin haakerde chikaar
Emaa azeboune deel baiye nekhaar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا ر بدیمه سر تیر دار
چل تا گس داشته مسس تیر خال
دلا دل بزومه دماسم ت بال
ندونسسمه قاصد دارنی دمبال

دختر را بالای درخت توت دیدم
چهل گیسو چون تر که توت داشت
قصد کردم با تو عشق بازی کنم
نمی دانستم که کسی زیر سر داری

Kijaare badime sare tire daar
Chel taa gese daashte mess tire khaal
Delaa del bazoume demaasem te baal
Nadounesseme qhaased daarni dembaal

روشنگره

بال ر دماسن: دست کسی را گرفتن، معنی اصطلاحی عشق ورزیدن

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا ر خش هدامه هیمه جارون
روزه باطل بی یه ماه رمزون
کیجا غرسه نخه شه روزه وه
ت روزه سی روزه، من گیرمه ت وه

دختر را در هیزم زار بوسیدم
ماه رمضان روزه باطل شد
دختر برای روزه اندوه مخور
سی روز روزهات را من برایت می گیرم

Kijaare khesh hedaame himejaaroon
Rouze baatel bayie maahe Ramzoun
Kija gherse nakhe she rouze ve
Te rouze si rouze, men girme te ve

روشنگره

لت وار چهارم به شکل زیر نیز شنیده شد:
ماه رمزون سر بونه گیرمه ت وه
ماه رمضان پایان یافت بجایت می گیرم

Mah Ramzoun sar boune girembe teve

α α α α α

کیجا جان ت پاچین ر کی بدوته؟
کمین خییات بئییه م ر نئوته؟
ت پدر سوخته مار گبر آ یهوده
خاسگار برسیمه اره نئوته

دختر جان پاچین ترا کی دوخت؟
کدام خیاط بود که به من خبر نداد؟
مادر پدر سوخته تو گبر و یهود است
به خواستگاریم جواب رد داد

Kijaa jaan te paachin re kii badoute?
Kemin khayyat beiye me re naoute?
Te peder-soukhete maar gar aa yahoude

Khasgaar baresime are naoute

روشنگره

پاچین: تنکه زنانه چین دار
اره بوتن: جواب موافق در خواستگاری دادن

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا جان ت جوجو بی یه قمتی
هاده من دارما ت امونتی
داشتمه پارسال آ امسالی دارم
به مسس لمه مال وره بمالم

دختر جان پستانت گران بها شد
بده من برایت به امانت نگهداری کنم
پارسال نگهداری کردم امسال نیز نگهداری کنم
مثل نمدمال آن را بمالم

Kijaa jaan te jou-jou baiye ghemeti
Haade men daarem aa te amouneti
Daashteme paarsaal aa emsaali daarem
Be messe lamemaal vere bemaalem

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا جان ت گره ت ماره گره
ت اسبه دل سر م خال کره
ت اسبه دل سر پمبه گله کا
من ت حدر بک آت م زلیخا

دختر جان فدا تو و مادر تو
فدای سینه سفید تو
سینه سفیدت چون پیچه پنبه
من حیدر بیک تو، زلیخای من

Kijaa jaan te gere te maare gere
Te asbe deel-sar me khaale gere
Te asbe deel-sar pambe gelekaa
Men te Heder-bek aa te me Zeliykhaa

روشنگره
یک ناهمخوانی در لت وار چهارم وجود دارد: معشوقه حیدر بیک
صنمبر نام داشت و معشوق زلیخا، یوسف است. شاید روایت معنی مند
دیگر نیز وجود داشته باشد.
پمبه گله کا: پنبه صاف نرم که گوله شده باشد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا جان ت مره بندون ها کردی
مره اسیر آ سرگردون ها کردی
م صد سال عمر ر تموم ها کردی
اگه بمردمه ت خون ها کردی
دختر جان تو به من تهمت زدی
مرا اسیر و آواره کردی
عمر صد ساله مرا به پایان رساندی
اگر من مردم تو خون کردی

Kijaa jaan te mere bandoun haakerdi
Mere asir aa sargardoun haakerdi

Me sad saal oure temoum haakerdi
Age bamerdeme te khoun haakerdi

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا جان ت ننا ندارنه خور
ت باغ شفتالو بیارده نوبر
ت باغ شفتالو انگیر عراق
من وچه یلاق امبه تنه باغ

دختر جان مادرت خبر ندارد
باغ هلو تو نوبری آورده است
هلو تو به خوشمزگی انگور فارس
من پسر ییلاقی می آیم به باغت

Kijaa jaan te nena nedaarne khaver
Te baaghe shaftaalou biarde nouber
Te baghe shaftaalou angir Araagh
Men vacheye yelaagh embe ten e baagh

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا جان چشمه سرت دونه شورون
عجب چمر کنده ت بال مرجون!
م قاطر بار بن درشومبه تهرون
چچی خانی بی رم ت چش قربون

دختر جان کنار چشمه جایگاه برنج شستن توست
مروارید های دست تو چه صدائی دارد!
قاطرم زیر بار عازم تهران هستم
چه می خواهی برایت (هدیه) بخرم فدای چشمایت شوم

Kija jaan cheshme-sar te doune-shouroun
Ajob chemer kende te baale marjoun
Me qhater baare ben dar-shoumbe Tehroun
Chechi khaani bairem te cheshe gherboun

روشنگره
در لت وار نخست به جای چشمه سر نام چشمه های گوناگون نیز شنیده شد.

α α α α α

کیجا جان در شونه مره چشمک زنده
خیابون رد بونه مره تنه زنده
م نازک دیمه کشیده زنده
روز م جا قر کنده، شو کسه زنده

دختر جان چشمک می زند
از خیابان رد می شود تنه می زند
بر چهره ظریفم چک می زند
روز با من قهر است، شب بغلم می کند

Kija jaan dar shoune mere cheshmek zande
Khiyaboun rad boune mere tane zande
Me nazeke dime kashide zande
Rouz me jaa ghar hase shou kashe zande

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا جان سرت من بی قرارمه
ندارمه قاصدی تره بیارم
ندارمه قاصد آ دللال کاری
برسم پیش ت مار خاسگاری

دختر جان به جان تو قسم من بی قرار تو هستم
قاصدی ندارم تا ترا بگیرم
قاصد و دللال ماهر ندارم
پیش مادرت خواستگار بفرسم

Kija jaan sare te men bigheraarne
Nedaarme ghaasedi tere biaarem
Nedaarme ghaased aa dallale kaari
Baresem pishe te maar khaasegaari

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا جان من ات پمبه جار همباز
ت میون لتکا من پشت نیاز
الهی بئوهم قند انبور گاز
ت جفت بارنگ گاز بزئم گاز

دختر جان من و تو مزرع پنبه شریک هستیم
تو درون باغ هستی من پشت پرچین

الهی تیغه قندشکن بشوم
دوتا بالنگ ترا گاز بزئم

Kija jaan men o te pambe-jaar hembraaz
Te mione letkaa men peshte niyaz
Elaahi baouem ghand-anbour gaaz
Te jefte baarenge gaaz bazenem gaaz

روشنگره

بارنگ: بالنگ، وارنگ، ترنج، یک نوع مرکبات خوشبو، درخت آن
شبيه ليموست، کنایه از پستان

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا جان من اسیرت ننامه
غلام زر خریدت بیامه
ت هر دردی دارنی من ت دوامه
ت حموم شونی اُمن سر رآمِه

دختر جان من گرفتار مادر تو هستم
غلام زر خرید پدر تو هستم
هر دردی داری دوایت هستم
حمام می روی سر راحت هستم

Kija jaan men asiire te nenaame
Ghelaame zar-kharide te bebaame
Te har dardi daarni men te devaame
Te hamoum shouni o men sare raame

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا جان خته نشو آواره بونی
زن شوfer نئو بیچاره بونی
شوfer مردی آسون اسیره
ونه خرد-خراک نون آ پندیره

دختر در جاده ها نرو آواره می شوی
زن راننده نشو که بیچاره می شوی
مرد شوfer مثل اسیر است
غذایش نان و پنیر است

Kijaa jaan khate nashou aavaare bouni
Zane shoufer naou bichaare bouni
Shoufere mardi aa soune asire
Vene kherde-kheraak noon aa pandire

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا جان ناله نکن ناله نکن
م بسوت دل رت پاره نکن
گلاب شیشه رت ضایه نکن
خش باش مره دارنی گلایه نکن

دختر جان ناله و زاری نکن
دل سوخته مرا پاره نکن
شیشه گلاب (مراد چشم) را خراب نکن
مرا داری خوشحال باش و گله نکن

Kijaa jaan naale naken naale naken
Me basoute deelre te paare naken
Gelaabe shishere te zaye naken
Khesh baash mere daarni gelaaye naken

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا ر بدیمه پمبه جار وجین
عرق بزو کیجای مخمل دیم
الهی من بوم گوشبال نگین
دم بدم خش هادم ت قمیص دیم

دختر را در حال وجین در پنبه زار دیدم
چهره مخملش عرق کرد
کاش نگین گوشواره ات شوم
هر دم چهره سفیدت را ببوسم

Kijaa re badime pambejaar vejin
Aregh bazou kijaaye makhmele dim
Elaahi men bavem goushbaale nagin
Dam-be-dam khesh haadem te ghamise dim

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا ر بدیمه دی شیه اوئه
ونه زحمت بیه دسس افتوئه

ت پیر بمیره ت مار دئوئه
من آت بال ب گردن بوریم اوئه
دختر را دیدم برای آب می رفت
ظرف آب باعث زحمت او شد
پدرت بمیرد مادرت زنده بماند
من و تو دست در دست هم برای آب برویم

Kijaa re badime daiishie oue
Vene zahmet baiye dassé aftoue
Te piyer bamire te maar daoue
Men aa te baal-be-gerden bourim oue

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا ش مار جا ها کرده پيله
مار باتا دتر آ زمبه گلیله
باته اگه بزنی صد تا گلیله
دس نئیرمه من این عاشقی ره

دختر با مادرش لچ کرد
مادر گفت دختر ترا گلوله می زنم
گفت اگر صدتا گلوله بزنی
از عاشقی دست نمی کشم

Kijaa she maare jaa haakerde pile
Maar bataa deter zambe gelile
Bate age bazeni sad taa gelile
Das nairme men in aasheghire

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا شمه سره گل کته
 ت اشکم وچه، مول کته
 ت اشکم وچه، ببا ندارنه
 اسا ک بکردی، قوا ندارنه

دختر خانه شما بچه موش دارد
 بچه شکمت حرامزاده است
 بچه شکمت پدر ندارد
 اکنون که زائیدی لباس ندارد

Kijaa sheme sere gal kete
 Te eshkeme vache moule kete
 Te eshkeme vache bebaa nedaarne
 Esa ke bakerdi ghevaa nedaarne

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا مره هارش من دهناریمه
 تار شو بمومه تره ندیمه
 تار شو بمومه با اساره سو
 مره چه خش بموت جفت ججو

دختر مرا نگاه کن، دهناری هستم
 شب تاریک آمدم، ندیدمت

شب تاریک با نور ستاره آمدم
چقدر از پستانهایت خوشم آمد

Kijaa mere haresh men Dehnaarime
Taar shou bemoume tere nadime
Taar shou bemou baa essare sou
Mere che khesh bemou te jefte jejou

روشنگره
مصرع اول متغیری است که خواننده معمولاً زادگاه خودش را در آن
آواز می کند.
دهنار: روستائی در شرق شهرستان دماوند.
لت وار (مصرع) نخست به صورت زیر نیز شنیده شد:
کیجا مره خانه من دهناریمه
دختر مرا دوست دارد من دهناری هستم

Kija mere khane men Dehnaareme

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا نال سر ونگ کرده ش سیکاره
ریکا مرز سر گته ت چشم بلاره
الاهی سیکا مرگ بکوشه شماره
مردم ریکا بخرده ش حیاره
دختر سر پله اردک را صدا می زد
پسر روی مرز زمین می گفت فدا تو شوم

الهی اردک ها نابود شوید
که پسر بیگانه شرم و حیا را فراموش کرد

Kijaa naalesar vang kerde she sikaare
Rikaa marzesar gete te cheshe belaare
E laahi sikaa marg bakoushe shemaare
Mardeme rikaa bakherde she hayaare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا و سسه بیبو پنجه کشی نون
وه ره دپیت بوم آ دینگوبوم دهون
ونه پر آ و نه مار و نگ هدابون
انده و نگ هدابون دل باد بدابون

کاش دختر مثل نان پنجه کش بود
او را می پیچیدم و در دهان می گذاشتم
پدر و مادرش او را صدا می زدند
آنقدر صدا می زدند تا دلشان می ترکید

Kijaa vesse bibou panje-kashi noon
Vere dapitboumaa dingouboum dehoun
Vene per aa vene maar vang hedaaboun
Ande vang hedaaboun deel bad bedaaboun

روشنگره

پنجه کش نون: نان محلی

دل باد بدائن: مردن از ترس یا غصه شدید

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا ونگ هکرده ببو

برو ببو، ریکا بیته م جلو

برو هارش وه کنه وچوئه

مه جفت لیموره دس بزوئه

دختر فریاد زد بابا

بیا بابا، پسر جلوم را گرفت

بیا ببین بچه کیست

به دو لیمویم (سینه هایم) دست زد

Kijaa vang hakerde babou
Berou babou rikaa baite me jelou
Berou haareash ve kene vachoue
Me jefte limoure das bazoue

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجا کون ندارین انده غمزه

شما ره نوره کلاس دوازده

شما ره ورنه رعیت ریکا

شما دسه دنه ول دسه هوکا

دخترها اینقدر ناز نکنید

شما را دیپلمه به زنی نمی گیرد

شما را پسر رعیت می گیرد
و در دستان شما هوکا دسته کج می گذارد

Kijaakoun nedaarin ande ghamze
Shemaare naverne klaas douaze
Shemaare varne rayete rikaa
Sheme dassé dene val-dassé houka

روشنگره

□ □ □ □ □

کیجای پمبه جار بیارده وجین
عرق بزو کیجای قمیص دیم
بورم بازار بی رم دسمال گل چین
دم به دم پاک هاکن عرق ش دیم

در مزرعه پنبه دختر علف هرز روئید
چهره سفید دختر عرق کرد
از بازار دسمال گلدار بخرم
هر دم عرق چهره را پاک کند

Kijaaye pambejaar biyarede vejin
Areghe bazou kijaaye ghamise dim
Bourem baazaar bairem dasmaale golchin
Dem-be-dam paak haken areghe she dim

روشنگره

در لت وار دوم به جای "قمیص" مخمل هم شنیده شد.

□ □ □ □ □

کیجای رفت آ روش م کلک سره
بورین بوین وه ر چه م جا قره
رخت سنگین خانی توسسه گیرمه
بینج جم هاکنم من ت ر ورمه

رفت و آمد دختر از جلو در وردی پرچین من است
به دختر بگوئید چرا با من قهر است
لباس گران می خواهی برایت می خرم
محصول برنج را جمع آوری کردم با تو عروسی می کنم

Kijaaye raft aa roush me kalek sare
Bourin bavin vere che mejaa ghare
Rakhte sangin khaani tevesse girme
Binje jam haakenem men tere varme

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجای سره پیش تو بخردمه تو
انده تو بخردمه تا روز بی یه شو
کیجای خنه ی دربن بشته لو
زن مار باته کیه، نومزه باته گو

حیاط دختر تاب خوردم
آنقدر تاب خوردم تا شب شد
به ایوان خانه پا گذاشتم
مادرزن گفت کیست، نامزد گفت گاو

Kijaaye sere pish tou bakherdeme tou
Ande tou bakherdme taa rouz bayye shou
Kijaye kheneye darben beshtme lou
Zanmaar baate kiye, noumze baate gou

روشنگره

روایت دیگر این ترانه چنین است:
کیجای سره پیش تو دوسسمه تو
انده تو بخردمه بوردمه نال لو
مار بئوته چچیه، دتر بئوته گو
اون تک بلاره، م ر ندا چو

حیاط دختر تاب بستم

آنقدر تاب خوردم تا روی ایوان رفتم
مادر پرسید چست، دختر گفت گاو
فدا لبش شوم که مرا کتک نداد

Kijaye sere pish tou davessme tou
Ande tou bakherdme bourdme naale lou
Maar baoute chechiye, deter baoute gou
Oun teke belaare me re nedaa chou

α α α α α

کیجای سره پیش دار دارنه هلی
کیجا ر بئوئین بیئه م پلی
اگه وره هارشه بلبل از کلی
ونه راس بال ر من کمبه گلی

در حیاط دختر درخت گوجه سبز دارد
به دختر بگوئید بیاید پیش من
اگر بلبل از لانه اش او را دید بزند
بال راستش را خرد می کنم

Kijaaye sere-pish dar darne hali
Kijaare baouin bieee me pali
Age vere haarshe belbel az keli
Vene rase baalre men kembe geli

روشنگره
روایت دیگر لت وار دوم:
کیجا ر بئوئین نیئه شو سری
به دختر بگوئید در تاریکی شب نیاید

Kijaare baouin niee shou-sari

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجای سره پیش دکاشتمه گنم
گنم سربکشیه تا قد آدم
د تا سگ داشتنه سمل-تاجن
امون ندانه ش چمشک بوجم
در حیاط دختر گندم کاشتم
گندم به قد آدم رشد کرد
دو تا سگ داشتند، چشم چران تاراننده
امان ندادند تا کفشم را در بیاورم

Kijaaye sere-pish dekashtme gannem
Gannem sarbakshiye taa ghade aadem
Detaa sag dashtene semel-taajen
Amoun nedane she chameshke boujem

روشنگره

سمل: حیز، چشم چران، این صفت مرد همسردار را توصیف می کند.
تاجن: تاراننده، تعقیب کننده، دنبال کننده.
چمشک / کالچرم : پافزار چرمی، چاروق
روایت دیگر این ترانه چنین است:
کیجای سره پیش امبس تجن
اتتا سگ دئی یه سمل-تاجن
م ر موهلت ندا کالچرم ر بوجم
چیپون کیجا ر بی رم بتجم
حیاط دختر نیزار انبوه است
یک سگ بود، چشم چران تاراننده
امان نداد تا چارقم را در بیاورم
دختر چوپان را بگیرم و بگریزم

Kijaaye sere-pish ambesse tejen
Etaa sag daeiye semel-taajen
Mere mohlet nedaa kalcharme boujem
Chappoune kijaare bairem batejem

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجای سره پیش دیکون بسازم
دیکون سرر سایه بون بسازم
بالا قصر آ پائین ایوون بسازم
ونه گبر مارر آروم بسازم

نزدیک خانه دختر مغازه بسازم
سر مغازه سایبان بزیم
بالا قصر و پائین ایوان بسازم
مادر سرسختش را راضی کنم

Kijaaye sere-pish dikoun besaazem
Dikoune sare sayeboun besaazem
Baala ghasr aa paaein eiwoun besaazem
Vene gabre maare aaroum besaazem

روشنگره

□ □ □ □ □

کیجای سره پیش ونوشه ماریم
ت درر واهاکن من بیم دریم
ت م بیمار باو، من بومبه حکیم
ت جفت وارنگر من کمبه سرین
حیاط خانه دختر بوته بنفشه دارد
در را باز کن تا وارد خانه شوم
تو بیمار من شو، من پزشک می شوم
بالنگ ترا بالین می کنم

Kijaaye sere-pish vanoushe maarim
Te dar re vaa haaken men beiiem darim
Te me biimaar baou men boumbe hakim
Te jefte vareng re men kembe sarin

روشنگره

وارنگ: بالنگ، بارنگ، ترنج، از مرکبات خوشبو، درخت آن شبیه
لیموست، مراد پستان

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجای قد بلن شمشاد بازو
ت او ر گرم هاکن من بی رم وضو
ت دل درد دره آم دل آرزو
منات هنیشیم زانوب زانو

دختر قد بلند، دستان چو شمشاد
آب را گرم کن تا وضو بگیرم
تو در دل درد داری، من آرزو
من و تو پهلووی هم بنشینیم

Kijaaye ghad belen shemshaad baazou
Te oure garm haaken men bairem vezou
Te deel dard dare aa me deel aarezou
Mena te henishim zanou-be-zanou

روشنگره

زانوب زانو هنیشتن: پهلو هم نشستن، اختلاط کردن، همنشینی و مغالزه

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

کیجای مله ر لوتی بی ته ساز
ورقه در بمو بئیمه سرباز

خدا خدا بزن یا حضرت عباس
ورقه پوچ بوه نئوئم سرباز

محلہ دختر مطرب ساز می زند
اظہاریہ آمد بہ سربازی می روم
دست بہ دامن خدا و ابوالفضل شو
برگہ پوچ (معاف) شود و سرباز نشوم

Kijaaye malere loutti baite saaz
Vareghe dar bemo baeime sarbaaz
Khedaa-khedaa bazen yaa hazrt Abbas
Vareghe pouch bue nashouem sarbaaz

روشنگرہ
❖ ❖ ❖ ❖ ❖

گ

گسونه ور هادم ب سمت درره
 م دس دهره آ چغ بزه لله
 م کش بن دره بوسری وره
 خامبه زن بورم من ماسی مله
 گله را به سمت دره راه بیندازم
 داس و نی در دستم
 بره پیشانی سفید زیر بغلم
 می خواهم در ماسی محله زن بگیرم

Gesvene var haadem be samte darre
 Me dase dahre aa chegh baze lale
 Me kashben dare busari vare
 Khambe zan baverem men Masi male

روشنگره

چغ: پرده حصیری، نی یا چوب نازک
 بوسری: گوسفند سیاه پیشانی سفید

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

گسونه ور هادم تپه ب تپه
 ونه دله داره هشت ماهه وره
 هرچی صور یارمبه گننه جخته
 امسال زن بوردن چننه سخته
 گله را به سمت تپه راه بیندازم
 در آن بره هشت ماهه است

هرچه "صبر" می آید می گویند "جخت" است
زن گرفتن امسال چه سخت است

Gesvene var haadem tape be tape
Vene dele dare hash mahe vare
Harchi saver yaarembe genne jakhte
Emsaale zan baverden channe sakhte

روشنگره

صور آ جخت: اشاره به یک خرافات. وقتی در حال تصمیم گیری هستی
اگر کسی یک عطسه زد، باید یا از تصمیم صرف نظر کرد یا آن را به
تعویق انداخت. اگر کسی بیش از یک عطسه زد آن کار خیر است باید
در انجام آن شتاب کرد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

گل روی شمرزاد بلاره
اسبه دیم پریزاد چنده خاره
ت دندون صدف اُ دیم ماه پاره
ت دل آهن اُ پولاد بلاره

فدای گلرخ شهمیرزادی شوم
پریوش سفید رو چه زیباست
دندان صدف چهره ات ماه
فدای دل فولادین تو شوم

Gele rouye Shamerzaade belaare
Esbe dime prizaad chande khaare
Te dandoun sadef o dim maahe paare
Te deel aahen o poulaade belaare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

گل شفتالو رنگ ت شونی کجه
رفق روز تنگ ت شونی کجه
همه زنه مره طعنه کنایه
ت دل ب مسس سنگ ت کجه شونی

رنگ گل هلو کجا می روی
رفیق روز تنگ کجا می روی
همه به من طعنه و کنایه می زنند
تو سنگدل کجا می روی

Gele-shaftaalu-rang te keje shouni
Rafeghe rouze tang te keje shouni
Hame zanne mere tane kenaaye
Te del be messe sang te keje shouni

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

گل محمدی ت هر د روئه
شب یلدا ت گیسوی سیوئه
داتا تچ خنجر تنه بفروئه
م دل ت بی وفائی جا کهوئه

دو گونه تو گل سرخ است
گیسوی سیاه تو شب یلداست
ابرویت دو خنجر تیز
دلم از بی مهریت خون است

Gele mouhammedi te har de roue
Shabe yaldae te gisouye siyoue
De taa teje khanjer tene befroue
Me deel te bivefaaei jaa kahoue

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

گل موندنی آگل بو کندی
سوائی نماشون رخت نو کندی
بلند دربنا غیلون او کندی
اما عزبون روزز شو کندی

به گل شباهت داری و بوی گل می دهی
صبح تا شب لباس نو می پوشی
در ایوان بلند غلیان آب می کنی
روز ما مجردها را سیاه می کنی

Gele moundeni aa gele bou kendi
Sevaei nemaashoun rakhte nou kendi
Belende darbenaa ghayloun ou kendi
Emaa azeboune rouze shou kendi

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ل

لب تلار بورم تار بزئم تار
 سربازون درشونه قطار به قطار
 میون سربازون م دلبر دیار
 شخصی جمه دارنه، شونه اجبار

لب تالار بنشینم و تار بزئم
 سربازان رژه می روند
 میان سربازان دلبرم دیده می شود
 با پیراهن شخصی به سربازی می رود

Labe Telaar bourem taar bazenem taar
 Sarbaazoun darshounne ghetaar be ghetaar
 Miyounne sarbaazoun me delbar deyaar
 Shakhsi jeme darne, shoune ejbaar

روشنگره

تالار: رودخانه‌ای که از کنار شاهی (قائم شهر) می گذرد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

م

مِ اسمه گننه (فلونی) شر خون
هرچی بخوندم م شر نوئنه تموم
الاهی بمیره ت مار نادون
شر خوندمبه در وصف کیجاکون
مرا (فلانی) آوازه خوان می نامند
هر چه بخوانم آوازم تمام نمی شود
الهی مادر نادانت بمیرد
من برای دختران آواز می خوانم

Me asme genne (Felouni) sher-khoun
Har chii bakhoundem me sher naoune temoum
Elaahi bamire te maare naadoun
Sher khoundembe dar vasfe kijaakoun

روشنگره

α α α α α

مِ دل خانه بئوئم باغبون
بلبل بئوئم دکفم گللسون
آواز بخوندم برای کیجاکون
هارشم پیدا بونه موسسه خاهون

دلَم می خواهد باغبان بشوم
بلبل در گلستان شوم
برای دختران آواز بخوانم
ببینم برایم یاری پیدا می شود

Me deel khaane baouem baagheboun
Belbel baouem dakefem gelesstoun
Aavaaz bakhoundem beraye kijaakoun
Haarshem piydaa boune mevesse khaahoun

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مِ دل زنده مسس برهکر جوش
دلبر جان حرف مردم نده گوش
دلبر جان حرف مردم پا ندارنه
مِ دل از وچگی مهتر دارنه

دلّم مثل دیگ جوش می زند
دلبر جان به حرف مردم توجه نکن
دلبر جان حرف مردم بی اساس است
من از کودکی عاشق تو هستم

Me deel zande messe barekar joush
Delbar jaan harfe mardeme nade goush
Delbar jaan harfe mardem paa nedaarne
Me deel az vachegi mehre te daarne

روشنگره

برهکر: دیگ بسیار بزرگ مسی

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مِ دله وا بورد وا بورد
مِ دله وای لله وا بورد

م دله ممیجا خرما بورد
م دله مردم کیجا بورد

دلم را باد برده است
دلم را آوای نی برده است
دلم را کشمش و خرما برده است
دلم را دختر مردم برده است

Me delle vaa baverde vaa baverde
Me delle vaaye lalewaa baverde
Me delle mamijaa khermaa baverde
Me delle mardeme kijaa baverde

روشنگره
لله وا: نی محلی مازندران
در لت وار چهارم به جای مردم، رعیت و یا اسامی شهرها نیز شنیده شد.

□ □ □ □ □

م دلبر جان بمو ونه بلاره
ونه قد قربون ک سور داره
ونه دیم خجیره، قشنگه، خاره
ونه بفره سیو، چشم سرمه داره

دلبرم آمد، فدایش شوم
فدای قد چون سروش شوم
چهره اش دلپذیر، زیبا، خوب
ابرویش سیاه، چشمش سرمه کشیده

Me delbar jaan bemou vene belare
Vene ghade gherboun ke soure daare
Vene dim khejire, ghashenge, khare
Vene befre siyou, chesh serme daare

روشنگره

بفره: ابرو

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مِ دلبر جان گله، گل خشبوئه
گل محمدی ونه ابروئه
صواحي پرسا رخت نو کنده
جاهل سکون دل او کنده

دلبرم گل است گل خوشبو

ابرويش گل سرخ است

صبح که برخاست لباس نو بر تن می کند

دل نوجوانان را آب می کند

Me delbar jaan gele, gele kheshbouee
Gele mouhammedi vene abroue
Sevaahi peresaa rakhte nu kende
Jaahеле sekoune dele ou kende

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مِ دلبر نيشته توت دار ساهه

ونه دس درزن دوجنه رخت

بلا بخره شمه اکبر کل ر
م خجیر دلبر بیه کهو بخت (؟؟؟)

دلبرم سایه درخت توت نشسته
سوزن در دست لباس می دوزد
مرده شور اکبر کچل را ببرد
دلبر زیبایم بدبخت شد

Me delbar nishte toot daar saahe
Vene das darzendoujene rakht
Belaa bakhere sheme Akber kalle re
Me khejire delbar baye kahou bakht

روشنگره

α α α α α

م دلبر خنه ختت سره
پنجره پولادی حلب ب سره
همه گننه ت دلبر ت جا قره
خدا دونده م دلبر گرم سره
خانه دلبرم کنار جاده است
پنجره پولادی و شیروانی دارد
همه می گویند دلبرت با تو قهر است
خدا می داند که دلبرم عصبی است

Me delbare khene khatte sare
Panjere poulaadi haleb be sare
Hame genne te delbar te jaa ghare
Khedaa dounde me delbar garmesare

روشنگره

α α α α α

مِ مار بی ته مره غریبی هدا
قلا سنگ دوسسه هوائی هدا
سره تا پل سر، وه پیشی هدا
مِ تن گوشت ر و قصصابی هدا

مرا در فلاخن نهاد به هوا پرتاب کرد
مادرم مرا به دور دست شوهر داد
از خانه تا سر پل مرا بدرقه کرد
گوشت تنم را برای قصابی داد

Me maar bayte mere gharibi hedaa
Ghelaa-sang davesse hevaaei hedda
Sere taa pele sar, ve pishi hedda
Me tane goushte re ve ghassabi hedda

روشنگره

مصرع سوم به صورت زیر نیز شنیده شد:
م چش اسری ر میرابی هدا
اشک چشمم را برای تقسیم در شالیزار داد

Me cheshe asri re miraabi hedaa

میراب: مامور تقسیم آب برای شالیزار

α α α α α

مِ وه پغوم هدائی یار نفهم
مِ وه پغوم هدائی زن بوردی زن
ت زن بوردن جا غم نخرمه غم
اوی دریو هسمه، کوه دماون

ای یار نادان برایم پیام دادی
برایم پیام دادی که زن گرفتی
از زن گرفتن تو غمی به خود راه نمی دهم
به شکوه خزرم، به استواری دماوند

Meve peghoum hedaaei yaare nefahm
Meve peghoum hedaai zan baverdi zan
Te zan baverden jaa gham nakherme gham
Ouye deryou hasme, kouhe Demaavan

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مِ یار بلار نشا نشنه
تنک و امبس و وشا نشنه
تنک و امبس و چمپا صدري
الاهی بئووه خرج آروسی

فدای دلبر شوم برنج نشا می کند
گاه فشرده و زمانی پراکنده نشا می کند
فشرده، پراکنده، چمپا، صدري
الهی هزینه عروسی شود

Me yaare belaare neshaa neshene
Tanek o ambes o veshaa neshene
Tanek o ambes o champaa saderi
Elaahi baouve kharje aarousi

روشنگره

چمپا: نوعی برنج

صدری: نوعی برنج

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

م یار اُم برار شینه دوش ب دوش
هرچی برار گته م یار کرده گوش
بورم سره سماوار بیارم جوش
برار تلخ هادم یار آب جوش

یارم و برادرم باهم می رفتند

هرچه برادرم می گفت دلبرم می پذیرفت

خانه بروم سماور را جوش بیاورم

به برادرم چای تلخ بدهم به یارم آب جوش

Me yaare o me beraar shine doush-be-doush
Har chi beraar gete me yaar kerde goush
Bourem sere semaavaar biyarem joush
Beraare talkh haadem yaare aabe joush

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مِ یار بلاره دبیری دارنه
جمه اُپنشنبه تعطیلی دارنه
جمه اُپنشنبه ر کمبه خلوت
ش یار نازنین گیرمه دعوت

فدای یارم شوم که دبیر است
جمعه و پنجشنبه تعطیل است
جمعه و پنجشنبه را خلوت کنم
یار نازنینم را دعوت کنم

Me yaare belaare dabiri daarne
Joume oo banshambe tatili daarne
Joume oo banshambe re kembe khalvet
She yaare naazanine girme davet

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مِ یار وده سر بی یه نیمو
دوایه دردسر بیه نیمو
صواحی گل پر بیه نیمو
بدون که م جا قر بیه نیمو

یارم سر قرار نیامد
درمان سردردم نیامد
برگ گل بامداد نیامد
آگاه باش که با من قهر کرده بود نیامد

Me yaare vedesar biiye niyamou
Devaaye dardesar biiye niyamou
Sevahi gele par biiye niyamou
Bedoun ke me jaa ghar biiye niyamou

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ماسیه مله ر من زمبه قدم
قدغن بی یه م بخوندسن
اگه من نئی مه ت دل پسن
کلام خدا ر چ خردی قسم؟
در ماسی محله قدم می زئم
آواز خواندن من ممنوع شد
اگر مرا نپسندیدی
چرا به قران قسم خوردی؟

Mesiye malere men zambe ghadem
Ghadeghen baeiye me bahkoundesen
Age men naeime te deele pasen
Kelaame Khedaare che kherdi ghasem?

روشنگره

ماسی مله: یکی از محله های روستای دهنار. سایر محله های این روستا:
بال مله، میون مله و شمسین مله

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مسلمانون بوینین شو چ وخته
ک بلبل مس آ شیدای درخته
ک بلبل پر زنده شاخه ب شاخه
دتا یار جدا بی ین چ سخته

مسلمانان ببینید چه وقت شب است
که بلبل اینگونه شیدای گل است
بلبل از شاخه ای به شاخه دیگر پر می کشد
جدا شدن دو یار چقدر دشوار است

Mesalmaanoun bavinin shou che vakhte
Ke bebel mas aa shidaaye derakhte
Ke bebel par zande shaakhe be shaakhe
Detaa yaare jedaa bayyen che sakhte

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مسلمانون سگ خونی بئیمه
سرخ دسمال بیمه آبی بئیمه
از دسس داد آ بیداد زمونه
تمنی بیمه آ شاهی بیمه

مسلمانان مثل سگ پاسوخته شدم
دستمال سرخ بودم آبی شدم
از داد و بیداد روزگار
تومان بودم شاهی شدم

Mesalmaanoun sage hkouni baeime
Serkhe dasmaal bime aabi baeime
Az dasse daad aa bidaade zamoune
Temeni bime aa shaahi baeime

روشنگره

تومان: ده ریال یا قران
قران: بیست شاهی
یک تومان: دویست شاهی

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مسلمانون م دل کوهی پسند
لب اُ دندون کوهی مسس قند
همه گنه ک کوهی اهل فنن
خدا دونده م پیش ب سون قند

مسلمانان دلم ییلاقی دوست دارد
لب و دهن کوهی مثل قند است
همه می گویند کوهی آب زیرکاه است
خدا می داند که پیش من مثل قند است

Mesalmaanoun me deel kouhi pasande
Lab o dandoune kouhi messe ghande
Hame genne ke kouhi ahle fanne
Khedaa dounde me pish besoune ghande

روشنگره

در این ترانه بجای کوهی، ده‌ها واژه دیگر مثل شهری، مازنی، رشتی،
رشنق، سید، ... شنیده شد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مسلمانون م دل هوائی شونه
م یار شو انه آ سوائی شونه
الاهی من سوائی ر نوینم
بال ب گردن جدائی ر نوینم

مسلمانان دلم به هر سو می رود
یارم شب می آید صبح می رود
کاش من صبح را نبینم
آخرین آغوش، جدائی را نبینم

Mesalmaanoun me deel hevaaei shoune
Me yaar shou ene aa sevaaei shoune
Elaahi men sevaeire navinem
Baal be gerden jedaaeire navinem

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مسلمانون مره کار بکته کار
م ورزا لاغره نشونه ازال
الاهی بشکنه دسسه‌یه ازال
م ورزا سوی لار من بغل یار

مسلمانان کارم گره خورد
گاو نر من لاغر است و نمی تواند شخم کند

الهی دسته خیش بشکند
گاو نرم به سوی لار رها شود و من به آغوش یار بروم

Mesalmaanoun mere kaar bakete kaar
Me verzaa laaghere nashoune ezaal
Elaahi beshkene dasseye ezaal
Me verzaa souye Laar men baghele yaar

روشنگره
لار: چراگاه سر سبز دامن شمالی دماوند

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مسلمانون مسلمونی هاکنین
من آم دلبر ر خنه دینگنین
آهن ج در بیرین پولاد ج کلی
چل روز دیگه در وانکنین

مسلمانان مسلمانی کنید
من و دلبرم را در خانه‌ای جای دهید
از آهن در و از فولاد کلید بسازید
تا چهل روز در را باز نکنید

Mesalmaanoun mesalmouni haakeniin
Men aa me delbar re khene dingeniin
Aahen je dar bairin poulaad je kelii
Chel rouz dige dar vaanakeniin

روشنگره
❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مسلمانون من از کشتی بمومه
برای کیجای مшти بمومه
الاهی بشکنه لنگر کشتی
نصیب من بوه کیجای مшти

مسلمانان من از کشتی آدمم
برای دختر شیک پوش آدمم
الهی لنگر کشتی نشکند
دختر شیک پوش نصیب من شود

Mesalmaanoun men az keshti bemoume
Beraye kijaaye mashti bemoume
Elaahi beshkene langere keshti
Nasibe men bave kijaaye mashti

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ملهی روبرو یار زنده قدم
چنده برسندم ت پلی آدم؟!
تره قسم دمبه خل لاق عالم
مره رسوا نکن میون مردم

یار در محله روبرو قدم می زند
چند بار برایت پیام بفرستم؟!
ترا به آفریننده دنیا سوگند می دهم
مرا بین مردم رسوا نکن

Meleye roberou yaar zande ghadem
Chande baresendem te pali aadem
Tere ghasem dembe khallaghe aalem
Mere resva naken mooune mardem

روشنگره

اتا کس پلی آدم برسندین (etta kase pali adem baresendien): پیام دادن

✠ ✠ ✠ ✠ ✠

من آت بئوئیم یک شیشه شروت
من آت هنیشیم اتاق خلوت
من آت هاکنیم نرم نرم صوحبت
خدا هاکنه بلکوم امه قسمت

من و تو یک شیشه شربت شویم
من و تو در اتاق خلوت کنیم
من و تو باهم نجوا کنیم
شاید خدا قسمت ما کند

Men aa te baoueim yek shishe sharwet
Men aa te henishim etaaghe khalwet
Men aa te ha akenim narm-narme souhbet
Khedaa hakene balkoum amme ghesmet

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

من آت گننم یكدونه بئوئیم
من آت اوی یک روخنه بئوئیم
من آت بال ب گردن تا صواهی
صواهی روز بئوئه بیگونه بئوئیم

من و تو یک دانه گندم شویم
من و تو آب یک رودخانه شویم
من و تو در آغوش هم صبح کنیم
وقتی روز شد بیگانه از هم شویم

Men aa te ganneme yekdoune baouiim
Men aa te ouye yek roukhene baouiim
Men aa te baal-be-gerden taa sevaahii
Sevaahii rouz baoue bigoune baouiim

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

من آت وچهی یک خنه بیمی
من آت اویه یک روخنه بیمی
من آت دوسبیمی عهد اُپیمون
باو کی ها کرده ت ر پشیمون

من و تو کودک یک منزل بودیم
من و تو آب یک رودخانه بودیم
من و تو باهم پیمان بسته بودیم
فاش کن کی ترا پشیمان کرد

Men aa te vacheye yek khene biimii
Men aa te ouye yek roukhene biimii
Men aa te davesbiimii ahd o pimoun
Baoo ki haakerde te re pashimoun

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نا دل دارمه، م دل قرار بئی ره
 نا دل دارمه، م دلبر یار بئی ره
 اگه دونم م دلبر یار بئی ته
 شتر برس م غم ر بار بئی ره

نه دلی دارم که قرار بگیرد
 نه تاب دلبر گرفتن یارم را دارم
 اگر دلبرم یار گرفت
 شتر بفرست تا غم دلم را بارش کنم

Naa deel daarme, me deel gheraar baeiire
 Na deel daarme, me delbar yaar baeiire
 Age dounem me dalbar yaar baeiite
 Sheter bares me ghamme baar baeiire

روشنگره

بیت دوم به شکل زیر نیز شنیده شد:
 هر کس خانه تر م جا بئی ره
 زمسون تو بیره باهار بمیره

هر کس می خواهد ترا از من بگیرد
 زمستان تب کند بهار بمیرد

Harkeskhaane te re me jaa baire
 Zemesson tou baire baahaar bamire

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نا لینگ دارمه بی رم این قدم ر
نا دل دارمه بشنوئم این سخن ر
دشمنون بی تنه دور همدم ر
م دل دکردنه دنیای غم ر

نه پای آن دارم که قدمی بردارم
نه تاب شنیدن این سخن را دارم
دشمنان دور یارم را گرفتند
غم عالم را در دلم ریختند

Naa ling daarme bairem in ghadem re
Naa del daarme beshnouem in sehken re
Deshmenoon baitene doure hamdam re
Me del dakerdene denyaye gham re

روشنگره

سخن: به فارسی سخن. کنایه از گفتار سرزنش آمیز

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ندومبه چچی بووم لال بی مه
تش کلو بیمه آ ذغال بی مه
خودیمه ت ر ا بیدار بی مه
مززیر مرد بیما بغار دئی مه

نمی دانم چه بگویم لال شدم
آتش بودم ذغال شدم

ترا در خواب می دیدم بیدار شدم
مرد جوان بودم نوکری می کردم

Nadoumbe chechi bavvem laal baeime
Tash kelou bime aa zeghaal baeime
Khudime tere o bidaar baeime
Mezzire mard bimaa beghaar daeime

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ندومبه زمینی بموئی یا هوئی
ندومبه خلقی هسی یا خدائی
خدا رت حسن آجوونی
نخامبه من بت زندگونی

نمی دانم از زمین هستی یا آسمان
از سوی مردم هستی یا خدا
خدا نگهدار زیبائی و جوانی تو باشد
بی تو زندگی نمی خواهم

Nadoumbe zamini bemouei yaa hevaaei
Nadoumbe khalghi hassi yaa khedaaei
Khedaa re te housn oo jevounii
Nekhaambe men be te zendegounii

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نزن یار یار ک من یار ت نیمه
 نده غمزه خریدار ت نیمه
 ت انگیر سیوئی بر سر دار
 من اسبه انگیر مه پر خریدار

یارم مخوان که یار تو نیستم
 عشوم نکن که خریدار تو نیستم
 تو انگور سیاه بر درخت هستن
 من انگور سفید پر طرفدار هستم

Nazen jaar-jaar ke men yaare te niime
 Nade ghamze kharidaare te niime
 Te angir siyouei bar sare daar
 Men esbe angire me per kharidaar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نکای پل به یور کنار شره
 خار خورده کیجام جا قره
 مگه عاشق بین خلاف شرعه
 هرکاری هاکنی دل ت جا دره

پل نکا بیرون شهر است
 دخترک زیبارو با من قهر است
 مگر عاشق شدن مخالف شرع است
 هر کاری کنی دل ترا دوست دارد

Nekaaye pel be yur kenaare share
Khaare khourde kijaa me j aa ghare
Mage aashegh bain khelaafe share
Har kaari haakeni deel te jaa dare

روشنگره

α α α α α

نماشون سرا اذان صدا
برار کر زلفِ دکته وا
برار کر زلف انگیر غوشه
میون "سرخه کلا" دمبال ملوشه

غروب هنگام صدای اذان
باد زلف خوش آرای برادر را آشفته کرد
زلف خوش آرای برادرمانای خوشه انگور
؟

Nemaashue saraa azaane sedaa
Braare kere zelfe dakete vaa
Brare kere zelf angiire ghoushe
Mioun Serkhekekaa dembal maloushe

روشنگره

کر: خوش آرا

سرخه کلا: نام روستا

ملوشه: ؟

در مازندران پیش از سال‌های ۱۳۰۰ برخی مردان به ویژه جوانان نیز موی بلند داشتند.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرا اذان صدا
پیاله مِ دسسا، دله‌ی حنا
سیو زلف بهلم زانوی بالا
سیو گوش-پشتی رِ دکنم حنا

غروب هنگام صدای اذان
کاسه حنا در دستم
زلف سیاه را بر زانویم بگذارم
موی سیاه پس گردن را حنا بریزم

Nemaashoone saraa azaane sedaa
Piaale me dassaa, deleye hena
Siou zelfea behlem zaanoye baalaa
Siou goush-peshti re dakenem hena

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرا افتاب پرپر
از اون سر در انه قدیمی دلبر
قدیمی دلبرار را ر هاده ور
ت ساهه سنگینه کفنه م سر

غروب هنگام خورشید غروب می کند
از روبرو دلبر دیرین می آید
دلبر دیرین راهت را کج کن
سایهات سنگین است بر سرم می افتد

Nemaashoone saraa Eftaabe parpar
Az oun sar darene ghadimi delbar
Ghadimi delbar aa raare haade var
Te sahe sangine kafene me sar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرا افتاب تجنه
م یار کله ی سر پلا پجنه
خدا خدا زمبه پلا بوه کال
ت مارت ر بزنه م دل بووه خار

غروب هنگام خورشید شتابان است
یارم روی اجاق برنج دم می کند
آرزو می کنم برنج خوب نپزد
مادرت ترا تنبه کند من شاد شوم

Nemaashoone saraa Eftaab tajene
Me yaar keleye sar pelaa pajene
Khedaa Khedaa zambe pelaa bavve kaal
Te maar te re bazzne me del bavve khaar

روشنگره

مصرع دوم به صورت "کیجا ش نال سر پلا پجنه" (Kija she naale sar ...) هم شنیده شد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرا افتاب زرده
من آت هنیشیم هر د ب ده
انده هنیشیم تا افتاب دگرده
تموم دشمنون دل بترکه

غروب هنگام خورشید به زرده نشست
من و تو باهم بنشینیم
آنقدر بنشینیم تا آفتاب غروب کند
دل همه رقیبان بترکد

Nemaashoone saraa Eftaabe zarde
Men aa te henishim har-de-be-har-de
Ande henishim taa Eftaab dagerde
Temoume deshmenoune del baterke

روشنگره

هر د ب هر د: باهم، روبروی هم
مرز رقیب و دشمن در ترانه‌های مازندرانی خیلی روشن نیست.
لت وار اول به شکل زیر نیز شنیده شد:
اتاق چار دری پرده ب پرده
اتاق چهار در با پرده‌های بسیار

Etaaghe chaar dari parde-be-parde

پرده ب پرده: در مازندرانی تکرار اسم فراوانی و تکرار صفت تفضیل را
می‌رساند.

بیت دوم به صورت زیر نیز شنیده شد:
گسون ورهادیم ب سمت گهره
عاشقی‌ها کنیم هر د ب هر ده

گوسفند را به سوی خوابگاه جهت دهیم
باهم عشق بازی کنیم

Gesvene var haadim be samte gahre
Aasheghi hakenim har-de-be-har-de

ور هدائن: در آن جهت قرار دادن یا قرار گرفتن
گهره: خوابگاه گوسفندان

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرا افتاب شونه مار
کار سر جا انه م جان دلدار
وه خسه هسه اُمن هسه نخار
الاهی اما لتکا بئوئه پربار

غروب هنگام خورشید غروب می کند
دلدارم از کار برمی گردد
او خسته است و من بیمار
الهی باغ ما پر حاصل شود

Nemaashoone saraa Eftaab shoune maar
Kaare sar jaa ene me jaane deldaar
Ve khasse hasse o men hasme nekhaar
Elaahi ame letkaa baoue per baar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرا افتاب شونه مار
کیجا ر بدیمه همراه ش مار
لله بزئم آ بیه م کنار
اتتا خش هادم آ دل بئوئه خار

غروب هنگام خورشید غروب می کند
دختر را همراه مادرش دیدم
نی بنوازم پیش من بیاید
به بوسه ای دلم آرام بگیرد

Nemaashoone saraa Eftaab shoune maar
Kijaare badime hemr aahe she maar
Lale bazenem aa biye me kenaar
Etta khesh haadem aa deel baoue khaar

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرا الله بزو پر
کیجا بینج بی ته بورده دنگ سر
پلنگ نر بوم بی رم راه سر
اتتا س بزئم اسبه دل سر

غروب هنگام عقاب پرواز کرد
دختر شالی را به دنگ سر برد
چون پلنگ نر راهش را سد کنم
یک سیب بر آن سینه سفید بزئم

Nemaashone saraa alle bazou par
Kijaa binje baite bourde dangesar
Palenge nar bavem bairem rahe sar
Etta se bazenem esbe deele sar

روشنگره

اله: واشه، دال، عقاب

دنگ سر: دستگاه پوست کندن شالی و تبدیل آن به برنج
س بزوئن: پرتاب سیب به سوی دختر وسیله‌ای برای ابراز عشق
بود. برخی مناطق داماد، هنگام بردن عروس به خانه داماد، در
میانه راه به سوی عروس سیب پرتاب می کرد.

α α α α α

نماشون سرا زمبه لله و آ
اشکاری تلم کمبه ونگ اوا
اشکاری تلم بی رین بروشین
م جان دلبرر طلا دیوشین

غروب هنگام نی می نوازم
گاو جوان قهوه‌ای را صدا می زنم
گاو قهوه‌ای را بفروشید
دلبرم را طلا باران کنید

Nemaashone saraa zambe lalewaa
Eshkaari talemme kembe wang o waa
Eshkaari talemme bairin baroushin
Me janne delbarre telaa dapoushin

روشنگره

اشکاری تلم: هم می تواند گاو وحشی جوان و هم گاو جوان قهوه‌ای رنگ
معنی شود.

تلم: گاو ماده جوان که هنوز نزائیده است.

طلا دپوشین: طلا باران کردن، عروس کردن.
بیت اول به شکل زیر نیز بسیار رایج است:
نماشون سرا م ونگ ونگه
اشکاری تلم گردن زنگه

غروب هنگام بانگ آوازم بلند است
صدای زنگ گاو جوان قهوه‌ای به گوش می رسد
به جای "اشکار تلم" شوکای ترنه مار نیز شنیده شد.

α α α α α

نماشون سرا زمبه لله وآ
اون ج جا بشنوئه م جان دلخا
م جان دلخاه جان ت قدد فدا
عاشقی هاکنیم دیدار بوه جا

غروب هنگام نی می نوازم
تا دلبرم از دور بشنود
دلبر جان فدای قد تو
عاشقی کنیم تا؟

Nemaashone saraa zambalewaa
Ounje jaa beshnoue me jaane delkhaa
Mejaane delhkaa jaan, te qhadde fedaa
Aasheghi hakenim, didaar bawe jaa

روشنگره

α α α α α

نماشون سرا شومبه خال وه
بازوبن گیرمبه هر د بال وه
بازوبن گیرمبه تموم اورشم
ت دون ش بال و من تر هارشم

غروب هنگام برای چیدن برگ می روم
برای هر دو دستت بازوبند می خرم
بازوبن ابریشم خالص می خرم
به بازویت ببند تا تماشیت کنم

Nemaashone saraa shoumbe khaleve
Baazoo-band girme harde baaleve
Baazoo-band girembe temoum orshem
Te daven she baal o men tre haarshem

روشنگره

خال: چیدن برگ درختان برای خوراک گاو و گوساله

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرا، غم دارمه غرسه
قلی چی کلواره ر دوش دوسسه
امشو ونه منزل فری کناره
سیو چشم دنی یه دل بی قراره

غروب هنگام غم دارم
مسگر کوله بارش را به دوش گرفت
امشب توقف گاه اش فریدون کنار است
سیاه چشم نیست دل بی قرار است

Nemaashone saraa, gham darme gherse
Ghalichi kelvarere doush davesse

Emshou vene mensel Ferekenaare
Siyou chesh daniye deel bigheraare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرا کوتر دی شیه
باتمه جان کوتر تره چیه
دهون تش دره م زوون چچیه
درد عاشق دارمه شمار چیه

غروب هنگام کبوتری می گذشت
گفتم کبوتر جان چرا غمگینی
دهان پر آتش زبان سوخته
درد عشق دارم، شما چکار دارید

Nemaashone saraa kuter dai shiye
Baateme jaane kuter tere chiye
Dehoun tash dare me zewoun chachiye
Darde eeshgh daarembe shemaare chiye

روشنگره

چچی، چچی کل: هیزم نیم سوخته

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرا گل کنده غوزه
ت چش جلو من گیرمه نومزه
ت دل کمبه من نمک رزه
چتر ر بوینم پشت جنازه

غروب هنگام گل شکوفه می کند
در برابر چشمانت نامزد می گیرم

روی زخمت نمک می پاشم
زلفت را در تابوت ببینم

Nemaashone saraa gel kende ghouze
Te cheshe gelou men girembe noumze
Te deele kembe men nemeke reze
Chetere bavinem peshte jenaaze

روشنگره

چرا اینهمه نفرین؟

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرام ونگ ونگه
چارویدار در شونه، صدای زنگه
کمین چاویدار برار بئی رم
دم ب دم خورش یار بئی رم

غروب هنگام صدای آواز من است
چاروادار می گذرد، صدای زنگ می آید
باکدام چاروادار دوست شوم
هر دم از یارم بپرسم

Nemaashoune saraa me vange vange
Chaarvidaar dar shoune sedaaye zange
Kemin chaarvidaare beraar baiyrem
Dam-be-dam khavere she yaar baiyrem

روشنگره

چاویدار یا چاربیدار: چاروادار در اصل چارپا دار

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرام ونگ ونگه
خیابون مال شونه، صدای زنگه

الاهی چارویدار ت مال بلنگه
مگه عاشق دل پولاد آ سنگه

غروب هنگام صدای آواز من است
چارپایان می گذرند، صدای زنگ می آید
الهی چاروادار اسبهای تو بمیرند
مگر دل عاشق از سنگ و آهن است

Nemaashone saraa me vange vange
Chaarvidaar dar shoune sedaaye zange
Kemin chaarvidaare beraar baiyrem
Dam-be-dam khavere she yaar baiyrem

روشنگره

چاویدار: چاروادار در اصل چارپا دار

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرا میچکا بزو پر
کیجا گمه ب دوش شونه چشمه سر
پلنگ نر بوم بی رم راه سر
اتتا خش هادم اون بیچا دیم سر

غروب هنگام گنجشک پرواز کرد
دختر کوزه به دوش به چشمه می رود
چون پلنگ نر راهش را سد کنم
بر آن چهره سرد یک بوسه بدهم

Nemaashone saraa michkaa bazou par
Kijaa game bedoush shoune cheshmesar
Palenge nar bavem bairem rahe sar
Etta khesh haadem oun bechaa dime sar

روشنگره

گمه: کوزه

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرا نرم نرم بارون
 رفق جان برو بوریم زنمارون
 زنمار بیارده شیر سر آ راغون
 م یار قر هسس و آ زنمار پشیمون

غروب هنگام نم نم باران است
 دوست عزیز بیا برویم خانه یارم
 مادر نامزد سرشیر و کره سر سفره گذاشت
 نامزد قهر کرد و مادرزن پشیمان است

Nemaashone saraa narm-narm baaroun
 Rafeqh jaan berou bourim zanmaaroun
 Zanmaar biyarde shir-sar aa raaghoun
 Me yaar ghar hasse vaa zanmaar pashimoun

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرا نرم نرم وارث
 گو بمونه خسه، نمونه گالش
 ملج تلم ر هادم نواجش
 تلم پر بز نم ب سون گالش

غروب هنگام نم نم باران است
 گاوها به خوابگاه بازگشتند اما، گالش نیامد
 تلم ملج را به صدا در آورم
 چوب تلم را به شیوه گالش در تلم بز نم

Nemaashone saraa narm-narm varesh
Gou bemoune khese nemoue gaalesh
Maleje telem re haad em nevaajesh
Telempar bazenem be soune gaalesh

روشنگره

خسه: گاو بنه، محل استراحت گله گاو
گالش: دامدار به ویژه آن‌ها که بیلاق و قشلاق می‌کنند.
ملج: یک نوع درخت جنگلی، نام دیگر آن اوجادار است.
تلم: استوانه چوبی با بهم زدن ماست در آن با چوبی بنام تلم‌پر کره را
جدا می‌کنند. دشون (deshoun) هم می‌گویند. تلم چوبی و چرمی
است، اما دشون کوزه است.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرانم‌نم بارون
شوم بخرم بورم زنمارون
زنمارم جا قره، نومزه پشیمون
خدایا اهل هاکن زنمار نادون

غروب هنگام نم‌نم باران است
شام را بخورم و به خانه تارم شب‌نشین بروم
نامزد مادر زن قهر کرد و نامزد پشیمان است
خدایا مادر زن نادان را سر عقل بیاور

Nemaashone saraa nam-nam baaroun
Shoume bakheremaa bourem zanmaaroun
Zanmaar me jaa ghare, noumze pashimoun
Khedaayaa ahl haaken zanmaare naadoun

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نماشون سرا وا دکتھ وا
مر بخاسسه امه کدخدا
مر چو دوسسه چو کرده صدا
م دلبر نال سر کرده ونگ اوا

غروب هنگام باد می وزد
کدخدا مرا فرا خواند
مرا به فلک بست و ترکه صدا می کرد
یارم بر پله شیون می نمود

Nemaashone saraa vaa dakete vaa
Mere bekhasse ame kadkhedaa
Mere chou davesse chou kerde sedaa
Me delbar naale sar kerde vang-o-vaa

روشنگره

□ □ □ □ □

نماشون سرا وارش بیمو
خسه چارویدار ر خوئش بیمو
هف بندی للهی نالش بیمو
بورین مار ر بوین ت خش بیمو

غروب هنگام باران بارید
آواز چاروادار خسته آمد

نالہ نی ہفت بند آمد
به مادر پیام دهید دامادت آمد

Nemaashone saraa varesh biamou
Khase charvidaare khounesh biamou
Hafbandi laleye naalesh biamou
Bourin maare bavin te klesh biamou

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نیشتم بیمه خندله پتمه دونه
بدیمه بموئه آسینه شونه
آسینه شونه ر دارمه نشونه
هارشم م عاشقی تا کجه شونه

در خانه نشستہ بودم برنج می پختم
دیدم؟ آمد
؟ را نشان می گیرم
ببینم عشقم به کجا می کشد

Nish bime khendele pateme doune
Badime bemoue aasine shoune
Aasine shounere daarme neshoune
Harshem me aasheghi taa keje shoune

روشنگره

معنی "آسینه" را درنیافتیم. احتمال دارد واژه دیگری معنی مند باشد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نیشتم بیمه خندله م یار بیمو
گل خشبو تی تی انار بیمو
بوردمه لا بللم م مار بیمو
یار قر بکرده آ دیگه نیمو

در خانه نشسته بودم یار آمد
گل خوشبو شکوفه انار آمد
خواستم جای خواب بگذارم، مادرم آمد
یارم قهر کرد دیگر نیامد

Nish bime khendele me yaar biamou
Gele kheshbou titi enaar biamou
Bourde laa bellem me maar biamou
Yaar ghar bakerde aa dige niamou

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نیشتم بیمه شِ خنه پتمه پلا
در سر ونگ هدا زررینه تلا
دلا دل ها کردم کی دکت بو را
یقین دارمه انه مِ جانِ دلخا

در خانه برنج دم می کردم
در آستانه در، خروس زرد خواند
اندیشیدم: چه کسی می آید
یقین دارم که دلبرم می آید

Nish bime she khene pateme pelaa
Dare sar wang hedaa zarrine telaa
Delaa del haakerdme ki daketbo raah
Yaghin daarme ene me jaane delkhaah

روشنگره

تلا: خواندن خروس، خارج از وقت معمول، در باور مردم مازندران نشانه
آمدن مهمان است.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

و

وارش مره شیر آشتال ها کرده
عاشقی مره خنه خراب ها کرده
طوطی وچه بیمه مره لال ها کرده
موزی کتینگ بیمه ذغال ها کرده

باران مرا خیس کرد
عشق مرا خانه خراب کرد
بچه طوطی بودم مرا لال کرد
کنده مازو بودم ذغال شدم

Vaaresh mere shiir aa shetaal haakerde
Aasheghii mere khene-kheraab haakerde
Toutii vache biime mere laal haakerde
Mouzi kating biime mere zeghaal haakerde

روشنگره

موزی: مازو، نام درخت
کتینگ یا کتین: کنده درخت

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

وختی ک را شونی ت دنی لنگر
هرس م پلی ت، م دل خاطر
هرسی نشوئی خله ثوابه
اتتا خش هادم آم دل کبابه

وقتی راه می روی، خرامان می روی
به خاطر من پیشم بایست

اگر بایستی خیلی ثواب است
یک بوسه بدهم که دلم کباب است

Vakhti ke raa shouni te deni langer
Heres me pali te, me deele khaater
Herssi nashoiei khale sevaabe
Etta khesh haadema me deel kebaabe

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ونوشه سر بزو فصل باهاره
دل ب زندار نون ب عتباره
زندار شونه خنه فکر عیاله
عاشق مسس چش دایم خماره

بنفشه جوانه زد بهار است
به زندار دل نبند، او بی اعتبار است
زندار وقتی خانه رفت فکر زن و بچه اش است
چشم عاشق همیشه خمار است

Vanoushe sar bazou fasle baahaare
Deel be zandaar naven be atebaare
Zandaar shoune khene fekre ayaale
Aasheghe masse chesh dayem khemaare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ونوشه گته من چنده حقیر م
 کوپر کوپر بن من چ اسیر م
 دیرو کیجا وچه امرو چ پیر م
 از عشق نازنین من چ نمیر م
 بنفشه می گوید من چه زبونم
 زیر بوته ها چه سان اسیرم
 دیروز دختر بچه، امروز پیرم
 چرا از عشق یار نمی میرم

Vanoushe gete men chande haghir me
 Kouper kouper ben men che asiir me
 Dirou kijaa-vache emrou che piir me
 Az eeshghe nazanin men che namirme

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

هر کاری ها کرده دائی ها کرده
 م ر اسسکان چائی ها کرده
 اونجه نخاسسمه راضی ها کرده
 م ر مسافر ر ساری ها کرده

هر کاری کرد دائی کرد
 مرا مثل استکان چای نمود
 جائی که میل نداشتم راضی کرد
 مرا روانه ساری کرد

Har kaari haakerde daaei haakerde
 Me re essekaane chaei haakerde
 Ounje nekhasseme raazi hakerde
 Me re mesaafere Saari hakerde

روشنگره

α α α α α

هراز او بمو پل ر بورده
 تموم مردم دل ر بورده
 رفقون جم بوین پل ر بسازین
 تموم مردم دل ر بسازین

آب رود هراز پل را برد
 دل همه مردم را برد
 دوستان کمک کنید پل را بسازید
 دل همه مردم را بسازید

Heraaze ou bemou pel re baverde
Temoume mardeme deel re baverde
Rafeghoum jam-baviin pel re besaaziin
Temoume mardeme deel re besaaziin

روشنگره

در لت وار دوم و چهارم بجای "تموم مردم" ترکیب "من آم دلبر" نیز شنیده شد.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

هزارون چشمه دارنه کوه الون
ندارنه لذت اوی دماون
اگه یک شو بموندم شهر تهرون
هزارون یاد کمبه اوی دماون
کوه الوند هزاران چشمه دارد
اما لذت آب دماوند را ندارد
اگر یک شب در تهران بسر ببرم
هزار بار یاد آب دماوند می کنم

Hezaaron cheshme daarne kouhe Alwan
Nedaarne lezzete ouye Demmawan
Age yek shou bamondem shahre Tehron
Hezaaroun yaad kembe ouye Demaawan

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

هنیشم روبرو قربون رویت
 بشکندم زنجیله بیم به سویت
 بشکندم زنجیله قووت بازو
 دلبر ر بئی رم بالای زانو

با تو بنشینم، فدایت شوم
 زنجیر را بشکنم به سویت بیایم
 زنجیر را با زور بازو بشکنم
 دلبر را روی زانو بنشانم

Henishem roubero gheboune rouyet
 Beshkendem zanjile biyem be souyet
 Beshkendem zanjile ghowete baazou
 Delbar re baeirem baalaaye zaanou

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

هوار اور بی ته وای بر من
 همی ترسم بواره بر سر من
 همی ترسم بواره ورف و بارون
 منام یار بموندیم در بیابون

هوا ابری شد، وای بر من
 می ترسم بر سرم ببارد
 می ترسم برف و باران ببارد
 من و یارم در بیابان بمانیم

Hewaa re aver baite waye bar men
Hami tarsem bevare bar sare men
Hami tarsem bevare varfaa o baaroun
Mena me yaar bamoundim dar biaboun

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ی

یارون بوینین قدرتی خدار
اسا زمسون، فردا باهار مار
ونوشه سلوم شونه بچا هوار
زووار زیارت شوننه امام رضا ر

یاران معجزه خدا را ببینید
اکنون زمستان فردا بهار می آید
بنفشه پیشباز هوا سرد می رود
زائرین به زیارت امام رضا می روند

Yaaroun baviniin ghoudreti Khedaare
Esa zemesoun ferdaa baahaare maare
Vanoushe saloum shoune bechaa hevaare
Zawwaar ziyaret shounne emmam Rezaare

روشنگره

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

نمایه اشخاص

نمایه جاها

دفترهای دیگر مجموعه مازنی خوئش

- دفتر نخست : ترانه های مازندرانی (تحلیلی شتاب زده از محتوی ترانه ها)
- دفتر دوم (پاره نخست) : دوبیتی های مازندرانی
- دفتر دوم (پاره دوم) : دوبیتی های مازندرانی
- دفتر سوم : امیری
- دفتر چهارم : طالبا
- دفتر پنجم : رعنا و نجما
- دفتر ششم : نوروز خوئی
- دفتر هفتم : پیوری (همخوانی های مازندرانی)
- دفتر هشتم : ترانه های بلند مازندرانی
- دفتر نهم : ترانه های نوین مازندرانی
- دفتر دهم : پیرون گوخته (ضرب المثل، تشبیه و تمثیل مازندرانی)
- دفتر یازدهم: اون تا چچیه که؟ (چیستان مازندرانی)
- دفتر دوازدهم: لطیفه های مازندرانی
- دفتر سیزدهم: گهره سری (لالائی های مازندرانی)
- دفتر دوازدهم: واژه نومه (واژه نامه مازندرانی)

فراخوان

اگر ترانه مازندرانی اصیلی به خاطر دارید که در این مجموعه نیامده است؛ ویا تصحیح، پیشنهاد، تفسیری و روایت دیگری بر ترانه های مندرج در این مجموعه دارید، محبت کرده برای نگارنده ارسال فرمائید تا در چاپ های بعدی این اثر درج شود. آدرس الکترونیکی:

ahad.ghorbani@gmail.com

<http://ahad-ghorbani.com>

<http://telegram.me/ahaddehnari>

<https://t.me/AhadGhorbaniDehnari>

<http://www.facebook.com/ahad.ghorbani.dehari>

در باره نویسنده

احد قربانی دهناری، سال ۱۳۳۵ در روستای دهنار واقع در ۱۵ کیلومتری شرق شهرستان دماوند به دنیا آمد. تحصیلات دبستانی و دبیرستانی را در شاهی (قائم شهر) گذراند. در دانشکده فنی دانشگاه تهران و دانشگاه تکنولوژی چالمرز مهندسی برق و در دانشگاه گوتنبرگ انگلیسی خواند. با سیستم عامل سولاریس و لینوکس و پایگاه داده‌های اوراکل کار می‌کند. به ادبیات، فرهنگ مردم، دموکراسی و رواداری دلبستگی ژرف دارد. در وقت آزاد به این چهار عرصه دلخواهش می‌پردازد. آثارش را در وبگاه زیرین می‌توانید بخوانید و با پست الکترونیکی با او مکاتبه کنید:

ahad.ghorbani@gmail.com

<http://ahad-ghorbani.com>

<http://telegram.me/ahaddehnari>

<https://t.me/AhadGhorbaniDehnari>

<http://www.facebook.com/ahad.ghorbani.dehari>

